

KEDAR NATH

AL TREILEA OCHI AL LUI SHIVA

KEDAR NATH

Al treilea ochi al lui Shiva

enigma

În româneşte de Maria-Magdalena Popa

Editura Univers
Bucureşti – 1972

Cuprins

I ____ 4
II ____ 12
III ____ 18
IV ____ 31
V ____ 35
VI ____ 47
VII ____ 57
VIII ____ 64
IX ____ 71
X ____ 78
XI ____ 87
XII ____ 92
XIII ____ 97
XIV ____ 108
XV ____ 122
XVI ____ 140
XVII ____ 155

I

Lal Singh ieşi de sub întunericul relativ al arcadei de piatră. Clipind, îşi umbri ochii cu palmele, căci lumina crudă a soarelui era dureros de puternică. Rezemat de zidul dărăpănat, se uită spre lacul din faţa lui.

Creşteau pe el sumedenie de plante şi lotuşi care-şi înălţau aurul palid spre adierea brizei. O pală ascuţită de vânt tăie drum printre ei, scoţând la iveală făptura unui înecat. Singh tresări.

Cu paşi mari, avântaţi, înaintă în grabă de-a lungul drumului desfundat de piatră. Între timp ochii i deprinseră cu lumina orbitoare a după-amiezii timpurii.

Făptura care plutea era un bărbat. Faţa scăldată în apă zăcea prinsă într-o cunună de ierburi.

Singh îşi scoase sandalele de piele de bivol, lăsându-le pe mal, şi-şi suflecă pantalonii. Apoi intră până la genunchi în apa adâncă, sărind peste rădăcini şi ierburi de mlaştină, până se apropie de cadavru. Îi întoarse faţa. Printre buzele-i ţuguiate nu scăpă un fluierat, ci mai degrabă un uşor şuier de surpriză, căci era doctorul Ram Chand. Şi tocmai cuvintele înflăcărate ale acestuia despre recentele descoperiri din ruinele oraşului sfânt îl ispitiseră pe Singh să întreprindă această călătorie, oarecum obositoare.

Acum câteva oro, la dejunul de la staţiunea balneară Akash, doctorul condusese discuţia.

Singh sosise târziu, seara trecută, în tovărăşia a doi oameni de afaceri. Dimineaţa fusese prezentat celorlalţi oaspeţi de către domnul Shukla, proprietarul, un bărbat înalt şi slab, cu fire albe în păru-i negru.

Era o vară timpurie, şi numai puţini vizitatori se aflau la Akash. Singh recapitula pe toţi suspecţii posibili: colonelul englez în retragere Edward Burton şi logodnica lui, Hilde Schnell; cei doi oameni de afaceri; personalul staţiunii precum şi oaspeţii care nu coborâseră la dejun şi, la urma urmei, întreaga populaţie din Nandi Nagar.

Bănuia că Ram Chand fusese ucis. Fireşte că orice obiect din jur putuse să-i trezească curiozitatea de arheolog, dar era greu de înţeles ce-l atrăsese aici, unde zăcea acum cadavrul.

Niciun fapt nu dovedea că fusese o crimă. Nu se zăreau urme de luptă. Terenul era neregulat, încât poate că Ram Chand alunecase. Avea craniul fracturat, iar vârful unei stânci din apropiere era acoperit cu sânge. Poate că fusese un accident. Raportul medicului legist avea însă să decidă.

Singh întoarse cadavrul cu capul în jos, aşa cum îl găsise, şi-şi croi alene drumul înapoi, spre capătul lacului. Sperând să descopere cheia misterului, recapitula în gând conversaţia de la dejun.

— Vă interesează oarecum istoria şi arheologia?

— Fireşte, admise Singh.

— Îmi pare bine, zise Ram Chand. Prezentul depinde atât de mult de trecut! Puţini oameni îşi dau seama de asta. De fapt, la noi s-a făcut foarte puţin în materie de arheologie. Aşa cum le spun adesea studenţilor de la universitatea din Kansas, India îşi

aşteaptă încă pe Schliemann al ei.

— Oh, Schliemann, un neamţ!

Întorcându-se spre tânăra fată, Ram Chand declară:

— Heinrich Schliemann, domnişoară Hilde, a fost un arheolog american de origină germană, care a trăit între 1822 şi 1890, iar printre realizările lui deosebite includ dezgroparea Troiei, a Tirynei şi Micenei. Pentru a-i cunoaşte întreaga operă e nevoie de ani lungi de cercetare.

Şi Ram Chand se înclină, cinstind meritele marelui Schliemann.

— Sunt doar un conferenţiar de arheologie, îi spuse el lui Singh, dând pe spate un cârlionţ de păr negru ce căzuse pe fruntea-i lată şi netedă. Cu toate astea, recunosc cu modestie, am făcut câteva descoperiri printre ruinele care acoperă vechiul templu al lui Shiva. Când le voi publica, se vor dovedi poate o contribuţie preţioasă la înţelegerea istoriei Indiei.

— Sunt sigură de asta, afirmă Hilde.

— Şi sper să obţin rezultate înainte de invazia pelerinilor la templu, în luna viitoare, urmă Ram Chand. Recunoaşteţi şi dumneavoastră că pelerinii aceştia în cel mai bun caz ne deranjează, mai ales acum când, de un an şi jumătate, au început săpăturile.

— Domnule Ram Chand, zise tânărul cu păr negru şi privire pătrunzătoare, care şedea la masa de lângă fereastra cu vedere spre peisajul ondulat, ce grămadă de...

— Poftim?

— Vă aşteptaţi într-adevăr să credem că aceste pietre, scoase din pământ, care au făcut parte dintr-un vechi palat musulman, vor constitui un apel, fie

cât de slab, pentru pelerinii hinduşi?

— Te înşeli, răspunse Ram Chand solemn. Statuile excavate datează din secolul al cincilea al erei noastre. Ba mai mult, ele reflectă influenţa timpurie greacă. Încep să fiu tot mai convins că în jurul anului o mie, în partea aceasta din nordul Indiei au trăit greci. Înaintea acestei perioade, iconologia şi idolatria ne erau necunoscute. Grecii îşi reprezentau eroii şi zeităţile prin sculptură, căci se poate observa că ei au fost cei care i-au iniţiat pe hinduşi în...

— Prostii!

Ram Chand nu trădă nicio urmă de supărare.

— Pentru un absolvent al unei facultăţi de litere, domnule Burton, eşti mult prea vanitos, spuse el, privindu-l cu milă ironică. Şi cum, din nefericire, îţi lipseşte atât studiul istoriei, cât şi perspectiva, renunţ la încercarea de a-ţi dovedi că eu am dreptate.

— Doctorul are dreptate, declară Hilde. Eddie! se întoarse ea către tânărul furios, ai fost realmente grosolan. Ccre-i scuze domnului doctor.

— Nici nu mă gândesc!

Urmă o scurtă pauză neplăcută.

— Hilde! izbucni deodată Eddie. Îţi pasă mai mult de el decât de mine? Ce se petrece între voi doi? Aseară v-am urmărit, când v-aţi dus spre ruine. Mă întreb ce-ţi şoptea acolo, lângă lacul de lângă templu!

Hilde roşi. Eddie era foarte enervat şi părea că nu vede lumea din jur.

— Nu găseşti că te porţi urât, Eddie? vorbi Hilde cu glas domol, care putea să fie mărturia dragostei sau a vinei. Despre lucruri ca astea ar trebui să mă întrebi când suntem singuri, iar tu îmi faci reproşuri de faţă cu toată lumea. Doctorul îmi arăta efectul razelor de lună pe sculpturile antice.

— Văd cât de mult te-au impresionat. Eddie se ridică încruntându-se mânios. Dar nu-ţi dau voie ţie, logodnica mea, să-ţi faci de cap cu un escroc, care se dă drept doctor în arheologie. Atâta-ţi spun!

Ochii ccnuşii ai Hildei se măriră, apoi se îngustară.

— Eddie, am fost logodnica ta. Acum nu mai sunt. Între noi totul s-a sfârşit.

— Ai făcut o serie de observaţii defăimătoare, domnule Burton, în legătură cu mine, spuse Ram Chand cu gravitate. Ţi-aş fi recunoscător dacă le-ai retrage şi mi-ai cere scuze în public. Pentru lămurirea dumitale, voi preciza că titlul de doctor mi-a fost acordat de universitatea din Kansas din S.U.A. Apoi, că se-ntâmplă să fiu autorul unei cărţi publicate de universitatea din Kansas, intitulată „Contribuţii la explicarea Descoperirilor Arheologice din Nordul Indiei şi din Afganistan”. În fine, că nu mi-am făcut de cap, cum te-ai exprimat dumneata în mod necugetat, cu domnişoara Hilde Schnell. Dimpotrivă, la cererea ei specială, am consimţit s-o întovărăşesc pe drumul spre locurile istorice. Nu-i aşa, Hilde?

— Chiar aşa.

Eddie îşi împinse scaunul, care lunecă înapoi cu un scârţâit de protest.

— Duceţi-vă amândoi la dracu! strigă el şi ieşi în fugă din sufragerie.

Oaspeţii ceilalţi păreau foarte preocupaţi de masa de dejun. Clinchetul porţelanului şi al tacâmurilor accentua tăcerea penibilă.

După câtva timp, Ram Chand spuse

— Englezii au plecat în 1947, dar fantomele lor mai dăinuie pe aici. Graţie idealurilor democratice pe care le-am descoperit în America...

— Democratice? Şi de Little Rock ce ziceţi?

— Little Rock, Hilde, este o excrescenţă; nu reprezintă întregul trup al naţiunii, ci doar o suprafaţă infimă dintr-însul. Oricum, ceea ce am vrut să spun este că unor snobi şi unor parveniţi ca Burton nu le acord nici măcar o importanţă submicroscopică.

— Dar nu e drept, trecu Hilde subit la apărarea lui Burton. Eddie n-a avut intenţia să vă jignească. Pur şi simplu, nu poate uita că e englez, deşi s-a născut în momentul când imperiul era pe sfârşite. Şi-apoi, el n-a ieşit niciodată din India. Dumneavoastră, domnule doctor, sunteţi un om învăţat; n-ar trebui să-l judecaţi greşit. Cu timpul, Eddie se va schimba.

— Dar, spune-mi drăguţa mea, cât va trebui să-i mai suportăm proasta educaţie?

Era o întrebare pur retorică.

Însufleţit de privirea admiratoare a Hildei, Ram Chand examina sufrageria.

— Vezi, reluă el, de astă dată cu voce tare, de parcă s-ar fi adresat tuturor celor prezenţi, zilele acestea, din cauza muncii prea încordate, mă simt surmenat. Mi se cere să fac minuni cu ajutorul unei subvenţii date de universitate, care-mi încape perfect în buzunar. Mă aşteaptă o imensă muncă de cercetare. Avem, fireşte, fundaţiile Ford, Rockefeller şi Birla. Dar dacă, urmă el schimbând rapid o privire cu cei doi oameni de afaceri, aşezaţi la masa vecină, dar dacă mai mulţi factori de răspundere ai lumii de afaceri s-ar interesa în mod activ de ştiinţa arheologică, progresul ar fi în mod considerabil grăbit.

Omul de afaceri, cu faţa buhăită şi capul de forma unui dovleac, spuse cu o afectare uşor batjocoritoare:

— Cât despre mine, doctore, cred că singura ştiinţă care merită să mă intereseze în mod activ este aceea care te învaţă cum să faci avere.

Înghiontindu-l pe tovarăşul său indian, îl întrebă:

— Nu-i aşa, J.K.?

— Este! spuse celălalt, un bărbat vânjos de vârstă mijlocie, înghiontindu-l la rândul său pe american. Nu-i aşa, F.B.?

Părea să fie o glumă de-a lor, căci hindusul era gata să se înece, râzând, cu pâine prăjită.

Râsul limpezi atmosfera penibilă, încordată pe care o lăsase Eddie.

John Middlesex, colonelul în retragere, îi făcu lui Singh un semn conspirativ. Era un englez firav la trup, îmbrăcat cu o cămaşă kaki cu mâneci scurte şi un sort.

— Nu pune la inimă certurile dintre doi îndrăgostiţi, domnule Singh, spuse el cu un râs nechezat, care imprimă un tremur uşor vârfurilor ascuţite ale mustăţilor albe. Ele sunt la ordinea zilei. Domnişoara Schnell azi nu mai e logodită, şi mâine e din nou.

— Nu, declară Hilde. De data asta s-a terminat definitiv.

— Fireşte, drăguţo, fireşte, o aprobă colonelul. De fiecare dată s-a terminat definitiv.

Conversaţia continuă pe un ton degajat, antrenând aproape toată lumea.

Ram Chand profită de ocazie pentru a preface discuţia într-o dare de seamă amănunţită a mersului săpăturilor. Zâmbind, sfârşi prin a se oferi să-i arate lui Singh efectul răsăritului de soare asupra unora dintre străvechile sculpturi.

Dar Singh avea de scris câteva scrisori.

Ram Chand se ridică.

— Trebuie, totuşi, să le vizitaţi, stărui el. Dacă mergeţi într-un pas susţinut, într-o jumătate de oră sunteţi acolo.

— Poate că am să mă decid după masă.

— Bine, veniţi oricând, aproape că strigă Ram Chand. Mă găsiţi toată ziua acolo. Căutaţi capătul cel mai depărtat al peşterii, la stânga templului. E imposibil să nu daţi de mine. Sunt acolo câteva piese extrem de interesante; or să vă dea multe subiecte de meditaţii.

Ram Chand purta un costum crem, elegant şi uşor. Scoase o batistă violetă, de mătase, şi-şi şterse vârful nasului ascuţit. Avea aproape patruzeci de ani, dar părea mult mai tânăr. Ochii bruni şi foarte mari, aveau o strălucire stranie, în timp ce treceau în revistă sufrageria.

Aşa îl văzuse Singh pentru ultima dată viu pe Ram Chand.

II

Ceva în afacerea asta îl deranja pe Singh. Se simţea, fără voia lui, prins în mrejele ei. Era totuşi hotărât să nu se amestece.

Înainte de a ajunge la capătul pieţei, fu nevoit să se oprească din cauza durerii din piept. Tocmai trecea o ricşă şi el o strigă.

Se aşeză în ricşa de două locuri şi dădu instrucţiuni omului cu picioare vânjoase şi braţe subţiri.

Ricşa pătrunse în bazarul vast, înconjurat de clădiri masive de cărămidă brună, al căror parter era ocupat de magazine, etajele fiind rezervate locuinţelor.

Roţile de cauciuc lunecau repede pe drumul pietruit, pe lângă vitrine şi gherete, care expuneau cereale, nuci, orez, făină şi mirodenii, în coşuri deschise.

— Sunteţi străin în Nandi Nagar, domnule? Şi cum Singh nu răspunse, omul îi propuse peste umăr

— V-ar place să facem mai târziu un tur al oraşului? Să vă arăt locuri interesante? Poate vreţi să vă distraţi puţin, domnule.

— Atenţie, măgarule! strigă birjarul solid al unei tonga, adică al unei căruţe trase de cai.

Pe Singh zgomotele străzii îl linişteau. Îl făceau să uite necazurile, să se întoarcă la ele cu mintea odihnită. Şi-apoi, îi trecuse şi durerea din piept. Când ricşa porni din nou, întrebă:

— Ce locuri interesante aveţi pe aici?

— Păi, domnule, răspunse omul cu ricşa, înseninându-se, cele trei dansatoare gemene. Şi pe urmă, fireşte...

Ricşa se opri în faţa unui gard înalt, de lemn, în vârful căruia trona inscripţia Thana – postul poliţiei.

— Să vă aştept, domnule?

Înainte ca Singh să răspundă, un fotograf şaşiu, care-şi sprijinise aparatul de zidul de cărămidă roşie din jurul postului de poliţie, se repezi spre el, întrebându-l:

— Doriţi o fotografie?

Singh privi la pânza pictată, înfăţişându-l pe zeul Shiva cufundat în meditaţie yogină, proiectat pe fundalul munţilor Himalaya. Fotograful aranjă scaunul şi trandafirii din vasul de aramă aşezat pe masă, apoi se postă lângă aparatul lui de modă veche.

— Dacă n-o să vă placă, nu vă costă niciun ban.

— Altădată, zise Singh şi trecu prin poartă.

Aripa dreaptă, din dosul tufelor tunse, cuprindea barăcile poliţiştilor. Aripa stângă adăpostea postul de poliţie propriu-zis. Un poliţist cu un turban roşu, într-o uniformă formată din tunică, şort kaki şi moletiere deasupra bocancilor, ieşi pe verandă şi coborî scările.

— Unde l-aş putea găsi pe comisar?

— Ultima cameră pe dreapta, răspunse poliţistul, îndreptându-se spre barăci.

Comandantul postului de poliţie, un bărbat voinic cu faţa buhăită, se uită la Singh, înghiţi conţinutul unui pahar şi-şi trase de pe masă picioarele încălţate în bocanci.

— Cu ce vă pot servi? întrebă el cu voce tărăgănată, scuipând frunzele de ceai.

— Am găsit pe unul din vizitatorii oraşului Akash mort, în lacul de lângă templul lui Shiva.

Comisarul îl privi neîncrezător.

— Ce? întrebă un ofiţer de la masa aşezată într-un colţ.

— Numele meu e Lal Singh. Mă plimbam printre ruine şi am dat peste cadavrul unui arheolog, doctorul Ram Chand, pe care l-am cunoscut în dimineaţa asta.

— Când s-a întâmplat?

— Aproximativ cu o oră în urmă.

Comisarul agită un clopoţel aşezat pe birou. În cameră intră imediat un poliţist care salută, pocnind călcâiele.

— Ram Rakha, ordonă comisarul, ia cu tine doi oameni şi du-te la templul lui Shiva. Mi s-a raportat că în lac este un om mort.

— Da, domnule!

Ram Rakha îşi scărpină cicatricea în formă de semilună de pe obrazul stâng, salută şi ieşi.

— Dar nu credeţi, domnule comisar, că ar trebui să trimiteţi şi fotograful poliţiei, precum şi pe cineva care să ştie să ia amprente?

Comisarul se ridică, roşindu-se la faţă de nervos ce era.

— Îţi permiţi să-mi ordoni ce să fac şi ce nu? Înaintă ameninţător, dar deodată încremeni. Scuzaţi-mă, spuneaţi că vă cheamă Lal Singh?

Celălalt dădu din cap. Fruntea comisarului se acoperi de sudoare.

— N-eţi fi cumva inspectorul Lal Singh din New Delhi, de la Secţia Criminală?

— Chiar el.

Comisarul era stăpânit de o tulburare stranie. Pocni din degete, vrând parcă să-l trezească pe ofiţer.

— Ghulam Ali, prostule. Un scaun, repede! Vai de mine, de ce bădărănie m-am făcut vinovat! Se-ntinse

să dea mâna cu Singh şi i-o scutură tare. Doar vă văzusem fotografia în ziare, şi se cuvenea să vă recunosc numaidecât. Dar n-am făcut-o şi m-am purtat ca Bheelni când i-a apărut zeul Rama, travestit în călugăr cerşetor... Numele meu este Amrit Sagar. Am citit totul despre dumneavoastră, în legătură cu spargerea de la Moga, cu crimele de la Fortul Roşu şi cu bandiţii care au furat diamantele de la Bombay, vreau să spun cazurile cele mai importante de anul trecut.

Comisarul îi oferi scaunul. Mustăţile puţin încărunţite dădeau ochilor congestionaţi priviri de satir.

— Sunt sigur, domnule, că veţi dezlega şi acest mister.

Singh se aşeză.

— Regret, dar mă aflu aici ca persoană particulară.

— Întotdeauna m-am temut că valul de turişti ne va aduce, până la urmă, necazuri, se căină comisarul. Shukla s-a apucat să facă reclamă, aici şi în străinătate, apei minerale locale, după ce i-a descoperit izvoarele la vechiul templu al lui Shiva. Apoi a aşezat o conductă şi a adus izvoarele până la băile lui, căci obţinuse o autorizaţie. Iar acum Akash pare să fi câştigat o faimă internaţională pentru calităţile religioase şi medicinale ale apelor sale. Ce ne poate aştepta decât nenorocire, dacă toţi bogătaşii ăştia vin încoace şi umblă după femeile noastre? Iar unii compatrioţi au făcut şi mai rău la Akash. De pildă, chiar acest Ram Chand. Ştiu câte ceva despre el. Se ţinea până şi după fata lui Shukla. Treaba lui, dar se cuvenea să bage de seamă.

O clipă comisarul tăcu.

— Vă asigurăm de toată cooperarea noastră,

domnule.

— Dar ţi-am mai spus, Sagar Sahib, că am venit aici pentru chestiuni personale.

Comisarul zâmbi politicos.

— Dacă-mi veţi răspunde la o întrebare, o să-mi fiţi de mare ajutor, domnule.

— Dă-i drumul.

— Ce-i de făcut acum?

— Nu este de competenţa mea să-ţi răspund, Sagar Sahib.

— Bine domnule. Am s-o iau altfel. Cum să facem ca să-l găsim pe ucigaş?

— Uite. Singh îşi reaminti de lecţia pe care o ţinuse cu o lună mai înainte echipei volante. Poliţia poate avea un avantaj asupra criminalului numai dacă posedă echipamentul adecvat şi mijloacele de a aduna informaţiile necesare. Un aspect al problemei este motivul, dacă e bine dovedit. Stabilind principalele date dubioase prin deducţie, pornind de la fapte bine cunoscute, care altfel ar fi greu de explicat, vom dovedi că persoana suspectă a avut mijloacele necesare precum şi ocazia să comită crima.

— Aţi amintit de echipament şi mijloace. V-aţi referit la realizările biroului central de amprente?

— Printre altele, da. Biroul de amprente digitale din Phillaur posedă amprentele luate după sistemul celor zece degete. Prin urmare, putem urmări identitatea unei persoane numai după arestarea ei şi după ce i s-au luat amprente de pe toate cele zece degete. Ne trebuie însă şi sistemul aplicat în Occident, acela al unui singur deget. El ne permite să identificăm criminalul pe baza amprentei unui singur deget, uitată de el pe locul crimei.

— Aveţi dreptate domnule, aprobă comisarul. Avem multe de învăţat de la dumneavoastră. Ei, şi ce ar trebui să facem în cazul de faţă?

— Înainte de orice...

Singh se opri brusc. Surprinsese şiretenia comisarului.

— Uite, Sagar Sahib, sunt în convalescenţă. Am venit să mă odihnesc la Akash. Medicul mi-a interzis să lucrez. Mă aflu aici sub un alt nume. Sper că mă pot baza pe discreţia dumitale. Lasă-mă să mă dau la fund câteva zile, în linişte.

— Fireşte, domnule, îl asigură comisarul rânjind şi clipind uşor. Ordinele dumneavoastră vor fi executate. Îmi dau seama că între vizita dumneavoastră la Nandi Nagar şi crimă nu e nicio legătură.

— Aşa e. Singh nu-şi îmblânzi privirea severă. Şi-acum trebuie să plec.

De data aceasta comisarul nici nu clipi, nici nu râse.

Singh ajunsese la uşă.

— Domnule!

— Da, Sagar Sahib?

— Am să vă ţin la curent.

Singh nu zise nimic.

III

Afară aştepta aceeaşi ricşă, şi Singh se urcă în ea. Intrară în piaţă. Fructe de mangotier, pepeni, portocale roşii şi alte fructe exotice îşi răspândeau variatele lor parfumuri, iar pe bucăţi de pânză de sac se lăfăiau ridichi, spanac şi vinete.

Peste tot zăceau pe drum fructe şi legume putrezite, iar vânzătorii se porniseră pe o gălăgie asurzitoare.

— Nu era mai bine s-o iei prin altă parte?

— Credeţi-mă, domnule, c-am luat-o pe scurtătură.

— Cum ziceai că te cheamă?

— Gopal, domnule, şi stau în strada Darjeeling, cu nevasta, trei copii şi părinţii. Toată viaţa mi-am trăit-o aici. La scoală n-am fost niciodată. Înaintea mea, tata conducea ricşa asta.

— Uite, Gopal, m-am răzgândit. Nu mai mă-ntorc la Akash.

— Vreţi să vedeţi dansatoarele gemene?

— Nu. Du-mă prin oraş.

— Da, domnule.

Ca să nu se mai gândească la senzaţia ascuţită de durere din piept, care-l chinuia din nou, Singh se lăsă pe spate şi încercă să-şi amintească de alte vremi. Zilele petrecute la King’s College în Londra, şi apoi mai târziu, când fusese numit asesor la Lincoln’s Inn. Pe urmă întoarcerea în India, în 1957. O practică de şase luni ca avocat criminalist, urmate de examenul

la Departamentul de Poliţie şi numirea ca inspector. Iar apoi...

Meditaţia îi fu întreruptă de o smucitură, care era să-l zvârle în drum. O vacă se repezise în mijlocul şoselei. Avea coarnele în seceră. Stând pe loc, provocase oprirea circulaţiei, întovărăşită de ţipete stridente şi înjurături. În cele din urmă, un ţăran îmbrăcat cu o tunică din pânză de casă, încins la mijloc cu şorţ, se apropie de vita încăpăţânată, o smuci de coadă şi o trase într-o parte.

Singh se aşeză din nou pe locul său, în timp ce Gopal, fredonând un cântcc popular, începu să piloteze ricşa, scoţând-o din aglomeraţia pieţei.

Comisarul se îndoise de motivele pentru care Singh dorea să rămână necunoscut – totuşi adevărul era că el se afla acolo pentru tratament. Furtul diamantelor din Bombay îl făcuse celebru, dar se alesese cu o rană de glonte în piept. Starea lui se agravase pentru că se apucase de lucru înainte de a fi complet vindecat. De aceea avea uneori dureri vii în piept, şi acum se afla în concediu de boală. „Odihnă, cât mai multă odihnă, odihnă absolută – îi spusese medicul.

Amintindu-şi de insinuările comisarului, Singh se înfurie. Oare nu avea şi el dreptul să-şi ia concediu? De ce bănuia omul acela că e vorba de o crimă, pur şi simplu pentru că el, Singh, se nimerise să fie acolo? Doar nu venise atâta drum, până la Nandi Nagar, cu intenţia de a descoperi un complot?

Da, zâmbi Singh dus pe gânduri, acesta este preţul celebrităţii. Şi totuşi, în sinea lui, analiza în fel şi chip întâmplarea. Cel mai suspect era Eddie. Îl jignise pe Ram Chand, a cărui fire fermecătoare şi distinsă îi stârnise probabil invidia.

Cei doi oameni de afaceri n-aveau de ce să-l duşmănească pe Ram Chand. Singh îi întâlnise în tren. Fiind numai ei în compartiment, conversaţia a început simplu, neceremonios.

— Curios ce ticsite sunt aceste trenuri, observă americanul lat în umeri, cu o voce atât de blândă încât te-ntrebai cum putea să iasă dintr-un piept cât o tobă.

— Vedeţi dumneavoastră, o să înţelegeţi numaidecât cum stau lucrurile, zise Singh. Avem trenuri puţinc şi foarte mulţi călători săraci. Astfel, un compartiment calculat să cuprindă treizeci trebuie să adăpostească nouăzeci de pasageri. Cine vrea să călătorească confortabil, e nevoit să-şi plătească bilet de clasa întâia. E scump, dar n-avem ce face.

Un timp nu mai vorbi nimeni. Norul de dimineaţă, adus de muson, dispăru; un soare strălucitor izbucni deasupra întinderii verzi de lanuri înclinate, ce lunecau vertiginos pe lângă fereastră.

Sub acoperişul compartimentului, ventilatorul electric în cuşca lui de sârmă se învârtea cu viteza maximă. Hindusul cel pirpiriu de lângă americanul solid îşi descheie cămaşa. Cu un evantai de pene de păun îşi răcori pieptul acoperit cu păr cărunt.

— Unde călătoriţi? întrebă el, amabil.

— Nandi Nagar, răspunse Singh.

— O să staţi cumva la staţiunea balneară Akash?

— Da, întocmai. Singh zâmbi. Par oare atât de bolnav?

— Deloc. Dimpotrivă. V-am întrebat doar. Daţi-mi voie să mă prezint. Mă numesc Jai Kumar Kaul, J.K. pentru prieteni. Iar el e tovarăşul meu de afaceri, domnul Frederic B. Buttonhole.

Americanul rânji

— F.B. pentru prieteni.

— Numele meu e Dayal Singh.

Singh îşi ascundea intenţionat numele. Dacă auziseră de el ar fi apărut, inevitabil, întrebarea în legătură cu cariera lui.

— Ei bine, domnule Singh, şi noi ne ducem tot la Nandi Nagar, zise Kaul. N-aţi vrea să ne spuneţi cum de-aţi auzit de Akash? Vă pun această întrebare deoarece de staţiunea asta ne leagă nişte interese comerciale.

— Medicul meu a dat într-o revistă medicală peste un articol despre Akash şi a cerut informaţii suplimentare. El m-a trimis să-mi petrec acolo convalescenţa, şi iată-mă în drum spre Akash. Nici măcar doctorii nu par să fie imuni la stilul american de reclame. Probabil staţiunea balneară e finanţată cu bani americani.

— Ah! sunteţi şiret, spuse Kaul cu un rânjet ştirb. De fapt, o finanţăm noi doi, adică eu, iar tovarăşul meu F.B. se ocupă cu reclama.

— Sper ca staţiunea să fie atât de bună pe cât o lăudaţi.

— O, da, zise Kaul. N-aveţi de ce să fiţi neîncrezător. Nu numai că vă veţi vindeca, orice boală aţi avea, dar fiecare clipă pe care o veţi petrece acolo va fi o încântare. Asta v-o garantăm. Îşi drese glasul şi urmă: Vedeţi, domnule Singh, avem de gând să dezvoltăm în stil mare oraşul Nandi Nagar. Cluburi de lux, bazine de înot şi altele de acest gen. F.B. s-a şi gândit la noul nostru slogan: „Un paradis modern pe munţii străvechi ai Himalayei”. În prezent, Akash mai lasă mult de dorit.

— Dar, potrivit broşurii, care l-a încântat pe

medicul meu, este ultima expresie în materie de lux.

— E numai începutul, domnule Singh, interveni Buttonhole. În prezent, Akash nu este decât un conglomerat de căsuţe cu un singur etaj. Am de gând să schimb toate astea. Am să înalţ zgârie nori. Ultimul etaj al noilor clădiri va fi la acelaşi nivel cu templul istoric al lui Shiva. J.K. îmi spune că Akash înseamnă firmament. Staţiunea noastră ar trebui să merite numele pe care-l poartă. Nu-i aşa, J.K.?

— Da, F.B. Nu-i aşa?

Şi această mare operă de reconstrucţie, continuă Buttonhole, va începe de îndată ce vom cumpăra tot ce-i aparţine lui Shukla.

— Cu condiţia să ne dea voie, zise Kaul.

— Dacă nu ne lasă, plescăi din buze Buttonhole, o să-l ducem la faliment. Nu ne aparţin 45% din acţiuni?

— Aveţi numai 45% din acţiuni, remarcă Singh, şi totuşi vreţi să...

— Nu mai e niciun secret, interveni Buttonhole.

— Am să vă lămuresc, se oferi Kaul.

Schimbă o privire rapidă cu Buttonhole şi acesta renunţă să mai spună ce avea de gând.

— Sunt sigur că Shukla ne va vinde totul. Dacă nu l-am fi împrumutat cu bani, de mult Akash ar fi dat faliment. Noi lucrăm în import-export şi am consimţit să fim părtaşi la Akash tocmai pentru că, pe undeva, Shukla mi-e rudă. Nu-i aşa, F.B.?

— Da, J.K. Nu-i aşa?

Amândoi, şi Buttonhole şi Kaul, duhneau a whisky.

Plescăind de parcă ar fi fost mulţumit cu sine, Kaul întinse mâna după servieta din plasa de bagaje.

Scoase o sticlă pe jumătate plină cu whisky Johnny Walker, o sticlă de sifon şi trei pahare de plastic transparent.

Turnă cu grijă băutura, punând câte puţin în fiecare pahar. Îi dădu unul lui Buttonhole şi unul lui Singh.

— Diluaţi după gust, chicoti el, întinzându-le sifonul.

Apoi, părând că-şi aduce aminte de ceva, luă iar servieta. Scoase un album legat în piele şi-l răsfoi, sorbind whisky-ul cu sifon.

— Vă interesează timbrele, domnule Singh?

— Am fost un mare amator.

— Ce drăguţ să dai peste un amator, zise Kaul. Cu seria asta de timbre am avut noroc. Nu m-a costat aproape nimic. Nu vreţi să le priviţi?

— Cu plăcere.

— Dacă stau să mă gândesc, observă Kaul în timp ce-i dădea lui Singh albumul, aproape toate persoanele pe care le-ntâlneşti se dau în vânt după timbre. Până şi Shukla are o colecţie, şi e rară, fireşte. Îşi arătă dinţii, adăugând: Să vă împărtăşesc o taină. Într-o bună zi am să înhaţ de la el câteva timbre care-mi lipsesc din colecţie.

Singh examină timbrele.

— Bineînţeles că mă voi oferi să le cumpăr, continuă Kaul de parcă s-ar fi distrat grozav, dar Shukla e îngrozitor de hapsân şi preferă să moară, decât să se despartă de ceva ce-i aparţine.

— Mai bine lasă-l pe Shukla să-ţi dea câteva timbre în preţul banilor pe care ni-i datorează.

— Ba nu sunt chiar atât de prost; F.B. Shukla are o colecţie scumpă, dar abia dacă reprezintă cinci la sută din ce ne datorează.

— Mulţumesc, zise Singh, înapoindu-i lui Kaul albumul. Cele patru timbre de pe prima pagină – probabil că sunt primele care-au fost emise în India. Trebuie să valoreze o avere. În locul dumneavoastră

le-aş depozita la loc sigur.

Kaul zâmbi larg.

— Obişnuiesc să port asupra mea sume mari de bani. Poate dau impresia că sunt prea neglijent, dar mă pricep la oameni şi sunt în stare să-mi păzesc bine averea. Nu-i aşa, F.B.?

— Da, J.K. Nu-i aşa?

— De asemenea, mă pricep să judec caracterul oamenilor, zise Kaul cu un rânjet şiret. Haideţi, de pildă, să vă luăm pe dumneavoastră, domnule Singh. Păreţi un om cinstit din cap până-n picioare; aş paria pe ultimul dolar că nu sunteţi escroc sau pungaş. Ca să spun adevărul, aveţi un fel de aureolă de poliţist. Ştiţi ce vreau să spun un inspector în concediu, sau aşa ceva.

— Aproape că aţi ghicit, aprobă Singh amabil. Sunt inspector vamal; asta seamănă bine cu munca din poliţie.

— Ne bucurăm de cunoştinţă, zise Buttonhole. Noi exportăm câteva articole în India.

— Ce anume?

— Importăm de aici mai ales ierburi medicinale, şi exportăm medicamente moderne. Ştiţi, ar trebui să ţinem legătura.

— Desigur. Singh se-ntoarse spre Kaul: Judecând după accent, dumneavoastră trebuie să fi trăit mult timp în America.

— Sunt american naturalizat. Eram băieţandru când am emigrat în Statele Unite.

— Veniţi des în India?

— De fapt, este prima vizită de când am şters-o, acum vreo 20 de ani.

— Observaţi vreo schimbare?

— Da. Aproape totul mi se pare străin în partea

asta a lumii. Vedeţi, sunt obişnuit să mă consider american. Nu mă simt deloc indian.

— Şi care smt impresiile dumneavoastră, domnule Buttonhole?

— Spuneţi-mi F.B., vă rog.

— Mulţumesc, F.B. Aţi mai fost în India?

— Nu. Vin pentru prima, şi sper nu ultima dată. Ţara asta mă fascinează. Mă mir, zău, domnule Singh, de ce până mai ieri, noi americanii i-am dat atât de puţină atenţie. India prezintă posibilităţi de afaceri ispititoare. Ba mai mult, ne oferă un loc de destindere, nouă, oamenilor din Occident, nevrozaţi de ritmul monstruos al civilizaţiei moderne. Sunt tot atât de sigur că aici există perspective de aclimatizare şi răspândire a celor mai recente tehnici comerciale americane.

— F.B. este unul dintre oamenii cei mai proeminenţi din Statele Unite, zise Kaul. Datorită eforturilor lui strălucite, făcute de la o distanţă de mii de kilometri, Akash a devenit o staţiune care se bucură de faima celui mai bun sanatoriu nu numai în India şi în Asia, ci şi în restul lumii.

— Aşa cum v-am spus, intenţionez, domnule Singh, să fac din Akash punctul de atracţie turistică nr. 1, la fel ca vestitul Taj-Mahal, de la Agra, anunţă Buttonhole. Cu bogăţia lui peisagistică şi graţie climatului care, tot anul, înviorează şi întăreşte organismul, Nandi Nagar se pretează în mod ideal la construirea unui cazinou, în care bogătaşii din lumea întreagă să se poată distra după pofta inimii. Vom aduce din Europa şi din America fetele cele mai superbe.

— Asta va fi cu totul altceva, zise Singh, dar India e o ţară puritană, în care chiar şi sărutul în public este

socotit o ofensă. Comisia indiană de cenzură a filmelor, de pildă, nu le permite unor oameni căsătoriţi, în dormitor, decât cel mult o strângere de mână.

Kaul se izbi peste coapsă cu albumul legat în piele.

— Şi cu toate acestea, aceeaşi comisie de cenzură a filmelor acceptă senzualitatea făţişă a filmelor engleze şi americane, prezentate aici. Am impresia că în India există două norme. Să luăm, de exemplu, inflaţia. Oare rupia n-a fost devalorizată ca să atragă capital străin?

— Nu fi aspru cu ţara ta, J.K. La urma urmelor, sărăcia din India e proverbială, iar foametea din anumite regiuni, e o caracteristică permanentă a vieţii de aici. La noi, în America, suntem bine informaţi, domnule Singh. Primul ministru al dumneavoastră, doamna Gandhi, care a fost de curând acolo, a descris Preşedintelui nostru şi întregii naţiuni mizeria deznădăjduită a compatrioţilor dumneavoastră. În situaţia asta, noi privim cu simpatie planurile dumneavoastră şi suntem de acord să vă ajutăm să vă ridicaţi nivelul de viaţă. „Iată”, zicem noi, „vă vom da bani şi aşa mai departe. Aveţi încredere în noi, lăsaţi-ne să vă conducem treburile până veţi fi în stare să vă gospodăriţi singuri. Şi vom aduce modernizarea şi prosperitatea celei mai mari democraţii din lume.”

— Tiii, băiete, îl bătu Kaul pe Buttonhole peste braţ, când vorbeşti, vrăjeşti. Apoi spuse către Singh O să-i ademenim pe milionarii din lumea occidentală peste ocean şi-i vom face să lase aici, în ţara asta, cea mai mare parte a averilor lor. F.B. şi cu mine avem planuri mari. Un Monte Carlo al Orientului.

— Ce zici de încă un păhărel, J.K.?

— În regulă, F.B. Deschide sticla!

Buttonhole scosese sticla din servietă, o altă sticlă de whisky. O destupă şi turnă.

— Noroc, F.B.!

— Noroc, J.K.

Singh zâmbi:

— Asemenea.

Era aproape cinci când au coborât din tren la Vir Pur, un târguşor adormit. Aleea din dreapta, mărginită de magazine, strălucea în razele palide ale soarelui. În stânga se zărea un labirint de colibe de lut şi case de cărămidă. Muntele acoperit de cedri, care se pierdea la orizont, părea bătut în pietre scumpe.

Un autobuz albastru aştepta în faţa gării, cu motorul pornit. Şoferul, un sikh cu statură atletică, execută un fel de salut militar în faţa lui Buttonhole, care rânji şi-i răspunse cu un salut comic.

Partea din spate a autobuzului era socotită clasa a doua. Acolo şedea un grup de ţărani. O babă sta aplecată asupra unui coş plin cu găini, care cotcodăceau, lângă ea, un băiat zdrenţăros mesteca o bucată de mălai uscat şi murături de mango. Într-un colţ, un bătrân chel cu barbă albă, cu ochii închişi, înşira nişte mătănii

— Hei, prieteni, îi salută Buttonhole.

Şoferul apăsă para de gumă a claxonului; ea emise o explozie subită de sunete, care goni vreo două ciori de pe botul alungit al capotei.

Uşa din spate a maşinii se-nchise cu zgomot. Apăru ajutorul de şofer, un tânăr slăbuţ, cu părul lung, de vreo 20 de ani.

— Gata! strigă el. Pornirea!

Autobuzul intră într-o alee de meri. Buttonhole se-

n-toarse de la fereastră.

— De ce are fiecare Sikh în numele lui şi numele de Singh?

— Singh înseamnă leu. Se subînţelege că purtătorul este curajos ca leul.

— Ştiţi, pe mine mă interesează religiile. Ce este, de fapt. Sikhismul?

— A fost întemeiat în secolul al XV-lea, de către Guru Nanak – Guru însemnând învăţător. El s-a gândit să unească pe indieni cu musulmanii într-o credinţă monoteistă, care să nu admită nici adorarea icoanelor, nici sistemul castelor...

Cu capul rezemat de spătarul scaunului, Buttonhole sforăia.

Singh privi cum se lăsa treptat amurgul. La apus, tot cerul era roşu; pe o coastă depărtată, lumina făcea să strălucească un crâng de piersici. Autobuzul tuşi, icni şi se opri scârţâind cu o smucitură.

— Uf! zise Buttonhole, deschizând ochii şi ridicând repede capul. Ce-i? Ce s-a întâmplat?

— Defecţiune de motor. Şoferul ieşi lunecând de după volan şi trecu la capotă. Nu e grav, hazoor.

— Zice că nu e grav!

— Fii pe pace, F.B., zise Kaul. La Akash o să dăm o telegramă.

Propunerea păru să-l liniştească pe Buttonhole.

— Ce-nseamnă hazoor, domnule Singh?

— E o formulă de respect.

— Ştii că te pricepi să vorbeşti frumos, băiete? De ce să nu-l angajăm să ne scrie reclame, J.K.?

— Da. De ce nu?

Repararea motorului dură destul de mult. Maşina ajunse la Nandi Nagar abia după miezul nopţii. Şoferul bătu din palme, strigând tare să vină nişte ricşe, care

într-adevăr sosiră imediat.

— Uite pentru osteneala dumitale

Buttonhole împinse o hârtie de cinci rupii în buzunarul de la piept al şoferului, care-i răspunse printr-un salut impresionant.

Cele trei ricşe, cu pasagerii lor, trudeau pe deal în sus, rotile hurducându-se peste pietre. Era întuneric beznă; norii coborâseră şi atârnau peste ei. Nu vorbea nimeni.

Drumul se lăţi. Din stânga, o adiere rece aduse miresme dintr-un crâng de portocali. Ricşele cotiră la dreapta, de-a lungul unui terasament străjuit de pini. Apoi se zăriră barele unui gard de fier.

— Staţiunea balneară Akash. Am sosit!

Kaul ieşi din ricşă cel dintâi. Buttonhole arătă spre o cutie din dreapta porţii.

— Uite ce dispozitiv modern!

— Telefonul de la intrare?

— Da. Hai să vedem dacă funcţionează.

Kaul apăsă pe buton. În depărtare se auzi un ţârâit puternic.

— Cine e?

— Deschide! răcni Kaul în receptor. Spune-i domnului Shukla că au sosit J.K. şi F.B. din America.

În timp ce împărţea câte două rupii băieţilor cu ricşe, Buttonhole zise:

— Se cade să facem ceva pentru oamenii deştepţi din Orient.

Becul rotund de deasupra porţii se aprinse. De-a lungul unei alei de tufe veni spre ei un bărbat în cămaşă de noapte.

— Noroc, Shuk!

— Ce naiba te-a mânat aici în miez de noapte? Şi pe cine ai mai adus?

— Pe J.K. al nostru. Şi pe domnul Singh, un oaspete plăcut.

Shukla răspunse, strigând peste umăr:

— E-n ordine.

Din nou se auzi ţârâitul, şi poarta se deschise scârţâind.

Shukla dădu mâna cu fiecare vizitator.

— Am primit ultima ta scrisoare şi am citit şi în ziare. Dar sunt furios pe voi amândoi. De ce n-aţi trimis o telegramă să vă anunţaţi sosirea?

— Am vrut să-ţi facem o surpriză, Shuk. Nu te bucuri că, în sfârşit, ne vezi, pe J.K. şi pe mine, în carne şi oase?

— Cum aţi călătorit?

— O să-ţi spunem mai târziu, zise Buttonhole. Întâi trebuie să-l faci pe prietenul nostru Singh să se simtă ca acasă.

— Bineînţeles.

Se-ndreptară pe un drum pietruit, unde adia un parfum de trandafiri, trecură printr-o grădină în care creşteau tot felul de flori, apoi pe lângă un pâlc de cireşi în floare.

Ajunşi în vestibul, Shukla redeveni el însuşi. Apăsă pe un buton şi apăru un servitor.

— Condu-l pe domnul Singh în camera lui, zise el. Se întoarse apoi spre Singh: Dejunul se serveşte între şapte şi opt. Poate că doriţi să vă treziţi la şase, ca să profitaţi de apele miraculoase de aici? Să dau ordin unui servitor să vă trezească?

— Nu, mulţumesc. Mă trezesc întotdeauna singur.

IV

„Nu pot să fac nicio legătură între cei doi oameni de afaceri, Kaul şi Buttonhole, şi moartea subită a lui Ram Chand”, gândi Singh.

Totuşi, chiar adineauri, comisarul îi spusese că Ram Chand o urmărea pe Sarita, şi că asta putea să-i displacă lui Shukla. Dar nu era un indiciu serios.

Ce fel de om fusese Ram Chand? La dejun se plângea cât de mici erau fondurile repartizate de universitate cercetărilor sale. Dar ca să stai la Akash trebuia să ai bani, nu glumă. Să fi avut vreun duşman?

Singh îşi dădea seama că trebuia să lămurească o serie de puncte. Căldura nu mai era apăsătoare. Coborî coviltirul ricşei.

— Gopal, întrebă el pe când treceau pe lângă poşta centrală, câţi medici există aici?

— Trei, domnule. Unul e veterinar, dar se pricepe să trateze şi oameni. Unul e *vaidya* (practician al medicinei indigene) iar altul e – cum se zice? – alopat. Apoi mai e văru-meu, domnule. Şi-a luat diploma la cursurile prin corespondenţă. E homeopat şi nu câştigă mai nimic.

— Ce fel de om e alopatul?

— Îl cheamă Sharma. Nu se duc la el decât oamenii avuţi. Face şi operaţii.

— Există în oraş vreo cafenea?

— De-alea găsiţi la Delhi sau la Madras. După cum

ştiţi, noi, aici în Punjab, bem numai lapte sau zăr.

— Sunt mulţi bărbieri pe-aici?

— Numai doi, domnule. Dar de ce întrebaţi? Vă trebuie un frizer?

— Vreau să-mi taie unghiile. Care din cei doi e mai cunoscut?

— Mukha, domnule – Mukha Singh.

— Cum asta? Un Sikh bărbier?

— Dar să ştiţi că e un credincios. Se spune că nu s-a atins niciodată nici de barba nici de părul lui. Aproape toată lumea se duce la el. Vreţi să mergem acolo?

După cinci minute ricşa se opri în faţa unei frizerii. Era o cameră strâmtă, strivită între o croitorie şi o tâmplărie. Un bărbat negricios, înalt, îmbrăcat în şort, cu un burduf enorm de piele în spate, plin cu apă, uda praful de pe drum.

Mukha potrivea artistic mustăţile unui om rotund la faţă, aşezat în scaunul cu spetează înaltă. Se opri o clipă, surprins parcă de prezenta în frizerie a unui Sikh. Apoi spuse din toată inima

— Nu există decât un singur Dumnezeu!

Singh răspunse cu acelaşi salut tradiţional al cultului.

Trei din cei şapte clienţi stăteau pe scaune. Singh se aşeză lângă al patrulea bărbat, pe o bancă de lemn înnegrit, de-a lungul peretelui. În afară de unul, îmbrăcat europeneşte, ceilalţi purtau tunici colorate peste şalvari, sau pantaloni bufanţi.

— Buddhu, îi spuse Mukha ajutorului său, băiat care părea isteţ, dă-mi un pahar cu apă.

Băiatul tocmai tundea un bărbat bătrân, dar robust. Umplu o cană de alamă, turnând dintr-un ulcior de lut cu gâtul îngust, şi-l întinse patronului.

— Lăudat fie Guru!

Mukha înălţă cana şi, fără a o aduce la buze, îşi turnă apă în gură, înghiţind însetat. Privirea-i lunecă asupra celor câtorva diplome înrămate, bătute în cuie deasupra oglinzilor, pe perete.

— Cu ce vă pot servi, domnule?

— Poţi să-mi tai unghiile?

— Parcă pentru ce altceva mă aflu aici, domnule? zise cu vocea lui de bas Mukha.

Doi clienţi, sau poate prietenii patronului, stăteau acolo ca să le treacă vremea şi-şi împărţeau frăţeşte gazeta din ziua aceea.

— Ceva noutăţi? întrebă Mukha.

Un omuleţ cu un neg în vârful nasului se repezi la uşa frizeriei.

— Uite-o, zise el.

— Cine? Sarita, întrebă, mirat, Mukha.

— Cine alta?

Bărbierul cel voinic se-ndreptă spre prag. I se alăturară şi cei patru, părăsind banca. Singh surprinse cu privirea o fată, care tocmai dispărea pe bicicletă.

— Actriţă de cinema?

— Ho, ho, ho, râse Mukha, mângâindu-şi barba. E fata milionarului Shukla, proprietarul staţiunii Akash. A fost crescută în Europa.

— E rea şi răsfăţată, zise un bărbat cam cocoşat, care-şi făcuse sul jumătatea lui de gazetă şi o ţinea sub braţ. Ştiu bine că niciun indian n-are s-o ia de nevastă.

— Crezi că nu? Mukha clipi amuzat spre Singh. Arată-mi unul care să-i zică nu.

— Eu unul n-aş lua-o nici dacă m-ar ruga cu lacrimi în ochi.

— Să-ţi fie de bine, zise Mukha, oftând şi adăugă:

Ce frumuseţe de fată!

— Mukha, zise bărbatul cu neg pe nas, ştii că fata asta are curaj?

— Glumeşti?

— Nu, Mukha, spun adevărul. Cineva a văzut cum îi trăgea o palmă arheologului ăluia, Ram Chand, la ruine.

— Cum, nu e logodnica lui? Ştii, eu stau la Akash. Acolo l-am văzut pe Ram Chand, dar fata nu era.

— Logodnica lui? zise Mukha. Se povesteşte, domnule, i se adresă el lui Singh, că acest Ram Chand primejduieşte virtutea fiecărei femei din Nandi Nagar. Cui i-ar mai conveni să-i fie logodnică?

Clientul care ţinea cealaltă jumătate de gazetă îşi şterse cu o batistă murdară ochelarii cu ramă de sârmă.

— L-au văzut unii cu nişte târfe în templul lui Shiva. Zice că cercetează cât seamănă ele trupeşte cu zeiţele ale căror statui au fost dezgropate.

— Dar, de bună seamă, zise omul cu faţa rotundă ca o lună plină, asta-i doar o scuză, ca să poată da frâu liber poftelor lui murdare.

Într-un colţ, un bărbat îşi drese glasul. Era slab, avea privirea ageră şi pe frunte purta semnul sacru – tilak.

— Ram Chand susţine că e brahmin. Chiar dacă-i aşa, prin faptele lui josnice a pierdut privilegiul nobilei sale origini. Dacă nu se lasă de purtările rele, curând are să dea ochii cu moartea. Nu se cade să ispiteşti al treilea ochi al lui Shiva!

Cuvintele acestea fură spuse cu o seriozitate gravă.

Mukha sparse primul tăcerea stânjenitoare care urmă. Şterse scaunul rămas liber după plecarea celui

cu mustaţă, şi-i spuse lui Singh.

— E rândul dumneavoastră, domnule.

V

La masa de prânz apărură câteva figuri noi. Singh observă că bătrânul colonel Middlesex, din timp în timp urmărea cu ochii o tânără îmbrăcată într-un *sari* şi pe însoţitorul ei, un om între două vârste. Masa lor era la capătul celălalt al sufrageriei.

— Chiar în dimineaţa asta ne povestea despre cercetările lui. E o mare lovitură, zise Kaul. Dar a căzut la datorie, dacă asta poate să fie o consolare.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Exact ce-am spus, domnişoară Schnell că doctorul Ram Chand şi-a pierdut viaţa în serviciul a ceea ce el spunea că este ştiinţa arheologiei.

— Da, era cu totul devotat muncii sale. Hilde privea în depărtări. Sunt sigură că ar fi devenit unul dintre marii arheologi ai lumii. Era de pe acum foarte cunoscut.

— Ţi-a spălat bine creierii.

— Ştii cum eşti tu, Eddie?

— Ei?

— Teribil de meschin!

— Nu te-nfuria, draga mea.

Eddie încercă să mângâie mâna Hildei, dar ea o trase de pe masă.

Ascultând conversaţia dintre ei, Singh se-ntrebă din nou dacă nu cumva Eddie ar putea avea un rol în moartea lui Ram Chand. Poate că l-a urmărit pe arheolog, l-a izbit cu ceva şi l-a înecat.

Shukla stătea într-un colţ, meditând.

— Ca şi pe voi, m-a copleşit şi pe mine tragedia, zise el, întorcându-se spre vizitatori. Dar viaţa noastră aparţine Divinităţii, şi dispunem de ea după voia lui. Doctorul Ram Chand s-a unit acum cu Atman, Sufletul Lumii. Conducerea băilor vă roagă, doamnelor şi domnilor, să nu răspândiţi vestea acestei nefericite întâmplări.

— Asta-i miezul problemei! Buttonhole lovi masa, ca să-şi întărească spusele. Înţelept ai pus chestiunea, domnule Shukla! Doctorul Ram Chand a fost un om de ştiinţă. Nu i-ar fi plăcut să intre în gura lumii. Asta ar dăuna şi bunului renume al staţiunii Akash şi ar menţine pe vizitatori în frica superstiţioasă că-şi vor rupe gâtul în timpul şederii lor aici.

— F.B. are dreptate sută la sută, zise Kaul. Sub niciun motiv nu trebuie umbrit renumele staţiunii.

— Ţineţi-vă firea! zise Eddie, aproape ţipând. Sunteţi cu toţii o ceată de ipocriţi! Cadavrul lui Ram Chand nici nu s-a răcit, iar pe voi, făcătorii de bine, vă doare de pe acum când vă gândiţi ce efect va avea asta asupra afacerilor voastre.

Se aşternu o tăcere stingheritoare.

Hilde se sculă de pe scaun şi fugi afară. Singh o văzu trecând prin faţa ferestrei şi apoi prin vestibul, cu faţa crispată de emoţie.

— Cred că domnul Burton are dreptate, zise el.

Câţiva dintre oaspeţi reîncepuseră să mănânce. Poate că a fost puţin cam nedelicat să se discute despre moartea lui Ram Chand în prezenţa domnişoarei Schnell, mai ales dacă ţinea la el.

— De unde ştiţi că ţinea la el? Aţi sosit aici abia noaptea trecută, nu-i aşa?

— Nu era evident? Singh îl privi pe Eddie cu o surpriză prefăcută. Mie mi-a făcut impresia că erau logodiţi.

— Atunci, v-aţi făcut o impresie greşită, domnule Singh. Până şi ideea că Hilde să fi fost logodită cu un astfel de om e ridicolă.

— L-aţi cunoscut?

— Are asta vreo importanţă?

— Mă simt rău. Un asemenea accident e capabil să-mi strice vacanta. Kaul se ridică. Scuzaţi-mă, zise el şi părăsi sufrageria.

— Slavă Domnului că vacanta mea s-a terminat, zise Eddie. Mâine plec.

Singh întrebă politicos:

— Şi domnişora Schnell?

— Suntem într-o lume liberă, nu? ripostă Eddie.

— Zilele tinereţii sunt zilele gloriei noastre, cum a zis un mare poet. Buttonhole suspină. Tinerii îşi au certurile şi împăcările lor, dar noi, oamenii maturi, ne luptăm cu asprele realităţi ale vieţii. Chiar dacă s-ar prăbuşi regate ori s-ar cutremura tronuri, afacerile nu trebuie sub niciun motiv tulburate. Ele nu trebuie să sufere. Şi fiindcă veni vorba, urmă el cu o voce mai tare, comisarul ăsta al vostru, Sherlock Holmes-ul local, a fost cam brutal, nu?

Aşezat în faţa lui la masă, Shukla zise:

— Se căznea să dea de urma rudelor bietului Ram Chand, dar, din păcate, tot ce i-am oferit a fost adresa universităţii din America unde a studiat. Vă rog, doamnelor şi domnilor, încercaţi să treceţi cu vederea neplăcerea cauzată de ancheta poliţiei. Comisarul este, de felul lui, un om de treabă, dar se spune că cea mai însemnată ispravă în cariera lui a fost urmărirea unor hoţi care furaseră nişte ouă de

gâscă. De aceea e firesc să fie enervat şi să încerce să dea o importanţă deosebită unui caz dintre cele mai simple.

— Ce s-a întâmplat, de fapt?

Femeia care întrebase şedea cu spatele la ceilalţi, cu trei mese mai încolo. Îşi ridicase ochii de pe cartea în a cărei lectură fusese cufundată în timp ce mânca, iar acum privea spre dreapta.

— Natural că n-aveţi de unde să ştiţi, doamnă Kowalska, deoarece aţi sosit abia acum o oră, zise Shukla. Vedeţi, unul din oaspeţii noştri...

— Oh!

Lingura îi lunecase din mână. Shukla se aplecă, în acelaşi timp cu ea, s-o ridice. Atunci femeia îl văzu pe Singh.

— Oh, domnul Singh!

Buttonhole ridică din sprâncene.

Înainte ca ea să se fi putut ridica de pe scaun, Singh ajunse lângă masa ei.

— Ce plăcere! zise el şi îşi strânseră mâna.

— Ce bine arătaţi! Şi nu v-aţi schimbat deloc. Vă mai amintiţi de ultima noastră întâlnire! Trebuie să fi fost acum zece ani.

— De la Societatea Teosofică din Londra, zise Singh.

Sari-ul alb pe care-l purta doamna accentua efectul de demnitate simplă datorat ochilor de un albastru deschis şi trăsăturilor slave care, în ciuda părului argintiu, păstrau un aer de tinereţe.

— Mi se pare că v-aţi făcut din India o a doua patrie, adăugă Singh. V-am văzut cărţile, dar sunt scrise în limba polonă. N-am înţeles decât numele proprii şi unii termeni filosofici.

— Da, da, ne facem, fiecare, datoria. India a fost

dintotdeauna patria mea spirituală, încât iată, sunt iar aici. Dar ce s-a întâmplat?

Shukla explică:

— Unul din musafirii noştri, doamnă, a murit într-un accident.

— În acest univers trecător în care ne aflăm, moartea nu cruţă pe nimeni. Trupul a fost făcut ca să piară. Dar sufletul e nemuritor. Omul poate să moară, dar sufletul păstrează legătura cu cine doreşte. Fireşte, persoana căreia vrea să-i vorbească trebuie să vrea şi ea. Oh, aşteptaţi puţin!

Închise ochii şi rămase tăcută câteva clipe.

— Adineauri m-a năpădit un sentiment ciudat, urmă ea. Mi-am dat seama că cineva vrea să transmită prin mine un mesaj. Să devin mediu, cum se spune. Dar sufletul care intrase în comunicaţie cu mine a plecat din cauza unei interferenţe. În această cameră există prezenta ostilă a cuiva.

— Cu atât mai bine, zise colonelul Middlesex, care se ridicase. Atmosfera începe să fie sinistră.

Doamna Kowalska scoase un ţipăt de uimire.

— Uite-l. El e!

În prag apăruse un bărbat, cu capul şi cu faţa rase, îmbrăcat cu o haină galbenă de bumbac ţesut în casă. Covorul înăbuşea zgomotul surd al sandalelor cu talpă de lemn în timp ce intra în sufragerie, privind la adunarea tăcută care-l urmărea mirată.

— Vă rog să mă scuzaţi, doamnelor şi domnilor, că vă deranjez în timpul mesei, zise el în englezeşte, dar nu cumva mi-a văzut cineva toiagul? A dispărut azi dimineaţă. Fără îndoială că l-am uitat pe undeva.

Shukla se repezi la el, se înclină şi-i atinse picioarele.

— Doamnelor şi domnilor, acesta este Swami

Devananda, nobilul Mahatma, proclamă el. Vestit în toată India, *ashram*-ul său este un sanctuar şi, de asemenea, un loc de întâlnire al gânditorilor şi conducătorilor religioşi din întreaga lume. Swami Devananda este cunoscut pentru serviciile aduse umanităţii. În *ashram*-ul său, el întreţine un spital gratuit şi un azil; de asemenea, el este autorul a peste o sută de cărţi despre yoga, dharma, vedanta, înfrăţirea între oameni...

— Oh, Swami, cât de mult am dorit să vă întâlnesc! Mă cheamă Anna Kowalska.

— Te salut, soră întru Domnul.

Doamna Kowalska se apropie de Swami ca să-i sărute mâna întinsă.

— M-am stabilit la Madras, dar nădăjduiam să merg la *ashram*-ul dumneavoastră îndată după ce aş fi terminat tratamentul.

— Lucrările dumitale de teosofie şi filosofie indiană se află în biblioteca din *ashram*-ul meu, spuse Swami cu un aer preocupat. Lăudat fie Domnul, care a ales clipa aceasta, ca să ne aducă faţă-n faţă.

— O voce interioară îmi spunea că vă voi vedea înainte de a mă duce în *ashram*-ul dumneavoastră. Nu e oare un miracol?

— Miracolele sunt ceva obişnuit pentru Divinitate. Săptămâna viitoare mă voi întoarce în *ashram*-ul meu. Credinciosul Shukla a stăruit să fiu prezent la sărbătoarea în cinstea străbunilor săi. Toată lumea ştie cât tine la noi şi ce donaţii face pentru susţinerea *ashram*-ului meu. Stau în camera 11. Poţi să vii la mine mâine, la 10 şi 15 minute, după ce-mi voi fi terminat *samadhi,* transa mistică.

În clipa aceea Kaul se repezi în sufragerie.

— Protestez! i se adresă el lui Shukla. Cineva a fost

în camera mea.

Shukla păru surprins.

— Îmi pare foarte rău, zise el revenindu-şi, dar sunteţi sigur?

— Fireşte! Eu nu sunt dintre aceia care se plâng degeaba. Şi-apoi, oricine o fi fost, bărbat sau femeie, mi-a lăsat asta.

— Tocmai ce căutam! Îmi daţi voie?

Swami se strecură în faţă şi, cu o mişcare îndemânatică, luă toiagul pe care Kaul îl arăta tuturor.

— Fii pe pace, adăugă el. Dar eu nu am pătruns în camera dumitale.

Kaul îl privi ameninţător.

Shukla se oferi să facă prezentările

— Swami Devananda.

— Serios? Pe faţa lui Kaul se aşternu o expresie de profundă umilinţă. E mare cinste pentru mine să vă văd, o, sfinte Swami! Vă cunosc după fotografiile din publicaţia lunară Duhul Sfânt. Poate că vă mai amintiţi de Jai Kumar Kaul din Chicago, care în ultimii cinci ani a contribuit cu 1000 de dolari pe an la *ashram*-ul dumneavoastră.

Swami întinse palmele peste capul plecat al celuilalt, ca pentru binecuvântare:

— Mă bucur că te văd, fiule. Nădăjduiesc să înfiinţez anul acesta o staţiune pentru tratamentul gratuit al cancerului. Vino la mine, când ai o clipă liberă, şi adu cu dumneata pe aceia dintre prieteni, care ocupându-se de bunăstarea lor, se interesează şi de bunăstarea întregii lumi. Dar acum trebuie să vă las. A sosit timpul să-mi fac meditaţia.

Cu o agilitate remarcabilă la o persoană trecută de 70 de ani, Swami plecă tot atât de repede precum venise.

— Prezenţa lui Swami este un eveniment foarte fericit, spuse Shukla plimbându-se în sus şi în jos prin încăpere. E un sfânt. Sfinţeşte locul pe care calcă.

— Păi, atunci, mormăi Buttonhole, de ce să nu-i folosim numele pentru reclamă? Ceva în genul ăsta: Staţiunca Akash este patronată de mari yoghini ca Swami-cum-îl-cheamă...

— Devananda, zise Shukla.

— Bravo, J.K.! N-am ştiut că în tine zace o vână spiritualistă.

— Omul e dator să facă ceva şi pentru suflet.

— Desigur, J.K. De ce să nu scoatem bani de pe urma prestigiului acestui tip. O să salte afacerea. Sunt şi în Europa şi în America destui milionari trântori care se dau în vânt după yoga, spiritualism şi d-alde d-astea.

— Eşti nebun? Asta e ceva intim.

— Vorbe mari, J. K: Ai început să fii mofturos. În afaceri prea multe scrupule strică.

— Dar asta n-are nimic de-a face cu afacerile. Este... cum să-ţi spun... Am găsit: e o marotă, o manie.

— Ca cealaltă manie a ta, colecţionarea de timbre?

— Poţi să zici şi-aşa.

— Păi asta-i altceva, rânji Buttonhole. Dar de ce i-ai spus lui Shukla că ţi-a umblat cineva printre lucruri?

— Aşa mi-a făcut impresia. Am întors totul pe dos, căutându-mi albumul de timbre.

— Şi l-ai găsit? întrebă Shukla.

— Da, sub dulapul de haine. Curios. Sunt sigur că-l lăsasem în sertarul noptierei.

Singh începuse să mănânce desertul.

— Cum a ajuns toiagul lui Swami în camera dumitale?

Buttonhole chicoti:

— Toiagul ăsta se plimbă singur, nu-i aşa, J.K.?

— Cred că vreun servitor l-a găsit unde-l lăsase Swami, pe sală sau pe peluză, zise Shukla. Probabil că l-a adus cu el în camera domnului Kaul, pe care trebuia s-o cureţe, uitând să-l depună la biroul administratoarei. E explicaţia cea mai simplă.

— Colecţionaţi timbre? întrebă Eddie.

Încurcat, Kaul întoarse capul:

— Într-un fel, da.

— Într-un fel? Buttonhole chicoti din nou. Zău, J.K., te-ai înveşmântat cu o hlamidă nouă-nouţă de modestie şi eşti pe cale să te călugăreşti. Trase cu ochiul spre Eddie. Nu te lăsa dus de nas de el, tinere, adăugă el. J.K. Are o colecţie excepţională. Şi nefiind mulţumit de ea, vrea s-o completeze cu timbrele domnului Shukla.

— Zău! Shukla încerca să pară plăcut surprins. Iar eu, care tânjesc după unele exemplare din colecţia lui!

— Dar cu condiţiile puse de mine, ripostă Kaul.

Intenţionat, Singh prelungise mult ceaiul de după-masă, iar acum rămăsese singur în hol. Un chelner în sacou alb strângea tacâmurile. Avea vreo 45 de ani, era bronzat, avea mustăţi întoarse la vârfuri şi un aer milităros.

— Eşti din Bombay?

Servitorul dădu din cap afirmativ.

— Eşti de mult aici?

— Din ianuarie. Înainte am lucrat la Bombay.

— Aşa? Atunci suntem din acelaşi oraş. Am stat mulţi ani acolo. E un oraş fără pereche în lume, nu?

— Da, domnule.

— Şi unde ai lucrat?

— În diferite restaurante. Ultima dată am lucrat într-un club numit Jaltarang.

— Şi înainte de a sta la Bombay?

— Trăiam în Kenya. Aveam pământ moştenit de la un unchi. Apoi au venit schimbările politice, şi am vândut tot ce aveam pe un preţ de nimic. Am studii, citesc o groază de cărţi şi sunt un om cu multă experienţă, dar în ţara asta nu mi se recunoaşte decât dreptul de a fi chelner.

— Păcat. Şi cine te-a băgat la clubul Jaltarang din Bombay? Domnul Shukla?

— Da, domnule. Şi cu leafă bună, zău.

Servitorul începu să pună pe cărucior farfuriile goale de pe masa lui Singh. Părea gata să plece, aşa că Singh spuse

— Ce întâmplare groaznică, moartea lui Ram Chand! Era un om remarcabil.

— Aveţi dreptate, domnule. Moartea lui m-a zguduit. Era un om admirabil. Nu se zgârcea la bacşişuri.

— Venea des pe-aici?

— Acum e a treia oară. Prima dată a venit cu patru luni înainte, apoi peste încă două luni, în aprilie.

Singh pricepuse aluzia la bacşişuri şi lăsă într-o farfurie o hârtie de cinci rupii.

— Mulţumesc, domnule! Numele meu e Patel. Sunt gata să vă servesc în orice moment. Aveţi nevoie de ceva chiar acum?

— Mai sunt pe-aici şi alte femei, afară de domnişoara Schnell?

— N-aţi văzut-o pe domnişoara Shukla? În viaţa mea n-am întâlnit o fată atât de drăguţă ca dânsa! Şi mai e şi dansatoare dansuri clasice, ca Bharat Nattayam şi Kathakali. După întoarcerea din Anglia, a

fost eleva eminentului maestru Pandit Narayan. Şi-a câştigat o mare faimă la Bombay şi în sud, unde, după cum ştiţi, dansului clasic i se acordă o importanţă care se refuză în alte părţi din India.

— Care e numele ei mic?

— Sarita. Patel privi în jur, apoi şopti: Dar, vă rog, nu pomeniţi nimănui că v-am spus ceva. Domnului Shukla nu-i place să se afle că fiica lui a fost dansatoare. Crede că nu e un lucru respectabil.

— Dansul clasic nu e deloc indecent.

— Nu, domnule. Sunt de aceeaşi părere, dar mi s-a-ntâmplat să aud discuţii pe tema asta, pe scenă. Vrea s-o mărite cu domnul Kaul. Şi de ce nu? Asta ar duce la propăşirea staţiunii.

— Dar Kaul trebuie să fie mult mai bătrân decât ea.

— Da, domnule. Dar lucrurile sunt mult mai complicate, dacă stai să te gândeşti.

— Cum adică?

— Sarita e aproape logodită cu altcineva.

— Sper că nu cu un moşneag de 80 de ani.

— Nu, domnule. Cu un pictor tânăr.

— De când sunt logodiţi?

Patel se-ntunecă la faţă.

— E secret. Îmi pare rău, domnule. Sunt sigur că sunteţi un domn onorabil, dar trebuie să fiu corect şi faţă de domnul Shukla.

— Fireşte. Singh zâmbi. Te-nţeleg, dar, vezi, eu nu sunt indiscret. Sunt scriitor şi-mi place să cunosc vieţile oamenilor, zise el, făcând să lunece spre marginea mesei încă o hârtie de cinci rupii.

— Vai, domnule! Nu era nevoie. Dacă sunteţi scriitor, se schimbă lucrurile, zise Patel, băgând banii în buzunar. Domnul Shukla nu-i permite lui Vijay, logodnicului, să vină aici, urmă el. De aceea,

domnişoara Shukla se-ntâlneşte cu el în alte locuri. Se spune că s-au cunoscut la Londra, după ce ea a terminat şcoala. Vijay e talentat: o pictură i-a fost primită de Galeria naţională de artă modernă din New Dehli. Dar le vine greu, fiindcă ea nu este încă majoră, iar el e sărac lipit.

— Domnul Shukla ar putea s-o silească să se mărite cu Kaul?

— E o fată emancipată şi nu-i place să primească ordine. Cu toate astea, după legile ţării, nu poate să nu-l asculte pe tatăl ei. Aşa l-am auzit eu odată zicând pe domnul Shukla, iar dânsul e un om de cuvânt, care ştie ce zice. El nu are nevoie să mintă, ca să...

Uşa biroului lui Shukla se deschise, şi Shukla coborî scările, intrând în sufragerie în tovărăşia celor doi oameni de afaceri.

— Se pare că astăzi îţi place să pierzi vremea, zise Shukla, sever.

— Sunt cam deprimat, domnule. Yamraj, zeul morţii, a chemat la dânsul un om care, azi dimineaţă, era încă atât de plin de viaţă. Cine ştie pe cine îl va chema data viitoare! Asta mi-a smuls din suflet veselia şi mi-a supt din trup vigoarea.

— Prostii! De ce laşi să te doboare o întâmplare perfect normală, Patel? Parcă n-am fi şi noi mişcaţi! Dar tânguielile nu au niciun rost. Munca trebuie să continue ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Suntem datori să ne îngrijim de oaspeţi.

Patel curăţase masa lui Singh, şi acum porni cu căruciorul de vase spre bucătărie.

În drum spre camera lui Singh trebuia să treacă pe lângă biroul administratoarei, o blondă oxigenată de vreo 40 de ani, arătând încă tânără. Şedea la biroul ei, cu mâna stângă pe receptorul telefonului alb.

— Bună seara, doamnă Bartlett.

În lumina lămpii de birou, pe chipul ei se ivi o clipă un surâs, care se stinse repede şi ea-şi întoarse din nou capul spre registrul din faţa ei.

Singh îşi aminti că şi în dimineaţa aceea fusese doar politicoasă şi nimic mai mult, că avea o privire ciudată, abstractă, şi că evita să-l privească în ochi.

În timp ce urca scările de marmură, nu era sigur că va putea închide ochii înaintea zorilor. Durerea din piept începea din nou să-l supere.

VI

— Da

Uşa se deschise.

— Iertaţi-mă că v-am trezit, domnule.

Cu ochii lipiţi de somn, Singh privi la ceas. Era unsprezece fără zece. Trăgând pe el haina de casă, îl pofti pe comisar să şadă.

— Mă-ntorc într-o clipă.

În baie se stropi pe faţă şi pe ochi cu apă rece, îşi pieptănă barba, îşi prinse părul într-un nod strâns în creştetul capului, îşi puse turbanul interior, iar apoi turbanul propriu-zis.

Când se-ntoarse, treaz de-a binelea, îl găsi pe comisar îndepărtând de pe uniforma sa kaki un fir de praf.

— V-am adus raportul medicului.

— Te-am rugat, doar, să nu spui nimănui cine sunt.

În locul zâmbetului, pe faţa comisarului apăru expresia unei mâhniri adânci.

— Nu vă necăjiţi pentru asta, domnule. Am venit să anchetez mai departe cazul şi până în prezent i-am chestionat aproape pe toţi, dar niciunul nu are un alibi.

— Cu toate astea, mă tem că venind aici ai atras fără motiv atenţia asupra mea.

— Credeam că veţi fi bucuros să aflaţi verdictul medicului.

— Hai, fie. Ce spune?

— Că moartea lui Ram Chand s-a produs prin accident.

— Perfect. Înseamnă că-mi voi putea urma tratamentul în voie!

— Mai este ceva, domnule.

— Ce?

— Am auzit că Edward Burton, tânărul care stă aici, intenţionează să plece la noapte sau mâine dimineaţă. Să-l lăsăm să plece?

— Ascultă, domnule comisar. Ţi-am mai explicat că aici sunt un simplu particular. Dacă medicul a găsit că e moarte prin accident...

— Dar, domnule, mai este ceva.

— Ce anume?

— Acum, mai mult ca oricând, este nevoie de sfatul dumneavoastră.

— Ascultă...

— Domnule, l-am prins pe ucigaş.

— Ce zici? Cine e?

— Un *sadhu,* adică un cerşetor sfânt. Îl cheamă Channa. Ieri la prânz venea dinspre templul lui Shiva. Un poliţist, care fusese peste noapte la fiul lui, aşteptând să i se nască un nepot, l-a văzut pe acest Channa. Tăntălăul n-a raportat asta decât acum vreo două ore, fiindcă ieri, toată ziua, sărbătorise bucuria de a fi bunic.

— Asta nu dovedeşte nimic.

— Da, domnule, dar mai e ceva. Acum o oră am percheziţionat sălaşul lui Channa din templul Nandi Nagar. Am găsit cam 200 de rupii ascunse sub pernă.

— Păi, s-au văzut cerşetori în ale căror plăpumi sau rufe s-au găsit, după moartea lor, mii de rupii.

— Aveţi dreptate, domnule, dar individul ăsta a sosit la scurt timp după ce Ram Chand şi-a găsit

moartea.

— Ce ştii despre el?

— Păi, domnule, noi nu avem dosare despre toţi oamenii. Că şi aşa avem personal prea puţin...

— Într-un cuvânt, nu poţi să-mi spui nimic.

— Numai atât, domnule, că a venit aici cam de doi ani, aşa, ca orice cerşetor sfânt, şi i s-a dat casă şi masă, doar ca să se ducă zilnic la ruine şi să aprindă lumânări pe altarul lui Shiva.

— Eşti sigur că poliţistul nu era beat, când l-a văzut pe individul ăsta?

— Nu era beat, domnule. L-a şi salutat.

— Eşti de părere că acel Channa a fost martor la asasinarea lui Ram Chand?

— Da, domnule.

— Sau că l-a ucis el pentru bani?

— Se poate şi asta.

— Ştia că Ram Chand avea bani asupra lui?

— Poate.

— Avea Ram Chand la el 200 de rupii când a murit?

— Întrebarea asta nu mi-am pus-o, domnule. Tot ce-am găsit la Ram Chand a fost un carnet de note, în care era o hârtie de 10 rupii. Nici nu e nevoie de bani în ruine.

— Unde e acest Channa?

— La templul Nandi Nagar. L-am pus sub observaţie.

— Bine. Hai să mergem.

— O, mulţumesc, domnule. Vedeţi, eu nu prea am experienţă, n-aş şti cum să-l chestionez pe acest *sadhu*. Şi-apoi, toată lumea le ia apărarea. Un criminal poate oricând să spună că e yoghin şi să umble îmbrăcat în tunică galbenă de şofran. La noi un taur sfânt poate să te-mpungă de moarte şi să fie

venerat în continuare.

Singh se urcă lângă comisar în ricşa care aştepta afară şi fu foarte sărac la vorbă cât dură călătoria. Opriră lângă templul Nandi Nagar, o clădire albă, de pe a cărui cupolă se înălţa o spirală de argint.

Lungul şir de trepte ducea într-o curte mare, pavată regulat cu pietre albe şi negre. Sanctuarul era aşezat la mijloc. La dreapta, o verandă care aducea a hol dădea într-o serie de nişe. La uşa celei dintâi, cocoţat pe un scaun, veghea un poliţist.

Se sculă în picioare şi salută.

Comisarul goni un grup de patru-cinci persoane, care dădeau târcoale locului.

Pe o blană de tigru, în fundul încăperii, şedea Channa. În faţa lui, într-un vas de metal, ardeau cărbuni. Părul încâlcit îi cădea pe umeri, iar barba nepieptănată era vrâstată cu fire cărunte. Nu purta pe trupu-i gol decât un şorţ pe şale.

— Bună ziua, Channa!

Cel salutat, în postura-i „lotus”, de meditaţie, nu răspunse.

Singh aşteptă.

După câteva clipe, Channa deschise ochii.

Erau îngheţaţi şi ardeau de un foc lăuntric, neliniştit. Deasupra lor, pe frunte, tridentul lui Shiva era pictat în roşu.

Singh deschise fereastra ca să izgonească mirosul de tămâie.

Channa îşi înălţă trupul mânjit cu cenuşă. Deşi era descărnat, trăda o deosebită agilitate.

— Ce cauţi la adoratorul lui Shiva, tulburându-i meditaţia?

— Lasă asta, Channa. Pe cine ai văzut când te-

ntorceai ieri de la templul lui Shiva?

— Nu l-am văzut decât pe Shiva. Nu-l văd decât pe el. El străbate universul.

— De unde ai tu 200 de rupii?

Channa îl privi pe Singh cu dispreţ.

— Shiva mi i-a dat.

— Cum? Shiva a-nceput să împartă bancnote?

— Shiva îşi are ambasadorii lui. El poate să ia şi chip de om.

— Cine a fost, ieri, ambasadorul?

— Crezi că am vreme să ţin minte fleacuri de-astea? ţipă Channa. La porunca lui Shiva am colindat prin tot Hindustanul şi zilnic oamenii darnici îmi dădeau pomană.

— Ar fi mai bine să te laşi de prefăcătorie.

— Prefăcătorie ai zis? Poate nu ştii că zeul, pe care nu-l poţi atinge, căci formă nu are şi străbate tot universul, ia chipul lui Shiva când lumea e plină de rele? Nu ştii că Shiva aruncă săgeţi din al treilea ochi al său, nimicind toate formele nevrednice de viaţă? Şi să mai ştii că uneori Shiva trece slujba celui de-al treilea ochi câte unui sol al său.

Trupul lui Channa fu străbătut de convulsiuni stranii, în timp ce ochii îi ieşeau din orbite.

Singh nu se simţea la largul lui.

— Şi tu eşti alesul, distrugătorul răului?

— Eu sunt cel ales, începu să cânte Channa. Shiva a prins trup în mine. Multe nume mi se dau Shiva, Mabesh, Mahadeva, Channa.

— N-ai văzut în lac un cadavru?

— Ba da. Am văzut cadavre peste tot. Lumea a murit, dar se preface că e vie. Atât!

Channa închise ochii, de parcă ar fi concediat lumea, şi căzu într-un fel de transă.

Un poliţist intră în mare grabă.

— Domnule comisar, spuse el greoi, salutând.

— Da, Lalu. Comisarul observă roşeaţa neobişnuită de pe faţa subalternului său.

— Domnule, încă un mort!

— Ce? Vorbeşte ca lumea, omule. Spune-mi totul amănunţit.

— Au pornit mulţimile spre templul lui Shiva. Domnule, l-au găsit mort pe Swami Devananda.

— Doamne atotputernice! Asta le întrece pe toate!

— Sărmane nerod, mormăi Channa cu un glas care parcă venea de departe, toate sunt dinainte sorocite. Pe tine te ţine prins încă în mrejele ei Maya, marea iluzie.

Comisarul se trezi din stupoarer

— Ştii ce s-a întâmplat?

— Nu, domnule. Adică numai ce-am auzit, domnule. Dar poate că Swami nu e mort, ci numai lovit, sau leşinat. Există mai multe versiuni, domnule.

Comisarul se întoarse spre Singh.

— Ce-i de făcut?

— Ar trebui să ne ducem acolo.

— Imediat, domnule!

Poliţistului însărcinat cu paza lui Channa, comisarul îi spuse

— Dacă scapă, te jupoi de viu. Iar celui care-i adusese vestea: Ia-o înainte şi pregăteşte maşina echipei volante.

Singh, comisarul şi cei patru poliţişti stăteau în incinta palatului de poliţie care dospea în soare. Plini de nerăbdare, priveau la şoferul care, în ultima jumătate de ceas, încercase să repare motorul automobilului hodorogit al poliţiei.

În cele din urmă, şoferul scoase capul de sub

capotă. Cămaşa îi era udă de sudoare.

— Nu-i nimic de făcut.

— De ce? întrebă comisarul.

— Scurt circuit, domnule. O sârmă neizolată face contact la saşiu şi împiedică aprinderea.

— Dar nu putem aştepta la infinit.

— O să-l aduc pe mecanicul de garaj, domnule.

— Şi cât o să dureze reparaţia?

— Depinde de el, domnule. Poate o oră, poate mai mult.

Şoferul ieşi în goană din incinta postului de poliţie.

Comisarul îi ordonă unui poliţist să facă rost de câteva ricşe.

În cinci minute omul se întoarse.

— Au fost angajate toate de lumea care s-a dus la locul accidentului, domnule. Nu se mai vede nicăieri nici o singură ricşă.

— De nimic nu eşti bun, măgarule

Comisarul se gândi câteva clipe şi apoi zise:

— Nu cumva au rămas câteva biciclete? Sau le-au închiriat şi pe ele?

— Ba sunt aici, domnule! Le aduc imediat.

Înainte de a porni, Singh întrebă:

— Nu crezi că ar trebui să-l luăm cu noi şi pe fotograf?

Thanedarul se simţi vinovat.

— Ba da, domnule.

Un poliţist le spuse însă că fotograful se îmbolnăvise.

— Adu-l încoa pe bicicleta ta, mort sau viu, mi-e tot una!

După ce străbătu o milă, grupul format din şase oameni fu nevoit să se dea jos de pe biciclete.

Comisarul claxona furios, dar imensa mulţime înainta lent, cântând imnuri sfinte şi rugăciuni. Se auzeau frânturi de discuţii

„Swami şi-a prezis moartea”

„N-o fi încercat cineva să-l omoare...?”

„Se spune că Shukla din Akash...”

„Shukla? Păi îl adora pe Swami...”

„Mâna care l-a lovit pe Swami uscase-va...”

„Moartea lui e o tragedie pentru toată ţara; nu era cu nimic mai prejos decât Mahatma Gandhi...”

„Dar poate că mai trăieşte...”

„El va trăi veşnic.”

În fundul unui şanţ adânc zăcea o statuie, în mărime naturală, a lui Shiva, stropită cu sânge. Probabil că Swami căzuse şi-şi sfărâmase capul de statuie.

La mai puţin de o sută de metri, Singh văzu lacul, în care descoperise cu o zi înainte cadavrul lui Ram Chand.

Trupul lui Swami fusese mutat într-un şopron. Shukla se afla în mijlocul mulţimii, care se adunase în jurul lui. Singh examină trupul, căutând semne de violenţă, dar nu putu descoperi nimic. Mulţimea distrusese eventualele semne, care ar fi putut furniza indicii.

Atenţia tuturor se îndreptă deodată spre un bărbat înalt şi elegant, întovărăşit de un funcţionar din Akash, care mergea în faţa lui făcându-i loc. Bărbatul îl salută, înclinându-se, pe comisar şi îngenunche lângă şopron. Căută pulsul lui Swami, apoi îi aplică stetoscopul pe inimă.

Când se sculă, aşteptă să fie întrebat.

— Nicio speranţă, doctore Sharma? întrebă Shukla, plângând.

Bărbatul clătină din cap.

— Nu, moartea pare a fi survenit instantaneu, zise el, sumbru.

Comisarul dădu ordin ca numaidecât cadravul să fie transportat la clinica doctorului Sharma, pentru autopsie.

Ca prin minune sosise între timp şi maşina poliţiei, şi Singh şi comisarul se urcară în ea.

Era târziu după-masă.

— Vreţi să luaţi masa, domnule?

— Nu, mulţumesc. Dar dumneata du-te şi mănâncă.

— Cu două crime în 24 de ore, cu reputaţia şi cariera în joc, numai de mâncare nu-mi arde, domnule.

E greu să atribui aceste evenimente întâmplării, gândi Singh; nu par a fi izolate – trebuie să existe o legătură între ele.

Există o relaţie directă între Swami şi Shukla – şi-apoi între Kaul, Swami şi Shukla.

Dar Ram Chand? El ce legături avea?

Şi-apoi, Eddie Burton putea să-l fi omorât pe Ram Chand. Dar de ce şi pe Swami?

Nu, nu se potriveau una cu alta.

Singh avu senzaţia că, până după verdictul medicului, trebuie să lase lucrurile cum sunt.

Ca să nu se gândească întruna la povestea asta, întrebă:

— Câţi copii ai?

— Cinci, şi al şaselea e pe drum.

— Cred că nu te plictiseşti acasă.

— Dar nici linişte nu am. Comisarul părea recunoscător pentru interesul pe care i-l purta Singh. Aţi auzit ce a propus mai ieri ministrul sănătăţii şi al

planificării familiei?

— În legătură cu sterilizarea obligatorie a taţilor cu mai mult de trei copii, fiecare bărbat sterilizat urmând să primească gratis un tranzistor?

Comisarul dădu din cap afirmativ.

— Eu, domnule, propun să fie sterilizaţi mai întâi toţi miniştrii din guvern şi toţi membrii parlamentului, să observăm efectele timp de douăzeci de ani şi abia după aceea să facem o lege pentru toată India.

— Numai că fiecărui deputat sterilizat va trebui să le dăm câte un televizor, oftă Singh, zâmbind.

În aceeaşi noapte, culcat în pat, Singh citi procesul unei femei care, împreună cu amantul ei, fusese acuzată de uciderea soţului. Conform depoziţiei procurorului, pentru comiterea crimei se făcuse uz de un obiect greu.

Asta îi duse gândul la toiagul lui Swami. Revăzu în minte apariţia bruscă a lui Swami în sufragerie, descoperirea toiagului în camera lui Kaul şi explicaţia dată de Shukla.

Totul era atât de simplu. Şi totuşi...

VII

Singh ceruse să i se aducă devreme dejunul în cameră, iar acum Patel aşeză pe masa cu placă de sticlă o cafetieră, pâine prăjită şi două ouă moi în pahare.

După felul cum mişca spre dreapta capul, părea că vorbeşte cu sine însuşi. Singh puse pe tavă o hârtie de cinci rupii.

— Vai, mulţumesc, domnule!

— Ai mai aflat ceva interesant?

— Păi, lucrurile importante le ştiţi. Am să vă spun numai mărunţişurile. Noaptea trecută a fost ceartă mare între domnul Shukla şi fiica lui.

— Din ce cauză?

— Să vedeţi. Peste câteva zile domnul Kaul va pleca înapoi în America, împreună cu tovarăşul lui, F.B. Domnul Shukla i-a spus Saritei că nunta trebuie să se facă înaintea plecării lor. Ea se apăra, zicând că domnul Kaul e de vârsta tatălui ei şi că, mă rog, ar fi un fel de incest. Atunci domnul Shukla a început să zbiere la ea iar fata ţipa că nu-l poate suferi pe domnul Kaul şi nici pe tatăl ei, care încearcă s-o vândă. Pe urmă domnul Shukla a lovit-o atât de tare, încât fata a-nceput să ţipe şi să plângă.

— Hm... Unde se află doamna Shukla?

— Doamna Shukla? Nu ştiaţi? L-a părăsit de mult. A fugit cu un vânător de lei şi de tigri. Se spune că era o femeie dornică de aventuri, pe când domnul Shukla e

mai degrabă un om retras. Dar nu cred că trăieşte singur cuc.

— Are vreo ibovnică?

— Cred că aţi văzut-o... blonda.

— Administratoarea?

Patel aprobă.

— Se poartă de parcă ar fi câinele de pază al domnului Shukla. Personalul n-o iubeşte. E ascuţită ca o viespe, veşnic gata să-nţepe, dar când îi convine, ştie să fie şi drăguţă.

Singh schimbă vorba.

— N-ai dus dumneata ieri toiagul lui Swami în camera domnului Kaul?

Patel păru surprins.

— Nu, domnule, nici n-am pus mâna pe el. Mă-ntreb cum o fi ajuns acolo. Probabil că domnul Kaul l-o fi găsit pe undeva, aşa cum se-ntâmplă când te plimbi să ridici de jos pietre, ori să rupi crenguţe. Toiagul lui Swami era un toiag obişnuit, n-avea nimic deosebit decât faptul că era gros şi foarte neted. De asta a uitat domnul Kaul că l-a adus el însuşi în cameră.

— Eşti un adevărat psiholog, zise Singh, începând să mănânce al doilea ou. Dar vezi că domnul Shukla e de altă părere. Dânsul crede că vreunul din servitori a lăsat toiagul în camera domnului Kaul.

— Ca şi mine, domnul Shukla caută să ghicească cum s-au petrecut lucrurile. Şi totuşi, din câte-am auzit, domnul Kaul pare să fie cam bolnav: poate că uneori îl lasă memoria.

— De ce suferă?

— Diabet. Şi de inimă.

— Cine ţi-a spus?

— Însuşi domnul Kaul spunea colonelului aceluia

englez.

— Middlesex?

— Da, domnul acela deşirat ca un băţ de bambus.

— După câte văd, eşti foarte isteţ.

— Da, domnule. Ştiţi, am şi ceva şcoală. Fiindcă veni vorba, colonelul ăsta are o purtare ciudată.

— Cum adică?

— Vă spionează.

— De ce crezi că mă spionează?

— Nu sunt chiar sigur, dar am impresia că observă pe toată lumea de-aici. Poate că e un agent al serviciului britanic de informaţii. Sau de la C.I.A. În locul dumneavoastră, aş fi cu băgare de seamă, domnule.

Îndată după dejun, Singh o porni de-a lungul potecii înguste, pietruite, mărginite de floarea soarelui, şi ajunse la vestitele băi. Clădirea semăna în exterior cu un templu, având un turn rotund, în vârful căruia flutura steagul staţiunii Akash, un trident albastru pe fond liliachiu.

Un servitor înalt şi mustăcios, într-o uniformă roşie cu turban, care purta inscripţia localităţii balneare Akash, îl întâmpină şi-l salută.

În holul întunecos şi răcoros, Singh observă pereţii luminaţi de becuri ascunse, pe care fuseseră pictate scene de băi.

Intrând în al doilea hol, îl orbi soarele care pătrundea prin acoperişul de sticlă, în timp ce fierbinţeala podelei de marmură albă îi umezea pielea.

Aci un alt servitor, îmbrăcat în şort, luă în primire hainele lui Singh şi le duse într-un dulap dintr-o încăpere alăturată.

Nu peste mult, Singh se întinse pe burtă, cu capul culcat pe braţele îndoite. Atingerea podelei îl ameţea, şi simţea cum transpira prin toţi porii.

Ţinea ochii închişi; singura alinare i-o dădea unsoarea cu care era frecat pe spate – un amestec de lapte bătut şi ulei de muştar.

Întoarse capul şi-şi şterse transpiraţia de pe ochi, surprinzând, într-o străfulgerare de-o clipă, un zâmbet.

Era o fată zveltă, cu ochi negri, purtând o rochie foarte strâmtă, care-i scotea în evidentă genunchii frumoşi. Rochia înflorată aproape-i plesnea peste piept, pe când scotea unsoarea dintr-un vas de metal şi se-apleca să-i maseze celălalt umăr.

Singh nu observase bărbatul urias, ras în cap, gol până la şorţul din jurul şalelor, care stătea lângă fată: aşa că scoase un geamăt dureros când mâinile lui puternice se lăsară pe el, începând să-i frământe muşchii spatelui.

Strângea din dinţi şi din când în când îşi ţinea răsuflarea, în timp ce masorul îl bătea şi-l pocnea cu măiestrie; simţea că i se jupoaie pielea şi i se frâng oasele.

— Vă place, domnule?

Singh dădu din cap, încercând să zâmbcască.

Cu părul prins sub o cască de cauciuc, se pomeni apoi stând sub un duş, în timp ce de pe trup i se scurgeau ace călduţe.

Fata reapăru cu o cană de lut, din care scoase o unsoare cenuşie şi începu să i-o întindă peste piept şi umeri. Era liniştitoare şi mirosea frumos.

— Ce-i asta?

— Lemn de santal şi săpun.

Când din nou curse duşul, Singh simţi că pielea îi

era catifelată. Fu dus într-o cameră mare, în care plutea un fel de ceaţă liliachie. Din centrul cupolei radia spre el o uriaşă lampă fluorescentă. Singh urcă câteva trepte de marmură şi văzu sub el cincisprezece băi îngropate. Coborî pe partea cealaltă şi intră într-una din ele. Pe pereţii din jur erau reproduse destul de primitiv sculpturile vechilor temple din Khajurao. Apa avea o nuanţă albăstrie şi îl furnica pe trup. Trebuia să se deprindă treptat cu ea. Cu toate astea, n-o suportă mai mult de zece minute. Slujitorul îl şterse uşor cu un prosop de pânză şi-l duse într-o cameră de odihnă.

Erau acolo paturi multe şi fiecare putea fi separat de celălalt printr-un paravan. Pe mese se aflau ziare şi reviste.

— Hei!

— Aici pare să se întâlnească Orientul şi Occidentul.

Învelit până la piept cu un cearşaf, Buttonhole fuma o ţigară.

— Se câştigă bine cu asta?

Slujitorul care îl înfăşura pe Singh cu un cearşaf alb răspunse

— Fireşte.

Buttonhole îl privi admirativ pe Singh, apoi rânji:

— Şi zi, în tren ne-ai tras pe sfoară, nu? Eşti agentul Lal Singh. Nu trebuia să-ţi dai un nume fals. Întrucât mă priveşte pe mine, am consideraţia cea mai aleasă pentru poliţie. Fără ea, nimic nu ne-ar mai aparţine.

Dintr-o cameră alăturată intră un tânăr în haină albă.

— Cu ce să vă servim, domnule?

Buttonhole îi arătă paharul de pe măsuţa de lângă

el.

— Acelaşi lucru.

— Şi dumneavoastră tot whisky?

— Nu, zise Singh. Cafea neagră, tare.

— Ce părere ai de evenimentul cel tragic? întrebă Buttonhole.

— Ce părere aş putea avea? Dumneata ai vreo idee?

— Mă-ntreb dacă n-o fi fost fapta vreunui maniac.

— Ce te face să crezi asta?

Slujitorul îi întinse lui Buttonhole cel de-al cincilea whisky, iar lui Singh cafeaua.

— Păi uite! începu Buttonhole, ducând băutura la gură. Întâi, cred eu, nebunul l-a ucis pe doctorul Ram Chand, şi pe urmă pe Swami. N-ai auzit de sugrumătorul din Boston, care a ucis şapte femei, una după alta?

— Totul este posibil, dar până-n prezent nimic nu pledează pentru crimă. Criminalii maniaci sunt brutali, pe când cele două morţi exclud violenţa.

— Ce poţi să ştii? îl contrazise Buttonhole. Unii reuşesc să fie neobişnuit de şireţi. Dar, la urma urmei, toţi suntem mai mult sau mai puţini nebuni. Iar dumneata eşti poate la fel de nebun ca şi mine. Ha, ha, ha.

De îndată ce Singh păşi în sufragerie, doamna Kowalska veni spre el.

— Vai ce lucru îngrozitor s-a întâmplat! Ţi-aduci aminte de domnul Kaul, omul acela energic, floarea vârstei

— Da.

— Nu mai este.

— Cum?

— Bietul de el a murit!

— Şi el?

— Da, domnule Singh. Am aflat că era diabetic şi suferea de inimă. Cred că l-au doborât bolile, că a murit de moarte bună, dar, oricum, ce tragedie!

Era foarte puţină lume în sufragerie. Departe, la capătul ei, stătea femeia îmbrăcată în *sari,* cu însoţitorul ei de vârstă mijlocie. Pe masă era o sticlă cu vin, iar ei ciocneau paharele.

Privind peste umăr, văzu că Middlesex, colonelul, îl examina. Prin fereastra deschisă dădu cu ochii de Eddie şi de Hilde. Stăteau după scara de la intrare, lângă un strat de gălbenele, în umbra crengilor joase ale unui păr singuratic, în care câţiva papagali ciuguleau de zor perele coapte. Cu ochii micşoraţi şi pumnii strânşi, cei doi păreau să pună la cale ceva suspect.

VIII

Cam pe la ora opt m-a sunat domnul Shukla şi mi-a spus că o cameristă l-a găsit mort în pat pe Kaul. M-am deplasat acolo cu câţiva poliţişti şi am dat ordin să se facă o autopsie.

— L-ai luat şi pe fotograf?

— Da, domnule. Ce porunciţi?

— N-am nicio autoritate să-ţi poruncesc.

— Dar ce vă-mpiedică să-mi daţi măcar un sfat?

— Fie, admise Singh. Când vom putea avea raportul asupra autopsiei?

— Cam peste două ore.

— Mă tem că până atunci va trebui să aşteptăm. Între timp însă, mă-ntreb dacă n-ar fi bine să dai ordin ca în viitoarele 48 de ore nimeni să nu părăsească staţiunea? Nu e deloc reglementar, dar...

— Desigur, domnule. Merită să riscăm. Sunt de acord. S-ar putea să găsim ceva. Toată treaba începe să fie suspectă.

Şi comisarul adăugă, insistând.

— N-aţi vrea să preluaţi dumneavoastră cazul ăsta? Mi se pare că răspunderea e prea mare pentru mine.

Singh tăcu. După un minut întrebă:

— Swami venea des la Akash?

— Nu, domnule, dar Shukla îşi petrecea de obicei vacanţele în *ashram*-ul lui, care se află la vreo 40 de mile de-aici. Sper că nu-l bănuiţi... vreau să spun că Swami avea o reputaţie internaţională.

— Viaţa particulară poate fi foarte deosebită de cea publică, domnule comisar. Am auzit că fiica lui Shukla, Sarita, e logodită cu un tânăr de prin partea locului. Poţi să-mi spui câte ceva despre el?

— O, vă referiţi la Vijay? Păi, e cam obraznic... poate fiindcă a fost cândva în Anglia.

— Am fost şi eu acolo.

— Vai, vă rog să mă scuzaţi... Şi, cum vă spuneam. Vijay s-a întors din Anglia, sau de pe unde-o fi stat, acum vreo doi ani. Părea atât de evlavios şi de muncitor, încât purtarea lui l-a mişcat pe Swami, care l-a angajat secretar. Trăia în *ashram,* ocupându-se cu corespondenţa internaţională a lui Swami. Deodată, în februarie acum un an, a părăsit serviciul. Între timp se încurcase cu Sarita, fiica lui Shukla, artistă şi ea, care la vremea aceea era aici. Se spune că tatăl ei a silit-o să se-ntoarcă la Akash, ca s-o poată supraveghea cum se cuvine. Vijay şi-a închiriat o cameră într-o casă cochetă foarte aproape de Nandi Nagar. Gura lumii zice că-l întreţine Sarita, el fiind lefter şi neavând bani decât pentru băutură.

— Când i-a fost acceptată lucrarea de către Galeria Naţională?

— Acum două săptămâni. Asta l-a zăpăcit de tot. I-a spus câteva lucruri tari reporterului de la ziar, când a venit să-i ia un interviu: că o să nimicească toate clasele privilegiate şi instituţiile învechite şi că o să înceapă o eră nouă. Acum o săptămână a fost aici.

— Pentru ce?

— Nimic de seamă. Venise să-l ia la bătaie pe Ram Chand.

— Pe cine? Pe doctorul Ram Chand, răposatul?

— Da. Pentru Sarita. Vijay era beat mort. M-am gândit să-l pun sub zăvor, dar între timp vestea bătăii

ajunsese, probabil, la Sarita, care pare că-şi joacă părintele cum îi place. Aşa se face că până la urmă Shukla mă chemă la telefon. Zicea că n-ar dori ca fiica lui şi unul din oaspeţi să fie amestecaţi într-un scandal. În fine, am fost nevoit să-l eliberez pe Vijay.

Lăsându-se pe spate, Singh luă o pastilă dintr-un flacon pe care-l scoase din buzunar.

— Aş putea avea putină apă?

Comisarul dădu din cap afirmativ, se duse să ia de pe etajera de lângă fereastră o cană de lut şi turnă apă în pahar. După ce Singh înghiţi pastila, îl întrebă îngrijorat:

— Prin urmare, e adevărat că urmaţi un tratament?

— După cum vezi, zise Singh, ştergându-şi mustăţile. Spune, ar fi putut Vijay să-l ucidă pe Ram Chand?

— De ce să-l fi ucis?

— Din gelozie.

— O, nu, domnule. Comisarul părea năucit. Nu cred că s-ar fi putut întâmpla aşa ceva.

— De ce?

— Pentru că la o oră după bătaie, Ram Chand şi Vijay au fost văzuţi bând împreună, ca doi prieteni vechi. Iar Ram Chand a mai fost pe-aici şi după aceea.

— Deci excluzi această posibilitate?

— Nu. Doar că la urma urmelor, Vijay e un flăcău din părţile noastre. Vedeţi dumneavoastră, ăsta-i un oraş mititel, de mai puţin de 3000 de suflete. De când îşi aduce lumea aminte, nu s-a pomenit la noi nicio crimă. Doar furtişaguri, huliganisme şi de-alde astea. Oamenii sunt săraci, neînţelegerile costă bani iar tribunalele sunt departe, la o sută de mile. Hotărât, aici nu e loc pentru crime pasionale. Pe ucigaşi căutaţi-i printre oaspeţii bogaţi din Akash. De pildă

Edward Burton... am auzit despre el că în ziua morţii lui Ram Chand a fost văzut la ruine.

Singh nu-i răspunse.

— Sau Buttonhole şi Kaul, răposatul, tovarăşul lui. S-or fi ciondănit cu Ram Chand... şi...

— Nu prea cred, domnule comisar.

— Sau nemţoaica aia de Schnell. Poate că l-a omorât pe Ram Chand din gelozie. Se spune despre fetele astea din Europa că sunt teribil de pătimaşe.

— Cine să-i fi stârnit gelozia?

— Fiica lui Shukla, Sarita.

— Cum? Ram Chand îi făcea curte Saritei?

— Şi încă cum!

— Ai controlat dumneata asta?

— Controlat? Ştie toată lumea. Ram Chand era un rai; oriunde se ducea, atrăgea atenţia. Se spune chiar că a petrecut o noapte cu cele trei dansatoare gemene, la templul lui Shiva. Mă mir cum de s-a descurcat cu atâtea femei.

— Şi ce ştii dumneata despre Hilde Schnell?

— E fata unui fabricant de bere din Hamburg. A venit în India acum un an şi e studentă la universitatea din Delhi.

— Acolo studiază şi Eddie Burton?

— Da, numai că Burton urmează literatură engleză, în timp ce ea învaţă istoria Indiei.

— Bine, zise Singh încet. Aceşti trei oameni, ale căror vieţi s-au scurs pe căi diferite, s-au întâlnit aici şi şi-au găsit moartea în răstimp de 36 de ore, în împrejurări care indică o verigă comună.

— Dac-am putea-o descoperi...

— Am găsi numaidecât ucigaşul sau ucigaşii!

Comisarul strălucea de bucurie.

— Raţionamentul dumneavoastră este minunat. El

atinge chiar miezul problemei. Deci avem, un caz limpede de trei crime. În lumina observaţiilor dumneavoastră, aceste întâmplări trădează o schemă, şi nu un capriciu al soartei. Fără dumneavoastră aş fi fost pierdut. Şi acum care ar trebui să fie pasul următor?

Singh cugetă.

— Întâi de toate, trebuie să obţin o autorizaţie specială de la şefii mei din minister.

— Unde, îndrăznesc s-o spun, n-o să aveţi nicio încurcătură.

— Nu poţi să ştii niciodată. Poate că şefii dumitale n-or să vadă cu ochi buni că cineva vine din Delhi ca să facă ceea ce şi omul lor de aici ar putea să îndeplinească tot atât de bine. Ştii doar că există rivalităţi regionale şi preferinţe.

— Şefii poliţiei din Punjab se vor simţi onoraţi că acceptaţi să-i ajutaţi, domnule. Ba mai mult, se vor bucura. De fapt şi dumneavoastră sunteţi din Punjab.

Avea dreptate comisarul. Autorizaţia sosi în răstimp de două ore.

La Akash, Singh găsi sala de mese goală; singurii prezenţi erau doamna Kowalska, colonelul Middlesex şi femeia îmbrăcată în *sari,* întovărăşită de domnul între două vârste.

— Oh, domnule Singh, ce zi cumplită!

— Da, doamnă.

— Credeţi că e vorba de o crimă?

— Dar dumneavoastră?

— Colonelul Middlesex zice că n-a fost doar o întâmplare.

Colonelul tuşi încet.

— Aceasta, doamnă dragă, a fost numai o ipoteză.

Dar, adăugă el pe şoptite, indicând discret perechea din celălalt capăt al încăperii, i-aţi observat pe cei doi? Cine credeţi că sunt?

Doamna Kowalska se aplecă spre masa colonelului, şoptind

— Criminalii?

— Nu sunt sigur, dragă doamnă, zise colonelul cu o intonaţie conspirativă. Dar se poartă ciudat. Noaptea trecută i-am surprins sub fereastra bietului domn Kaul. Se giugiuleau ca nişte tinerei. Nu vi se pare curios? La Akash sunt înregistraţi ca domnul şi doamna Itnal!

— Probabil că se iubesc, gândi cu voce tare doamna Kowalska. Ce minunat este să trăieşti şi să respiri iubire! Iubirea reciprocă este începutul iubirii universale!

— Şi mai este şi începutul egoismului, care poate să ducă la lucruri teribile. Ca teosof, ar trebui să ştiţi asta, dragă doamnă!

Colonelul se sculă, le ură noapte bună înclinându-se uşor şi ieşi.

— Domnule Singh, credeţi că e detectiv?

— De... poate că e, sau poate că se distrează; în orice caz asta ar fi o metodă mai bună de a-ţi petrece anii de bătrâneţe, decât bând whisky şi jucând cărţi.

— N-ar putea să lucreze pentru poliţia engleză?

Singh zâmbi.

— Asta e impresia dumneavoastră?

— Nu vreţi să-mi răspundeţi direct, dar vă-nţeleg. Părerea mea e că dacă nu se află în slujba Intelligence Service-ului, e un detectiv particular, angajat de bogătaşul acela, omul de afaceri american.

— Domnul Buttonhole?

Doamna Kowalska dădu din cap.

— L-aţi văzut astăzi?

— Da. La masa de prânz. Dar era foarte deprimat. Nici n-a prea mâncat. În definitiv, Kaul îi era prieten şi veniseră din America împreună. Mi-a fost foarte milă de el.

— Ce v-a făcut să credeţi că Middlesex lucrează pentru Buttonhole?

— Intuiţia.

— Trebuie să vă bizuiţi pe ceva.

— Desigur. La masă au stat împreună. Au vorbit încet şi au schimbat priviri pline de înţeles. Sunt absolut sigură că acest colonel este spionul lui Buttonhole.

Şi deodată îl întrebă alarmată

— Domnule Singh, oare mă suspectaţi şi pe mine?

Apropiindu-se de biroul administratoarei, Singh avu timp să-i vadă pe colonel şi pe doamna Bartlett vorbind ceva în mare taină.

De-ndată ce-l zăriră, întrerupseră discuţia. Spuseră aproape în acelaşi timp

— Bună seara, domnule Singh.

Singh luă două pastile de somnifer, în loc de una. Totuşi, nu adormi. Oftă, regretând că nu învăţase metoda yoga – atunci ar fi putut ignora durerea care-l chinuia.

Încercând să descopere cheia misterului, îşi tot reamintea frânturi de conversaţie şi gesturi izolate ale oamenilor din Akash.

Abia după câteva ore izbuti să adoarmă.

IX

— Aveţi să-mi daţi vreo dispoziţie, domnule?

— Nu, Chulam Ali; mulţumesc.

Poliţistul salută şi încliise uşa în urma lui.

Telegrama era de la inspectoratul general al poliţiei din New Delhi şi, pe un ton ironic, îi dădea aprobarea.

„Laud iniţiativa şi simţul datoriei. Evită totuşi tensiune nervoasă exagerată. Sănătatea mai bună decât averea şi gloria.”

În timp ce se îmbrăca, Singh îşi reaminti ce spuneau Kaul şi Buttonhole în timpul călătoriei: că Shukla îi datora bani mulţi lui Kaul, care intenţiona să pună mâna pe averea lui. Era clar deci că Shukla încercase să păstreze controlul asupra staţiunii Akash, oferindu-i lui Kaul mâna fiicei sale.

Ieşind în hol, Singh se întâlni cu Shukla.

— Am putea sta de vorbă?

— Poftiţi, vă rog, în biroul meu.

Shukla oferi lui Singh un fotoliu, iar el se aşeză în dosul unui birou enorm de mahon, pe care toate hârtiile erau aşezate în ordine. În fiecare colţ al încăperii luxos mobilate se aflau palmieri în hârdaie.

Shukla deschise uşile unui bufet.

— Bem ceva?

— Nu, mulţumesc.

Desfăcând o cutie de ţigări, Shukla urmă:

— Ştiu că sikhii nu au voie să fumeze, dar aţi trăit în străinătate şi poate că...

— Nu, mulţumesc.

Atunci îşi turnă sieşi în pahar:

— Noroc!

Aprinse o ţigaretă lungă cu filtru:

— Dacă nu vă supăraţi, aş vrea să ştiu e o discuţie oficială?

— Să zicem semi-oficială! În acest stadiu al anchetei, nu sunteţi obligat să răspundeţi la nicio întrebare.

— N-am niciun motiv să nu răspund, afară doar dacă e vorba de chestiuni prea personale. Ca să fiu sincer, doresc foarte mult să se lămurească aceste morţi, deşi sunt aproape sigur că nu e vorba decât de nişte accidente nefericite. Cred că aţi auzit de legea seriilor. Conform ei, accidentele se produc întotdeauna câte trei şi câte şase, ori câte nouă...

— O să vorbim altădată şi despre asta, dacă nu vă supăraţi. Acum, v-aş fi recunoscător dacă mi-aţi ajuta să lămuresc câteva puncte.

Shukla goli paharul.

— De acord.

— Swami Devananda vă era prieten?

— Nu tocmai. Era un savant distins, în timp ce eu sunt un simplu om de afaceri. Îi eram discipol, adică mi-am dat toată silinţa să-l slujesc.

— Ştiţi cine ar fi putut să-l duşmănească?

— Nu, domnule Singh. M-ar surprinde să aflu că a avut vreun duşman. Era un om sfânt, care-şi consacra viaţa operelor de caritate. În persoana sa se îmbinau vechile tradiţii indiene şi o concepţie modernă, ştiinţifică. După ce şi-a terminat studiile de medicină la Londra, s-a întors acum 25 de ani în India. Lângă *ashram*-ul său se află spitalul gratuit pe care l-a clădit. Este înzestrat cu cei mai buni specialişti şi cu

personal sanitar care se pricepe să mânuiască instrumentele şi aparatele cele mai moderne. Dar o operă de binefacere de amploarea acesteia nu poate fi întreţinută fără subvenţii de la stat sau fără ajutor particular, încât Swami era mereu în căutare de fonduri.

— Cu cât obişnuiaţi să contribuiţi?

— Aproximativ cu 1500 de rupii pe an. Vreau să spun, când afacerile îmi mergeau bine. În ultimul timp am avut necazuri. Staţiunea Akash are nevoie de extindere şi de modernizare, dar nu reuşesc să adun suma necesară. Şi teamă mi-e că întâmplările recente vor compromite reputaţia staţiunii, spulberând imaginea pe care m-am trudit s-o înfirip aci şi peste hotare.

— Sper că veţi reuşi s-o păstraţi, dacă se va dovedi că cele întâmplate nu sunt decât manifestări ale legii seriei. Dar să trecem la Ram Chand. Credeţi c-a avut duşmani?

— Desigur.

— Pe cine?

Shukla suflă fumul pe nas.

— Un tânăr cu numele de Vijay.

— Nu e vorba de fostul secretar al lui Swami?

— Da, dar de curând Swami s-a lămurit cu cine avea a face şi l-a concediat. Băiatul ăsta n-ar fi trebuit să fie angajat niciodată în *ashram*-ul lui Swami. E ateu.

— Ce avea el împotriva lui Ram Chand?

— Acum câteva zile s-a certat cu el.

— De ce?

Shukla ezită o clipă.

— Din cauza fiicei mele. Vijay e rău de gură. Ram Chand l-a bătut măr.

— Doctorul Ram Chand pare să fi avut tot felul de preocupări. Nu cumva interesul lui pentru arheologie coincidea cu interesul pentru femei?

— Probabil că da.

— Fiica dumneavoastră este dansatoare?

— A fost.

— Şi-a părăsit cariera?

— Da. Ca să fiu sincer, sunt împotriva apariţiei ei pe scenă.

— Acest punct de vedere nu se potriveşte cu o persoană evoluată ca dumneavoastră.

Shukla era acum la al doilea pahar de whisky.

— Nu-i vorba de asta. Apoi adăugă brusc: Existau perspectivele unei căsătorii avantajoase.

— Cu cine?

Shukla îşi muşcă buzele:

— Prefer să nu vă răspund.

Singh nu insistă.

— Fiindcă veni vorba, fiica dumneavoastră a fost prietenă cu Vijay.

— Nu. Niciodată!

Singh se ridică, prefăcându-se că e gata de plecare.

— Eraţi prieten bun cu Kaul?

— Nu, domnule Singh. Eram legaţi prin afaceri. În ultima vreme, însă, relaţiile dintre noi se cam stricaseră. Dar vă rog să nu înţelegeţi greşit. Îmi pare rău că a murit. Chiar foarte rău, pentru că speram să aplanez conflictul.

— A lăsat domnul Kaul vreun testament?

„Să fie oare o iluzie?!” se miră Singh, sau ochii lui Shukla jucau într-adevăr?

— De unde să ştiu eu una ca asta, domnule Singh?

— Nu se află depus în seiful dumneavoastră?

— Ce n-aş da să fie, dar nu e.

— N-avea nici familie, nici alte rude aici în India, sau peste hotare?

— După câte ştiu, nu. Tot ce ştiam i-am spus comisarului, când m-a întrebat. Credeţi-mă, sunt bucuros ori de câte ori pot să fac un serviciu poliţiei.

Ieşind din biroul lui Shukla, Singh simţi nevoia să se aşeze o clipă ca să-şi rânduiască ideile. Comandă o cafea neagră.

— Aţi mai aflat ceva?

Colonelul Middlesex, singura persoană care mai era în sufragerie la acea oră de dimineaţă, se apropie de Singh.

— Nimic, domnule colonel. Şi dumneavoastră?

Râsul celuilalt sună ca un nechezat.

— Eu nu sunt decât un observator, în timp ce dumneavoastră sunteţi detectiv. Dar dacă se-ntâmplă să vă rătăciţi vreodată, ajunge să-mi faceţi un semn. Asta pentru că sunt vânător; un Jim Corbett în miniatură.

— De fapt ce urmăriţi?

— Ştiţi, sunt cam superstiţios. Colonelul îşi mângâia distrat puşca, în timp ce râsul lui nechezat se transformă într-o cascadă. Nu pronunţ numele victimei decât după ce am împuşcat-o. În locul dumneavoastră aş urmări, aşa ca din întâmplare, perechea aceea romantică. Şi pe doamna care se ocupă de teosofie. Şi pe Patel, care e un tip suspect. Bună ziua şi noroc la vânătoare!

Rămas singur, Singh încercă să dezlege misterul. Ram Chand îi făcea curte Hildei Schnell, de aceea Eddie, care era iute la mânie, ar fi putut să-l omoare într-o criză de gelozie. Dar mai era şi Vijay: se bătuse cu Ram Chand pentru Sarita, despre care se spune că

ţinea la el.

Şi totuşi, asta nu explica moartea lui Swami. Probabil că, sfătuit cu Shukla, care avea alte planuri pentru fiica lui, Swami încercase s-o îndepărteze pe Sarita de Vijay. Izgonirea lui Vijay din *ashram* se datorase poate unei delapidări. Sau poate că Swami l-a ameninţat pe Vijay că-l va da în judecată, dacă nu se desparte de Sarita – un fel de şantaj. De aceea Vijay l-a lichidat mai întâi pe Ram Chand, iar apoi pe Swami.

Dar Kaul?

Ei, Kaul urma să devină soţul iubitei lui Vijay. Fireşte că era indezirabil.

Convins că se afla pe drumul cel bun, Singh îşi bău restul de cafea, care se răcise.

— Îmi dai voie să folosesc telefonul dumitale?

Administratoarea îşi făcea de lucru la tabloul de distribuţie.

— Duceţi-vă, vă rog, în camera dumneavoastră, domnule Singh. Am să vă dau legătura acolo.

— Aş prefera să telefonez din biroul dumitale.

Sub stratul de pudră care-i acoperea faţa drăguţă, doamna Bartlett se încruntă.

— Dacă insistaţi, zise ea împingând telefonul spre Singh.

— Regret, dar e o convorbire confidenţială.

— Daţi-i drumul. Sunt o persoană discretă.

— Aş prefera să rămân singur. N-o să dureze mult.

Ea se sculă de pe scaun şi ieşi fără să scoată o vorbă. Singh formă numărul.

— Aici postul de poliţie.

— Aici inspectorul Singh. Aşteaptă puţin la telefon.

Puse receptorul pe masă şi, din doi paşi mari,

ajunse în prag.

— Parcă spuneai că eşti o persoană discretă?

Administratoarea îşi lipise urechea de uşă. Se trase repede înapoi.

— Aşteptam, zise ea, şovăind. Apoi adăugă hotărâtă: Dumneavoastră m-aţi dat afară din birou.

— Serios!?

— Am să raportez lui Shukla.

— Vrei să spui „domnului Shukla”?

Mânioasă, femeia fugi spre sufragerie.

— Îţi mulţumesc, domnule comisar, spuse Singh la telefon, dar sunt în stare să mă ocup singur de el. Ia spune, ai aflat ceva despre doamna Bartlett?

Oh, administratoarea? E englezoaică sau anglo-indiană.

— Presupun că i-ai luat un interogatoriu?

— Desigur, spuse comisarul şi urmă, scuzându-se. Atunci nu mi s-a părut suspectă sau importantă. Dar acum încep să mă-ndoiesc de judecata mea. Vi s-a părut că se poartă ciudat?

— Ne vedem după-masă.

Singh puse receptorul în furcă şi ieşi.

Doamna Bartlett nu mai era acolo. În tulburarea ei, vorbise de patron cu o lipsă de ceremonie care da de bănuit.

X

Drumul cufundat într-un fel de pâclă era pustiu. Norii atârnau atât de jos, încât ţi se părea că-i poţi atinge cu mâna.

Deodată se auzi o împuşcătură. Fără să vrea, Singhi se-ntoarse, dar sunetul venea de departe. Probabil că Middlesex, colonelul, îşi încearcă arma, gândi Singh, mângâindu-şi pistolul în tocul lui. Cotind spre stânga, porni pe strada Jahangir.

Urcă scările clădirii cu trei etaje, care avea pe faţadă firma *Prem Nivar* (Sălaşul Iubirii). Apăsă pe butonul soneriei.

Niciun răspuns.

Încercă încă o dată.

Din nou niciun răspuns.

Singh apăsă pe buton a treia oară. Zbârnâitul strident al soneriei trezea ecouri în toată clădirea.

Brusc, uşa se deschise.

În prag stătea un tânăr înalt, destul de voinic, de vreo treizeci de ani.

— Doriţi să cumpăraţi vreun tablou?

— Întâi să le văd.

— Atunci, veniţi sus.

Trecând pe lângă el, Singh simţi răsuflarea tânărului duhnind a alcool.

— Urcaţi mai departe. Atelierul e sus de tot.

Era o cameră mare, confortabilă, cu un balcon îngrădit care dădea spre colina presărată cu pini şi

spre păduricea de dincolo de ea.

Singh se aşeză pe un scaun, în timp ce pictorul se prăbuşi într-un fotoliu capitonat. Peste tot zăceau risipite pânze terminate şi neterminate. Pe şevalet era întins un nud abia început. Pe podea erau stropi şi pete de culoare. Mobilierul era nou-nouţ.

— Domnule Vijay Kumar...

— Ajunge Vijay. Pe un colţ de masă se afla o sticlă de whisky, pe jumătate goală. Doriţi să beţi?

— Nu, mulţumesc.

Trecându-şi degetele prin păru-i des, negru şi creţ, Vijay se îndreptă spre masă. Pe faţa lui, barba părea nerasă de vreo două zile. Îşi turnă o jumătate de pahar de whisky, adăugându-i apă dintr-o cană de lut, de pe podea.

— Munca este un cult, zise el, sorbind o înghiţitură mare din pahar.

Strâmbându-se, îşi ridică paleta şi penelul, ca şi cum soneria l-ar fi întrerupt de la treabă, apoi începu să mişte şevaletul până ce lumina cenuşie, filtrată prin luminator, căzu pe nud.

— Ce doriţi?

— Nudul pe care-l pictaţi îmi pare, oarecum, cunoscut. Nu cumva toate portretele astea reprezintă, de fapt, aceeaşi femeie?

— Şi ce dacă? întrebă Vijay, devenind brusc agresiv. Apoi adăugă cu voce blândă: N-a fost Tolstoi cel care-a spus că printr-o singură femeie poţi să cunoşti o mie de femei?

Fără a aştepta răspuns, întinse mâna după pahar şi-l goli aproape până la fund.

— Aşa! Ochii-i luceau de o emoţie ciudată. Nu cumva vă interesează viaţa mea particulară?

— Se spune că în spatele fiecărui artist se află o

femeie.

Vijay împinse paleta pe măsuţa cu vopsele şi-şi aprinse o ţigară.

— Femeia care a inspirat majoritatea lucrărilor mele, zise el începând să umble prin încăpere cu mâinile la spate, stă în acelaşi loc cu dumneavoastră.

— Ştiţi, deci, unde stau?

— Sunteţi unicul sikh din Akash. Ştiu de asemenea că sunteţi inspectorul Lal Singh. Casa mea e încercuită?

Vijay se rezemă de perete, se strâmbă nemulţumit şi scoase din teacă un lung pumnal Gurkha.

Singh îi văzu desluşit lama pe când pumnalul era trecut încet prin faţa lui. Nu cumva e nebun băiatul ăsta? se întrebă el. Clipi, căci pe moment se simţea prost.

Vijay izbucni într-un râs teatral.

— Ca sikh, purtaţi desigur pumnalul tradiţional.

Şi aplecându-se repede, îi smulse lui Singh pistolul din toc.

— V-a trebuit o armă, ca să aveţi curajul să veniţi aici?

— Dă-mi-l înapoi.

— Şi dacă nu vreau?

Cu o încetineală voită, Singh se îndreptă spre Vijay.

— Dacă încercaţi ceva, trag.

— Trage!

Curios să vadă până unde merge violenţa adversarului, Singh îi aruncă în faţă paleta.

Vijay apucă trăgaciul, deviind gura armei. Se auzi un pocnet surd. Apoi din nou râsul tânărului.

— Credeţi că sunt prost? Ştiam că nu e încărcat, zise el, şi-i zvârli lui Singh pistolul. Am impresia că v-aţi pierdut cu totul, urmă el, prietenos. V-ar face bine

o băutură. Ce părere aveţi?

— Mulţumesc, nu.

Vijay îşi turnă din nou whisky.

— Cărui fapt datorez vizita dumneavoastră?

— Neccsităţii de a cunoaşte mai bine femeia din spatele artistului.

— De ce nu vă adresaţi direct ei?

— Ce te face să crezi că n-am procedat aşa?

— E-n ordine. Vijay părea că e pe cale să se îmbete sau că joacă teatru. Haide, începeţi interogatoriul.

— În ce raporturi eşti cu Sarita?

— Ce raporturi pot să existe între un bărbat cu sânge fierbinte şi o femeie la fel de năbădăioasă?

— Sângele fierbinte, nu influenţează la fel pe toată lumea. Dar ceea ce mi-ai spus pare să însemne că vă iubiţi.

— Nu, domnule Singh. Ne-am iubit.

— Vrei să spui că v-aţi săturat unul de celălalt?

— Vedeţi sticla asta de whisky? Şi cât e ceasul? Unsprezece. Asta trebuia să vă pună pe gânduri, nu să-mi presăraţi sare pe rană. Dar cum pot să vă port pică, de vreme ce aceea care m-a rănit face şi mai rău!

— Eşti supărat pe Ram Chand?

— Supărat? Ochii lui Vijay se dilatară, apoi se îngustară. Mi-ar fi făcut plăcere să-l fi omorât eu.

— Şi n-ai făcut-o?

— De ce să mă fi obosit?

— Aveai motiv.

Vijay se-ncruntă la acest gând.

— L-a preferat în locul meu. Şi pe ea sunt supărat. Conform teoriei dumneavoastră, trebuia să-i omor pe amândoi. Nu cumva i-am ucis? zise el, imitând vocea lui Singh.

— Ce-a fost cu cearta din berărie?

— Văd că le ştiţi pe toate, de isteţ ce sunteţi. Şi de ce nu, de vreme ce oricine ştie totul despre toată lumea, în colţişorul ăsta. Respirând greu, urmă:

— S-a întâmplat aşa. Ram Chand a intrat cu ea în berărie. Cu o zi înainte, Sarita se certase cu mine. Ram Chand mi-a azvârlit o privire atât de condescendentă, încât m-am simţit umilit. Băusem câteva halbe. Aveam poftă să-i stric seara şi să-i plătesc astfel şi ei jignirea. Am început să recit un monolog prelung. „Sarita”, am spus, înseamnă „râu”, dar Sarita de lângă filfizonul de la masa vecină e un râu în care oricine poate să înoate. După cum mă aşteptam, Ram Chand şi-a ieşit din fire şi ne-am bătut. Niciunul din noi n-a fost lovit serios, dar am fost duşi la comisariat. Între timp Sarita dispăruse. După o jumătate de oră comisarul ne-a dat drumul. Sarita aştepta afară şi a plecat cu Ram Chand.

— Ceea ce ţi-a dat un nou motiv să-l înlături pe Ram Chand.

— Să ştiţi că tot ce v-am spus e adevărat. Ram Chand şi cu mine eram înainte prieteni buni. Şi ne-am împăcat chiar în noaptea aceea. Dar, oricum, sunt pierdut. Sarita a fost zeiţa mea. O adoram, însă o legătură cu un alt bărbat, chiar dacă nu mai este printre cei vii, a smuls de pe umerii ei acel văl care-o făcea unică pentru mine. Niciodată nu va mai fi între noi ce-a fost. Am lăsat slujba pe care-o aveam în *ashram,* deoarece Swami încerca să facă pe intermediarul. Căsătoria Saritei cu bătrânul om de afaceri Kaul ar fi însemnat donaţii mai bogate. Era un binefăcător fanatic... un nebun...

— Aşa încât trebuia înlăturat.

— E o aberaţie ce spuneţi, domnule Singh. Mă luaţi

drept un om lipsit de conştiinţă?

— Dacă eşti convins că ai dreptate, poţi să ucizi cu conştiinţă împăcată.

— Dar n-am ucis pe nimeni.

— Kaul era un rival formidabil, nu?

— De ce încercaţi să-mi puneţi în gură vorbe pe care nu le-am rostit? Nu mă interesează concluziile dumneavoastră. Pot totuşi să vă spun un singur lucru: atâta timp cât am fost sigur de dragostea Saritei, nu m-am temut de nimeni şi de nimic; şi tot timpul am fost sigur de ea.

— Sarita era îndrăgostită de Kaul?

— De moşneagul acela viclean?

— Era menit să-i fie soţ. Dumitale nu-ţi convenea. Sau îţi convenea?

— Nu ştiu despre ce vorbiţi.

— Ai lăsat să se-nţeleagă că Sarita nu dorea să se mărite cu Kaul. Aveai vreun interes s-o vezi măritată cu el?

— Se vede că v-aţi pierdut minţile.

— Cu alte cuvinte, n-ai dorit ca ea să se mărite cu el. Într-un cuvânt, amândoi eraţi împotriva acestei căsătorii.

— Şi dacă-i aşa?

— Cineva însă era pentru. De fapt erau doi. Ştii cine?

— Swami?

— Da. Şi domnul Shukla. Amândoi aveau interese legate de căsătoria aceasta.

— Continuaţi.

Strălucirea din ochii lui Vijay începea să se stingă.

— Te-ai debarasat de însăşi cauza conflictului, Kaul, după ce mai întâi îndepărtaseşi celelalte două obstacole, pe Ram Chand şi pe Swami. Ce te rog eu

este să-mi indici în ce măsură te-a ajutat Sarita să scapi de Kaul. Şi n-are niciun rost să te prefaci că eşti beat, aşa că isprăveşte cu teatrul!

— Nu mă prefac, domnule inspector Lal Singh. La dracu! Tot ce-am spus e adevărat!

— Eşti la strâmtoare, Vijay, băiatule. Lasă-mă să-ţi rezum faptele. De Sarita aveai nevoie pentru raţiuni sentimentale şi economice – mai mult pentru cele din urmă. Ea s-a îndrăgostit de dumneata pentru că eşti artist şi mai ales pentru că ai un dram de îndemânare ca pictor. Adevăratul dumitale rival era Ram Chand, care probabil a sedus-o.

— Tăccţi, vă rog! Nu rostiţi numele acestui porc în prezenţa mea.

— Pe de altă parte, Kaul nu reprezenta un pericol serios. Era un bărbat trecut de floarea tinereţii şi nedorit de viitoarea lui soţie. De aceea l-ai ucis întâi pe Ram Chand şi numai după aceea pe Swami. Mai apoi, având complice pe Sarita, l-ai omorât pe personajul central al tragediei, Kaul.

Vijay se prăbuşi pe scaun.

— Atunci, de ce nu mă arestaţi?

— Fiindcă n-am nicio grabă.

Pe când se-ntorcea la Akash, Singh se opri în faţa unei clădiri mici şi curate, înconjurată de meri. Tot parterul era o singură încăpere mare. Dincolo de un perete de placaj se zărea un pat, nişte haine şi un reşou electric. Dincoace era modestul oficiu poştal.

Un bărbat mărunţel cu mustaţă îşi număra încet banii. Îi puse în portofel, şi tot acolo introduse şi timbrele pe care le cumpărase. Se strâmbă la Singh şi ochii i se înroşiră când îl apucă un atac convulsiv de tuse. Se apropie de Singh, care-i arătă cartea sa de

vizită:

Inspectorul Lal Singh.
Departamentul central de poliţie New Delhi.

Funcţionarul din dosul ghişeului se scărpină în cap. Jigărit şi neavând mult până la pensie, întrunea în persoana sa pe dirigintele poştei, pe telefonist, omul de serviciu şi copistul de cereri, ba tot el completa şi formularele pentru oamenii simpli de la ţară, care îl răsplăteau plătindu-i o taxă.

— Da. A fost cineva, răspunse el. Hmm. O clipă; staţi să-mi amintesc... Oh, da! O femeie frumoasă. Purta un *sari* scump şi era fără bagaje. M-am gândit că o fi din Akash. A fost nevoită să aştepte mai mult de o oră, şezând pe banca aceea, până i-am dat legătura. Mi-aduc aminte că a cerut o convorbire interurbană.

— Când a fost asta?

Dirigintele poştei se scărpină şi mai tare în cap.

— Marţea trecută.

Singh se gândi că asta se-ntâmplase în ajunul sosirii sale la Akash.

— Şi, spuse şeful poştei după o ezitare, a mai fost ceva i-a spus bărbatului din celălalt capăt al firului „Va trebui să-l ucidem repede.”

— Poţi să afli cum o chema?

— Da, domnule inspector.

Dirigintele poştei răsfoi paginile unui registru.

— Am găsit, strigă el, pocnind din degete, mândru că se achitase atât de bine de rolul lui. Doamna Vimla Pandit. A cerut un număr din Jullundur. O să-l copiez şi o să vi-l dau.

Scrise toate datele pe o bucată de hârtie şi i-o

înmână lui Singh.

— Cine stă în camera numărul 15, doamnă Bartlett?

Administratoarea îl privi bănuitoare pe Singh, apoi consultă registrul din faţa ei.

— Domnul şi doamna Itnal.

— De cât timp se află aici?

— Doamna a venit acum o săptămână.

— Şi domnul?

— Soţul ei a sosit pe data de 20. Asta-i tot, domnule Singh?

— Deocamdată.

XI

Singh recapitulă: femeia telefonase cu două zile înainte de crimele comise, spunând cuiva că cineva trebuia să fie ucis. A doua zi sosise soţul ei. În ziua următoare fusese găsit în lac cadavrul lui Ram Chand.

Se opri în faţa camerei 15, cumpănind care va fi următoarea mişcare. Auzi chicotelile înăbuşite ale unei femei, o sărutare zgomotoasă, apoi întrebarea:

— Uşa e încuiată?

— Are vreo importanţă?

— De ce să riscăm?

— Bine. Se auzi scârţâitul patului. Doar suntem căsătoriţi – cel puţin aşa scrie în registru.

Singh intră fără să bată la uşă. Bărbatul între două vârste, gol-goluţ, sări înapoi în pat. Până şi faţa-i roşie dispăru sub plapuma albă de puf. Chircindu-se spre capătul patului, se făcu mic, pentru a crea iluzia că nu era acolo decât femeia.

— Scuzaţi-mă că vă deranjez, zise Singh. Doream să vă vorbesc.

Întâi albă, apoi purpurie, apoi din nou albă, femeia trase plapuma pentru a-şi acoperi sânii goi, privind când la Singh, când la locul unde tovarăşul ei se prefăcuse într-un sac încolăcit în jurul şalelor ei.

— Poftim? zise ea, zvârlind pe spate şuviţele de păr care-i căzuseră peste faţă cu trăsături regulate. De ce nu baţi la uşă?

— N-am putea să stăm puţin de vorbă?

— Ai greşit camera.
— Nu sunteţi dumneavoastră doamna Vimla Pandit?
Bărbatul ieşi de sub plapumă, zbârlit şi mânios.
— Deloc! Noi suntem soţii Itnal.
— Pleacă numaidecât, altfel chem administraţia!
Femeia întinse mâna spre telefon.
— Doamnă Pandit, aveţi curajul să înfruntaţi consecinţele?
Mai puţin stăpân pe situaţie, bărbatul o trase de mână şoptindu-i
— Astâmpără-te, Vimla.
— Sunteţi detectiv?
— Da, doamnă. De la poliţie.
— De la poliţie?
Mulţumit de efectul vorbelor lui, Singh dădu din cap afirmativ.
— Şi aş vrea să vă pun câteva întrebări în legătură cu o crimă.
— Crimă?
Femeia îi aruncă bărbatului o privire întrebătoare. Acesta dădu din cap.
— Cine a fost omorât? Doar nu soţul meu?
— Credeam că e chiar în clipa asta cu dumneavoastră în pat. Sau nu?
Derutată, femeia privi iar cu coada ochiului la bărbat, dar acesta îi strânse braţul, liniştind-o.
— Da. Desigur.
Dar vocea ei nu era convingătoare. Bărbatul protestă:
— Domnule, mi-aţi tulburat soţia.
— Ce rost are toată înscenarea asta? Singh închise uşa şi împinse un scaun lângă pat. Probabil că ştiţi ce s-a întâmplat. În vecinătatea noastră au avut loc trei

morţi violente. Se pare că nu e vorba de moarte naturală.

— Credeţi că au fost crime? Femeia părea îngrozită, dar felul cum îi fluturau genele prelungi îl făcu pe Singh să se întrebe dacă nu cumva juca teatru. Ştiţi cine le-a comis? Sau aţi venit aici pentru că ne suspectaţi pe noi?

— Suspectez pe toată lumea, chiar şi pe mine. Cine ştie, poate că i-am omorât într-o criză de somnambulism.

Femeia îl privi ciudat, de parcă s-ar fi simţit mai uşurată.

— Sunteţi somnambul?

„Acum nu se mai controlează,” socoti Singh.

— Cât n-aş da să fiu, zise el. Dimpotrivă, sufăr de insomnie.

Femeia stătea rezemată pe cotul drept, sprijinindu-şi obrazul în palmă. Roşu la faţă, însoţitorul ei zăcea pe spate.

— Marţi, aţi dat sau nu un telefon?

Întrebarea avu efectul unui şoc electric. O făcu să sară în sus. Bărbatul o domoli, punându-i mâna pe braţ.

— De ce mă-ntrebaţi? Mototolise plapuma trăgând-o în sus şi-şi apăsa pieptul cu pumnii strânşi. De ce mă urmăriţi?

— Aţi chemat numărul 5303 din Jullundur?

— Şi ce-i cu asta?

— Vă rog să răspundeţi: da sau nu?

— Ei bine, da.

— Şi v-aţi înscris aici ca doamna Itnal?

— Pentru că sunt doamna Itnal.

— Şi domnul, care e aici, e domnul Itnal, soţul dumneavoastră?

— Fireşte. Dar acum că v-am satisfăcut curiozi...

— Păreţi îngrijorată dintr-un motiv greşit.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Că sunteţi Vimla Pandit şi că domnul care va-nsoţeşte nu e soţul dumneavoastră. V-aţi înregistrat sub un nume fals. Aţi putea avea neplăceri, dar asta e o altă chestiune. Nu mă priveşte dacă preferaţi în locul soţului pe altcineva. Dar, vreau să ştiu, cu cine aţi vorbit la telefon?

— Cu fratele meu.

— Numele? Adresa?

— Nu vreau să-mi amestec familia în afacerea asta.

— Vă rog să aveţi încredere în mine. Sunt discret.

— E greu să te-ncrezi în cuvântul unui poliţist.

— De ce şi cui i-aţi spus cuvintele „Va trebui să-l ucidem repede”?

— N-am spus aşa ceva! strigă ea. Încercaţi să înscenaţi...

— Există un martor.

Femeia păru surprinsă, dar îşi recăpătă repede îndrăzneala

— Cine?

— Dirigintele poştei.

Ea râse scurt, dispreţuitor.

— Bârfitorul acela bătrân şi indiscret? De unde ştiţi că nu minte?

Pe Singh îl distra îndrăzneala ei.

— De unde ştiţi atât de sigur că minte?

— Ei bine, zise ea vorbind tărăgănat, i s-o fi părut că aţi descoperit rolul lui în crimele astea. De aceea s-a descotorosit de dumneavoastră, asmuţindu-vă asupra unei străine, ca mine.

Singh îşi dădu seama că femeia nu era proastă deloc şi că nu va fi uşor s-o facă să spună adevărul.

— Aş vrea să ştiţi două lucruri, doamnă Pandit, alias doamnă Itnal. Întâi, că nu anchetez un caz de adulter. Asta ar trebui să vă liniştească. Apoi, că toate convorbirile interurbane purtate din regiunea aceasta au fost înregistrate. (De fapt nu era adevărat). Sper că vă daţi seama în ce situaţie vă aflaţi.

— Ce vreţi să spuneţi cu asta?

— Că avem banda, pe care a fost imprimată convorbirea dumneavoastră cu domnul Sharma.

Femeia păru deprimată.

— Oh.

— Cine e domnul Sharma?

— Fratele meu.

— Ocupaţia?

— Negustor de cherestea.

— Pe cine trebuia să ucideţi repede?

— Pe soţul meu, zise ea, deschis.

— Vă daţi seama că aţi fost înregistrată pe când pronunţaţi o ameninţare împotriva vieţii soţului dumneavoastră?

— Şi ce? A murit? Ba nu. Trăieşte. Atunci, de ce mă spionaţi? L-am luat pentru bani. Pot să-l omor pentru acelaşi motiv. După ce o s-o fac, vă dau voie să mă interogaţi cu de-amănuntul. Dar acum, lăsaţi-ne în pace.

XII

Cu mâna pe balustradă, Singh întârzia pe debarcader, privind în jos la scările de marmură. Nu era mulţumit. Întrevederea cu femeia şi cu ibovnicul ei nu-i adusese niciun indiciu nou.

Mai devreme, în aceeaşi zi, îi interogase pe Shukla şi pe Vijay. Acesta din urmă, deşi suspect, nu mărturisise nimic. Pe urmă, părea prea simplu să fie el criminalul. Niciodată nu trebuie să te încrezi în ce se potriveşte prea bine.

Era imposibil să nu-şi dea seama că nu era sigur de nimic. Începu să bată darabana pe balustradă, întrebându-se cum să procedeze mai departe.

— Domnule!

Singh se întoarse.

— Vreau să vă spun ceva. N-am putea merge undeva, unde să fim singuri? Nu pot risca să mă audă cineva: m-ar putea costa slujba. Locul cel mai sigur ar fi camera dumneavoastră.

Patel se luă după Singh, privind în lături. Odată ajunşi în cameră, acceptă un scaun.

— După cum ştiţi probabil, doamna Bartlett nu e nici englezoaică, nici indiancă, ci anglo-indiancă, şi încă una vicleană de tot. O cheamă Radha, ceea ce e o pângărire, pentru că e numele soţiei lui Krishna.

— Sunt cam grăbit, Patel, zise Singh, cu o urmă de enervare.

Celălalt dădu din cap, scuzându-se.

— Mă aflu în faţa unei probleme, domnule. În timpul războiului am fost caporal, şi simţul lealităţii este un lucru pe care viaţa de soldat îl dezvoltă totdeauna. De aceea îmi dau bine seama că am datoria să-mi apăr stăpânul şi patronul. Dar domnul Shukla nu este în stare să aprecieze grija mea, iar eu nu pot să-l judec, fiind în slujba lui. El îşi închipuie că Radha Bartlett e îndrăgostită de dânsul, în timp ce ea îi exploatează crunt slăbiciunea, bunăoară, el nu ştie despre legătura ei cu domnul Kaul.

Posibilitatea aceasta nu-i trecuse prin minte lui Singh. Brusc, se trezi în el interesul pentru povestirea lui Patel.

Acesta continuă:

— Iată ce s-a întâmplat a doua zi după ce a sosit domnul Kaul, împreună cu dumneavoastră şi cu americanul, domnul F.B. Am bătut la uşa lui, ca să-i predau câteva timbre vechi, pe care mă rugase să i le duc domnul Shukla. Mi s-a părut că l-am auzit spunând „Intră”. Am intrat şi am văzut ceva, care o clipă m-a uluit. Radha Bartlett se îmbrăţişa şi se săruta cu domnul Kaul. Când a dat cu ochii de mine, a tresărit şi a fost cât pe ce să răstoarne băuturile de pe măsuţa de lângă canapea. Puteţi să ghiciţi de ce se ţinea ea după domnul Kaul?

— Dumneata ce crezi?

— E limpede. Radha Bartlett e o femeie care ştie ce vrea. Şi-a dat seama că domnul Kaul nu e cine ştie ce lucru mare, ca bărbat, dar pentru dragoste ar fi găsit ea pe altcineva. Avea însă bani şi mai mult de jumătate din Akash e proprietatea lui. Aşa zice lumea. Şi atunci, ştiind că pare o femeie uşor de cucerit, l-a asediat. N-a mustrat-o conştiinţa că-l înşală pe domnul Shukla şi că-i răpeşte viitorul ginere. Dar uite

că pe undeva a greşit. Credea că o să-şi învingă rivala. Numai că Sarita este, de fapt, o fiică ascultătoare. Şi-a înfrânt ezitările de la început şi s-a hotărât să se supună dorinţelor tatălui ei. Şi e atât de frumoasă, că o bagă în cofă pe o femeie trecută ca Radha Bartlett. Departe de mine asemenea bănuieli sinistre, dar m-am întrebat dacă nu cumva Radha, văzându-şi planurile spulberate, i-a făcut o scenă de gelozie domnului Kaul, provocându-i atacul de inimă fatal.

— Când spuneai că doamna Bartlett ar fi găsit pentru dragoste pe altcineva, la cine te gândeai?

Patel ridică privirea de pe mâinile-i împreunate.

— La domnul Burton.

— La Eddie Burton, logodnicul domnişoarei Schnell?

— I-am văzut îmbrătisându-se, domnule.

— Oh!

— Aveţi cumva o carte de rugăciuni?

— Nu.

— Sunt gata să jur pe ea că tot ce vă voi spune acum este adevărat.

— Nu-i nevoie, Patel.

— Mulţumesc. Concluziile le veţi trage dumneavoastră. Patel se aplecă înainte, mânecile scoţând în evidenţă musculatura vânjoasă a braţului. Domnul Kaul a fost găsit mort sâmbătă dimineaţa. Ei bine, vineri seara, pe la ora zece, domnul Burton a fost în camera lui. S-au certat îngrozitor.

— Care a fost motivul?

— Uşa era închisă, iar ei se aflau probabil în celălalt capăt al camerei. Ceea ce mi-a ajuns la ureche au fost înjurăturile rostite cu voce tare.

— Băuseră prea mult?

— După câte ştiu, nu.

Singh îşi muşca buzele, cumpănind.

— Am auzit însă desluşit un nume, care se repeta în cursul... neînţelegerii lor.

Singh ridică privirea, şi Patel continuă

— Nu mă gândesc decât la binele stăpânului meu şi de aceea m-am hotărât să vin la dumneavoastră.

— Ce nume ai auzit?

— Numele administratoarei. Îi ziceau uneori Radha, alteori... doamna Bartlett.

Singh se lăsă pe spate, în scaunul lui, îşi încrucişă degetele şi nu spuse niciun cuvânt. Patel urmă:

— Îmi face impresia că numai din politeţe m-aţi ascultat, domnule. Poate nu credeţi nimic din ce v-am spus. Poate vă închipuiţi că domnul Shukla m-a trimis la dumneavoastră cu vreo intenţie.

— Te pomeneşti...?

— Nu, domnule. Şi nici nu sunt un peţitor refuzat care se răzbună. Ca dovadă a sincerităţii mele, vă voi da un indiciu, pe care trebuie să-l urmaţi fără întârziere. Vă rog, ascultaţi-mă şi faima dumneavoastră va avea de câştigat.

Singh zâmbi:

— Ce şiret eşti!

— Mă bucur că mă apreciaţi... Spuneţi, vă amintiţi de un album?

— Ce album?

— De timbre.

Singh nu se mişcă din loc şi nu zise nimic.

— Poate că vă aduceţi aminte. Era al domnului Kaul.

Singh îşi dădu seama că neglijase un indiciu preţios.

— Ştiţi unde se află, domnule?

— Poate că ştii dumneata.

— Până acum aţi recunoscut că nu ştiaţi nimic şi m-aţi lăsat să vă spun eu totul. Convorbirea cu un detectiv de talia dumneavoastră poate să fie foarte instructivă, domnule. Dar acum e rândul meu să vă întreb direct cât ar valora albumul?

— Greu de spus.

— Cincizeci de mii?

— Poate.

— Ceea ce mă miră, este, în primul rând, felul cum a dispărut. A fost furat? Şi din cauza asta să fi fost ucis domnul Kaul? Persoana la care se află acum... ştiţi, îmi vine greu s-o demasc. Am iubit-o pe vremuri.

— Vorbeşti de doamna Bartlett?

— Da, domnule. Patel îşi şterse ochii înroşiţi: Iertaţi-mă, însă durerea amintirii este uneori copleşitoare. Mi-aş da viaţa pentru ea. Dar m-a părăsit. L-a preferat pe domnul Shukla... pentru că are bani mulţi la bancă. Când am protestat, era gata să-mi pierd slujba. Judecaţi dumneavoastră, domnule! O femeie ca asta face orice pentru bani. Iar timbrele domnului Kaul valorează...

— Hai să nu speculăm, Patel.

— Ceea ce v-am declarat, domnule, se bazează pe experienţă şi pe propriile mele observaţii. Radha Bartlett ne-nşela pe toţi: pe mine, pe domnul Shukla, pe domnul Burton şi pe domnul Kaul.

— Unde-i albumul?

Patel surâse şiret.

— Acum o jumătate de oră, am intrat în biroul ei cu o treabă. Chiar atunci a telefonat domnul Shukla. Radha Bartlett m-a rugat să aştept până se întoarce. Sertarul de sus al biroului era întredeschis. În grabă, uitase să-l închidă. Acolo era albumul de timbre, legat

în piele. L-am luat, m-am uitat prin el. Apoi l-am aşezat la loc ca să nu trezesc bănuieli.

XIII

Gata să intre în biroul administratoarei, Singh auzi paşi repezi în urma lui.

— Bună ziua, domnule Singh. Îmi pare bine că, în sfârşit, ne întâlnim. Dar mai întâi să mă prezint. Mă cheamă Sarita. Tata este proprietarul acestui loc. Toate astea le ştiţi, desigur.

Singh întinse mâna, dar, brusc timidă, fata împreună palmele în salutul tradiţional.

— Ca să fiu sinceră, vă căutam, adăugă ea. Aveţi câteva minute libere?

În momentul acela ieşi din birou Patel. Când întâlni privirea lui Singh, zâmbetul lui se prefăcu într-un rânjet.

— Bună ziua, domnule, zise el şi plecă.

Singh încercă să zărească, prin uşa întredeschisă pe administratoare.

Cu un zâmbet dulce, Sarita zise:

— Bineînţeles, dacă nu sunteţi prea ocupat, domnule Singh.

Chiar atunci ieşi doamna Bartlett. Zâmbetul ei se preschimbă de asemenea, într-o încruntare de-ndată ce-l văzu pe Singh. Merse şi ea pe urmele lui Patel.

Singh se miră de purtarea celor doi.

— Astăzi toată lumea se poartă caraghios, nu găsiţi?

— Da, domnişoară Shukla.

Fata asta, se gândi Singh, ştie să-mi citească gândurile.

— Vreţi să trecem în hol?

— Hol? Ochii Saritei îl priveau drept în faţă. Ce-aţi zice dacă ne-am duce în camera mea?

Singh se-ntrebă dacă nu cumva era o şiretenie menită să-l îndepărteze de ceea ce, probabil, avea să urmeze.

Sarita îi observă ezitarea.

— Veniţi, domnule Singh?

— Fie!

Ajunseră într-o altă aripă a clădirii.

Singh nu putea lupta împotriva atracţiei pe care o exercitau asupra lui graţia dansatoarei şi trupul ei superb. În acelaşi timp era conştient că toată purtarea ei trăda siguranţă de sine.

— Pe-aici, vă rog, şopti Sarita.

Balustrada avea la capăt un şarpe cobra din lemn negru sculptat. Treptele largi erau acoperite cu covoare.

— Sunteţi în concediu sau la tratament?

— Şi una şi alta.

— Ce bine că puteţi să le combinaţi pe amândouă. Şi faceţi şi economie de timp. Sarita se opri în faţa unei uşi. Aici stau.

Odată înăuntru, îl întrebă, timidă:

— Vă deranjează să staţi pe covor?

— De fapt, aşa mă odihnesc cel mai bine.

Soarele, palid pe un cer albastru, îşi trimitea razele printre perdelele albe, care fluturau prin deschizătura largă a ferestrei ce da într-un balcon strâmt. Lumina sublinia efectul mătăsos al camerei mobilate numai în alb: un covor persan alb, un birou cochet cu un scaun cochet, tot alb, în colţ un aparat de radio, în cutie albă de plastic, aşezat pe un suport alb.

Singh căuta să evite orice mişcare mai bruscă, ce

ar fi putut să-i redeştepte durerea din piept. Se lăsă uşor pe covorul alb.

— Se vede că aţi făcut sport.

Singh zâmbi.

— Numai ca amator. Cum aţi ghicit?

— Am observat cum vă mişcaţi trupul.

— Aveţi spirit de observaţie.

— O să mă credeţi, domnule Singh, dacă o să vă spun că mi-au plăcut întotdeauna luptele corp la corp?

— Serios?

— Poate că o să vă pară ciudat ca unei indiance să-i placă un sport bărbătesc. Conform tradiţiei, ea nu e decât o mobilă, o prizonieră între patru pereţi, menită să-şi distreze stăpânul.

— Sunteţi genul acesta de femeie?

— Sper că nu. Plivind luptele corp la corp, am dobândit o concepţie sportivă în faţa problemelor vieţii. Hotărându-mă să devin dansatoare, am sfidat bariera bigotismului şi prejudecăţile care transformau femeia într-o sclavă. Ca una din cele mai tinere stele, am urcat până sus. Apoi m-am plictisit de scenă. Îmi place să duc mereu noi bătălii. Ceea ce am isprăvit, mă plictiseşte. Cred că aţi auzit de mine, în cercurile artistice.

— Vedeţi...

Uşor descumpănită, Sarita întrebă:

— Vreţi să spuneţi că numele meu n-a ajuns până la dumneavoastră?

Între ei se afla o farfurie albă de lut plină cu mere şi un vas de cristal în formă de potcoavă, umplut până sus cu struguri.

Singh luă un bob şi-l băgă în gură.

— Hmm... dădu el din cap, mestecând bobul cu tot

cu sâmburi. Puţini sunt aceia care pot să facă ce doresc, domnişoară Shukla.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Când eşti nevoit să-ţi câştigi existenta, asta îţi mănâncă tot timpul şi îţi limitează orizontul preocupărilor.

— Şi toţi poliţiştii sunt aşa?

— Cum?

— Ştiţi cum. Tonul Saritei deveni caustic. Nu-i interesează nimic ce nu duce la creşterea salariului.

— Depinde.

— De ce anume?

— De fiecare caz în parte.

După o scurtă pauză, Singh adăugă cu mai multă căldură:

— Dar vă rog să nu mă înţelegeţi greşit, domnişoară Shukla. Îmi dau seama de faptul că sunteţi o artistă cunoscută.

Buzele întredeschise ale fetei lăsară să apară nişte dinţi albi şi sănătoşi, strălucind ca o nucă de cocos proaspăt despicată.

Zâmbetul care-l săgetă era însă enigmatic.

— Sunteţi încântător de politicos.

Se priveau peste covorul alb de Kashmir, rezemându-se de pernele lungi şi moi.

Singh zdrobi în dinţi un alt bob de strugure.

— Nu mă credeti?

Ca pentru a-i răpunde, Sarita îşi trase picioarele de sub ea, dezgolindu-le. Gleznele fine prevesteau eleganţa dăltuită a picioarelor învăluite în mătase de culoarea peruzelei. *Sari*-ul îi lunecase puţin de pe umeri, lăsând să se vadă braţele goale, care sugerau o sălbăticiune catifelată. Singh îşi aminti de o tânără tigroaică, pe care fusese nevoit s-o omoare în

îndepărtatul Naini Tal.

— Doriţi o dovadă? urmă el. Iat-o!

Sarita se lăsă pe spate, şi bluza i se întinse pe curba bombată a pieptului.

— Foarte bine. Continuaţi.

— N-aţi dansat acum un an în septembrie, la Centrul de dansuri clasice din Bombay?... În public se afla primul ministru şi o delegaţie culturală germană.

Ea scutură din cap, făcând pe mânioasa. Se aplecă şi mai mult pe spate, inspirând profund. Sânii se opinteau sub mătase, bluza se desfăcu puţin şi apăru dantela sutienului. Pielea aurie ca migdala strălucea pe gât.

Deodată fata se-ndreptă şi-şi aranjă hainele. Apoi, răsfăţându-se

— De ce mă necăjiţi?

Singh zâmbi.

— Adevărul e că dumneavoastră mă necăjiţi pe mine.

Prefăcându-se surprinsă, Sarita întrebă

— Eu?... Cum?

— De ce m-aţi chemat aici?

— Oh, desigur. Şi mângâindu-şi părul care-i cădea peste umeri: Vreau să vă întreb ceva.

— Poftim.

— Promiteţi-mi că n-o să mă-nţelegeţi greşit.

— Promit.

Ea îşi trase *sari*-ul peste umeri, îşi încrucişă braţele pe piept şi îşi luă o expresie serioasă.

— Ce credeţi despre mine?

— În ce privinţă?

— Ştiţi cum... ca femeie.

— Sunteţi foarte atrăgătoare, domnişoară Shukla.

Ea se uită la Singh cu o privire care era în acelaşi

timp ameţitoare şi complet lipsită de căldură.

— Credeţi că sunt tipul de femeie care suceşte capul bărbaţilor?

— Hm...

— O, nu e vorba de dumneavoastră. Sunteţi un bărbat tare, un om neobişnuit. Mă gândeam la bărbaţii obişnuiţi: Ram Chand, Eddie şi aşa mai departe.

— Dar Vijay?

— Puteţi să-l includeţi şi pe el.

— Ce ziceţi de Kaul? Sarita suspină şi îl privi cu reproş. Nu ştiam că numele lui ar putea să vă tulbure.

— Mi-aţi amintit de logodnicul meu. Îl iubeam mai mult decât viaţa şi-i voi păstra o amintire neştearsă. Îmi amintiţi de el şi vă aşteptaţi să rămân nepăsătoare?

— N-am vrut să vă jignesc. Sunt un poliţist şi am misiunea de a descoperi ce se ascunde în spatele celor trei morţi. Mi-a ajuns la urechi zvonul că aţi refuzat să vă căsătoriţi cu domnul Kaul.

— E o minciună! Cu toate că am fost educată într-un mediu englez, în unele privinţe am rămas o indiancă tradiţionalistă. Dorinţa tatălui meu este pentru mine lege. Şi-apoi, ce rost ar fi avut să-l refuz? Domnul Kaul era un bărbat avut. Aproape toată staţiunea era proprietatea lui şi intenţiona să investească bani pentru dezvoltarea ei. Căsătoria ar fi păstrat întreaga proprietate şi avere în familie.

— Cu alte cuvinte, ar fi fost vorba de o căsătorie din interes?

— Şi ce dacă? Oare cele mai multe căsătorii nu au la bază diferite grade de interes! Acum sunt ruinată. Nu numai din punct de vedere material, ci şi spiritual. Căci începusem să ţin la domnul Kaul. Îi ziceam Jai,

deşi era de două ori mai bătrân decât mine. De fapt, începusem chiar să-l iubesc. Avea experienţă, era politicos, fermecător – un adevărat bărbat. Ce-nseamnă, în fond, iubirea, decât să ne obişnuim unul cu altul şi să ne acceptăm reciproc. Nu?

Şi Sarita îşi şterse o lacrimă, care-i mijea în colţul ochiului.

— De ce m-aţi chemat aici, domnişoară?

— Ah, da! Sarita zâmbea, veselă. Vorbeam de şansele mele în faţa bărbaţilor. Ce părere aveţi?

— Frumuseţea dumneavoastră fatală este din acelea care ademenesc bărbaţii şi-i duc la pieire.

— Ce bine aţi nimerit-o! Sarita era încântată. Şi culmea, aţi spus adevărul. Îndată ce am dobândit ceva, nu mai valorează nimic în ochii mei. Aşa sunt eu. Mă preocupă un bărbat, atâta timp cât nu sunt sigură de el. În clipa când îmi dau seama că fără mine ar fi pierdut, îi fac vânt. Am auzit că aţi trăit în străinătate. Presupun că sunteţi om de lume şi nu mă consideraţi nici perversă, nici imorală.

— Puteţi fi sigură de asta.

— Ştiţi cât de mult au fost neîndreptăţite femeile. M-am hotărât să răzbun jignirile aduse femeii. Ştiu cum să dezumflu balonul îngâmfării masculine. Îmi aleg un bărbat greu de cucerit şi, după ce m-am săturat de el, îl lepăd ca pe un gunoi. V-am spus toate astea anume. Pentru asta v-am chemat sus, în camera mea. Aici putem discuta liberi. Păru că ezită. Apoi anunţă, aproape dramatic.

— Între noi se află un ucigaş. Şi ştiu cine e.

Singh se îndreptă fără să vrea.

— Cine?

— Patel.

— De unde ştiţi?

— A mai ucis, în Kenya, pe cineva, şi a ispăşit o sentinţă de 7 ani. Când a venit în India, trecutul lui l-a împiedicat să ocupe o slujbă respectabilă. Bineînţeles că e foarte bun ca servitor.

— Mulţumesc pentru aceste informaţii, domnişoară.

— Nu-l arestaţi?

— Încă nu am destule dovezi împotriva lui.

— Dar are în el ceva straniu, dacă înţelegeţi ce vreau să spun.

— Nu vă-nţeleg deloc.

— Atunci, am să vă explic. Vedeţi, domnule Singh, îl bănuiesc că a participat la una sau la mai multe din crimele astea. Dar trebuie să cunoaşteţi toate împrejurările. La-nceput s-a dat la mine. De la început s-a ţinut de mine. Dar l-am pus la locul lui. De atunci se poartă cum se cuvine. Dar se îndrăgostise şi de doamna Bartlett. Iar acum, recent, domnişoara Schnell, nemţoaica, a fost obiectul atenţiei lui. Cred că era gelos pe domnul Kaul, pentru că îl preferasem... şi pe Ram Chand, pentru că ne cucerise pe amândouă, şi pe mine şi pe Hilde. Acum trageţi singur concluzia, domnule Singh.

— Nu cumva sunt simple supoziţii?

— Poate, dar aş putea să vă povestesc câteva lucruri atât de intime, încât mă-ndoiesc că o să le credeţi... Hm... Cam ce ştiţi despre Hilde Schnell?

— Nu este logodnica lui Eddie Burton?

— Ca să vezi cum înşală aparenţele! Şi ce ştiţi despre Eddie?

Nu prea multe.

— Domnule Singh, sunteţi un detectiv renumit, iar acum n-aţi dat dovadă de prea multă abilitate, zise ea, cu un zâmbet prietenesc. Nu înţelegeţi că Ram

Chand şi Hilde avuseseră o aventură care era să-l facă pe Eddie să-şi piardă minţile?

— Serios? zise Singh, făcând pe miratul.

— Dragostea lor s-ar fi dezvoltat – dar s-a oprit. Şi ştiţi de ce?

— Din cauza dumneavoastră?

— Da, dar nu uitaţi că Ram Chand nu-mi plăcea. Mi se părea prea lăudăros şi plicticos. Sunt nevoită să mărturisesc că m-am purtat urât cu el. L-am folosit numai de câte ori era Hilde de faţă, ca să-şi arate admiraţia pe care mi-o purta. Pedepsind-o astfel, simţeam o plăcere răutăcioasă. Apoi Ram Chand mi-a spus ceva care mi-a întărit bănuielile. Văzusem de mai multe ori că Hilde se simţea rău. Ram Chand mi-a mărturisit că legătura lor începuse la Delhi. La sosirea lui aici, acum două săptămâni, i-a spus că era însărcinată. Şi lui îi era teamă de ea, căci îl ameninţase că-l va ucide dacă se adevereşte că-mi face curte mie.

— Şi s-a adeverit?

— Da.

— În ce fel?

— În ajunul morţii, Ram Chand mi-a spus „Sarita, ştii ceva? Hilde are gânduri criminale.” „De ce?” l-am întrebat eu. „Ce s-a-ntâmplat?” „Zice că ne-a văzut noaptea trecută, în spatele templului lui Shiva.”

— Şi era adevărat, domnişoară?

— N-am să vă răspund. Dar ce-am aflat pe urmă m-a înspăimântat. Cred că nici nu vă puteti imagina.

— Nu.

— Ram Chand mi-a explicat că în familia Hildei au fost cazuri de demenţă. Mama ei, zice el, era internată într-un balamuc. Iar Hilde are halucinaţii şi stări demenţiale. Şase luni a stat într-un sanatoriu de

boli mintale.

— Asta poate să-nsemne ceva.

— Ce-i drept, ea a venit aici cu Eddie, dar l-a dat pur şi simplu la o parte în clipa când şi-a întâlnit vechea dragoste, pe Ram Chand. Respins de logodnica lui, Eddie s-a întors spre mine, să-l consolez. Mi-a fost milă şi m-am purtat drăguţ cu el, dar la urma urmei e prea tânăr. Asta l-a jignit şi mai mult. O dată l-am văzut pălind şi tremurând tot. De fapt, i-a interzis lui Ram Chand chiar să şi stea de vorbă cu Hilde. Văzând că pe mine nu mă mai interesează persoana lui, a încercat s-o recucerească pe Hilde. Dar, nu se ştie de ce, ea părea să aibă acum împotriva lui un resentiment profund. Uneori, când el n-o observa, ea îl fixa cu privirea. Era atât de răutăcioasă; încât am început să mă tem pentru el. N-aş putea să spun dacă sarcina ei e reală sau imaginară. Dar în hol şi-a ieşit odată din fire şi a jurat că-l va ucide pe Ram Chand. Eddie a observat că purtarea ei melodramatică era doar o prefăcătorie Mi-a spus că într-o bună zi are să scape de Ram Chand. Crima pasională, zicea el, nu duce la pedeapsa cu moartea. M-a speriat teribil.

— Ce v-a spus?

— Mi-a spus că mi-am bătut joc de el şi că mă pregăteam să mă mărit cu un bătrân bogat. „Şi n-am să te las să te bucuri de bogăţie,” mi-a zis el. „Cum adică?” l-am întrebat. Mi-a răspuns, vorbind răspicat „Am să-l omor pe iubitul tău bdgat.”

— Şi credeţi c-a făcut-o?

— Poate... sau poate că Hilde i-a luat-o înainte... sau poate că logodnicul meu l-a omorât pe Ram Chand... şi...

Pe faţa ei se citea groaza – reală sau prefăcută.

Singh nu putea să ştie.

— O, Doamne! Ce-am spus! gemu ea.

Singh tăcea.

— Logodnicul meu era tare gelos, domnule Singh. Îmi cerea să-i jur că sunt fecioară. Zicea „Dacă aflu că nu mi-ai fost credincioasă, te omor şi pe tine şi pe el, chiar dac-ar fi să-l urmăresc până la capătul lumii!” Acest sentiment de posesiune m-a alarmat, dar speram că dragostea mea şi vârsta-i înaintată aveau să-l potolească.

— Logodnicul dumneavoastră, domnişoară Shukla, a sosit aici noaptea, miercurea trecută, iar Ram Chand a murit a doua zi. Credeţi că a avut timp să suspecteze ce se petrecea între dumneavoastră şi Ram Chand?

Sarita îl privi cu răceală.

— Joi dimineaţa tata mi l-a prezentat pe logodnicul meu, pe care până atunci nu-l cunoşteam decât din fotografii. De-ndată ce am rămas singuri, Jai a încercat să mă sărute, dar n-a reuşit, pentru că i-am cerut să-mi spună mai întâi că mă iubeşte. Mi s-a părut că asta nu i-a convenit. S-a aşezat pe scaun şi m-a tras pe genunchii lui. „Nu cumva o să-mi dai bătaie de cap?” mi-a zis el. „Ce vrei să spui?” l-am întrebat. „Cu cine ai ieşit la plimbare atât de devreme?” M-am simţit prost şi m-am prefăcut că n-am auzit ce-a spus. M-a împins din braţele lui spunând „Eşti prea grea”. Apoi a băgat mâna în buzunarul hainei şi a scos un binoclu. „Ştii, eu nu spun minciuni”, mi-a declarat el. „Acum mărturiseşte, cu cine erai. Hai, spune!” I-am explicat că Ram Chand, un gentleman şi un savant strălucit, mă luase cu el la plimbare. A ţipat la mine: „Întotdeauna te sărută. Aşa, ca azi dimineaţă?” „Nu cumva ai

halucinaţii, Jai?” l-am întrebat eu. „Niciodată.” Furia lui, domnule Singh, era teribilă. Mi-a arătât un revolver. Ochii i s-au îngustat şi mă pândeau ca un şarpe înainte de a se repezi asupra prăzii. „Am să mă fac că te cred, draga mea,” mi-a spus el vorbind tărăgănat. „Dar pun eu mâna pe el.”

— Unde apare Vijay în toată povestea asta?

Sarita îşi smuci capul de parcă ar fi lovit-o cu biciul.

— Poftim?

Apoi un zâmbet îi înflori pe buze.

— Oh, Vijay! Îmi place. E un geniu. Nu-i deloc greu să-i ierţi apucăturile sălbatice.

— Nici când ar deveni criminale?

Ea râse cu indiferenţă.

— Acolo începe domeniul dumneavoastră.

XIV

Singh ieşi din camera albă, al cărei aranjament reflecta feminitatea celei ce-o locuia.

Se simţea uşor tulburat.

Îşi dădea seama că Sarita apăruse tocmai când el se pregătea să intre în biroul administratoarei. Fusese oare pusă să stea anume acolo? Poate că trebuia s-o fi oprit pe doamna Bartlett, când trecuse prin hol în urma lui Patel.

Se gândi la persoanele interogate în dimineaţa aceea: Shukla, Vijay, dirigintele poştei, cuplul din pat, Patel şi, acum o clipă, Sarita.

Aceste investigaţii îi lăsaseră impresia că oricine, la Akash, chiar dintre cei care aveau vreo legătură cu personalul sau cu oaspeţii, ar fi putut avea motiv să comită crimele. Că până şi victimele ar fi putut să omoare pe fiecare din ceilalţi doi înainte de a fi fost ucise şi că nimeni nu avea alibi.

Situaţia era încurcată, iar Singh se simţea ca un om care intră într-un cinematograf după ce a început filmul, încât fiecare din cei prezenţi în sală vede foarte bine cum se trudeşte el să-şi găsească un loc.

Cu toate astea, rămase consecvent metodei sale „Strânge toate informaţiile posibile şi lasă amănuntele să-şi dezvăluie importanţa la momentul potrivit”.

Vântul era încărcat cu parfumul gălbenelelor. Oprindu-se, Singh inspiră sdânc, vrând parcă să lase

aerul proaspăt şi soarele acelei după-amiezi târzii să-i răcorească mintea. Când începu din nou să meargă, părea că intuiţia hotărâse singură următoarea lui mişcare.

Tocmai când traversa aripa centrală a staţiunii Akash, se auzi strigat. Patel apăru de după un geam, pe care tocmai îl lustruia. Singh îşi încetini paşii.

Patel şuşoti, reproşându-i:

— De ce n-aţi pus mâna pe album?

— Mi-ai servit informaţia, dar nu mi-ai dat niciun fel de instrucţiuni.

Patel păru jignit.

— Nu vă supăraţi, domnule. Credeţi că-mi vine uşor s-o trădez pe femeia pe care am iubit-o?

Singh nu spuse nimic, şi atunci Patel continuă, înclinându-şi capul şi mângâindu-şi mustaţa:

— O fac numai pentru a sluji dreptatea. Mă tem, totuşi, că s-ar putea ca albumul să nu mai rămână mult timp în locul acela.

— De ce?

— Se pare că ea a prins de veste... Dar mi-am luat precauţiunile, zise Patel, privind cu coada ochiului, ca pentru a fi sigur că nu-l pândeşte nimeni. Am ţinut-o sub observaţie tot timpul cât aţi fost plecat. Aţi fost în apartamentul Saritei, nu-i aşa, domnule?

Puţin enervat, Singh răspunse:

— Toate le ştii.

— Tot ce ştiu, domnule, vă stă la dispoziţie, spuse Patel, desfăcând pumnul în care ţinea cârpa şi scoţând astfel la iveală o legătură de chei prinse într-un inel.

Singh şovăia.

— Sunt cheile care vă trebuie, domnule. Credeţi-mă. Le-am luat de pe masă, când mi-am dat seama

că nu voi mai putea să dau târcoale biroului.

— Dar de unde ştii dacă albumul mai este acolo?

— Nu sunt prost, domnule. Americanul, domnul Buttonhole, a intrat în birou acum o oră. Radha Bartlett a ieşit cu el. Am profitat de ocazie ca să verific dacă albumul mai era acolo. Era tot în sertarul de sus. Era cât pe ce să mă prindă: ne-am ciocnit în uşă.

— N-ai luat albumul, încuind pe urmă sertarul?

Patel îl privi neîncrezător.

— Păi, atunci de ce v-aş mai da acum cheile? întrebă el. Ca să mă suspectaţi şi să mă arestaţi pe mine? Nu, domnule! Sunt un cetăţean cinstit care respectă legea. Se opri o clipă şi apoi urmă: Vreau să vă fac o mărturisire. N-am fost chiar sincer de tot cu dumneavoastră. În Kenya, demult, am avut necazuri. În cursul unei beţii cu bătaie, cineva a fost omorât... Pe mine m-au găsit ţap ispăşitor şi am stat trei ani la închisoare. Dar ce-a fost a trecut şi de zece ani, de când mi-au dat drumul, nu m-am făcut vinovat de nimic.

— Ştiu.

Singh luă cheile şi se despărţi de Patel. Spre mirarea lui, acesta făcu un gest larg de adio şi, retrăgându-se după fereastră, îşi înăbuşi un hohot de râs.

Singh aşteptă câteva clipe în faţa biroului. Dinăuntru se auzea un zgomot uşor. Cineva părea să tragă de un sertar înţepenit. Singh băgă cheile în buzunar.

— Bună ziua, doamnă Bartlett.

— Ce – ce este?

Administratoarea îşi retrase mâinile de pe birou.

— Dumneavoastră eraţi? Ce doriţi, domnule Singh?

— Multe, de toate.

— Cum?

— Ce-ar fi să stăm puţin de vorbă?

Administratoarea se crispă.

— Cu alte cuvinte, îmi luaţi un interogatoriu.

— Nu tocmai. Aş vrea doar să-ţi pun câteva întrebări, dacă-mi permiţi.

— Vă alegeţi singur timpul care vă convine, nu?

— Am să-ţi fac o concesie, doamnă Bartlett. Discuţia noastră de astăzi nu va figura nicăieri.

Ea dădu din umeri.

— Bine. Dar nu-ncercaţi să mă implicaţi în cine ştie ce. Eu una nu ştiu nimic.

— De ce anume te temi, doamnă Bartlett?

Ea răspunse, jignită:

— Nu mă tem de nimeni pe lumea asta.

— Dar de morţi?

Fără să vrea, o străbătu un fior, dar spuse, dispreţuitoare:

— Aţi venit să vorbim despre morţi?

— Printre altele.

Ea deschise un registru şi avu aerul că cercetează coloana de ieşiri.

— Am treabă, domnule Singh.

Acesta simţi un junghi în piept: probabil că-i revenea durerea. Respiră adânc, şi spuse zâmbind

— Bineînţeles, doamnă Bartlett. Ştiu că eşti ocupată, aşa că am să-ţi răpesc doar câteva clipe. Dacă m-am purtat prea dur, te rog să mă ierţi. Pot să stau jos?

Surprinsă de tonul degajat şi politicos al lui Singh, ea-i răspunse

— Vă rog.

Văzându-l că apucă speteaza şi se lasă uşor pe

scaunul capitonat, îi scăpă un chicotit nervos.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Singh, privind în sus, în timp ce durerea îl cuprinse tot mai mult. Porii de pe faţa doamnei Bartlett erau astupaţi cu pudră, dar ocliii îi avea mari şi vioi, de o culoare cenuşie, subliniind impresia de tinereţe, întreţinută şi creată de toaleta-i elegantă.

— Nu sunteţi chiar atât de fioros cum mă temeam.

— Ai să-ţi dai seama că te-ai temut degeaba.

— Sper, zâmbi ea. Vedeţi, accidentele astea m-au scos din minţi, mai cu seamă când poliţia interoga pe toată lumea, ca şi cum am fi cu toţii criminali. De obicei sunt o persoană veselă. Dar fireşte, dumneavoastră n-aveţi de unde să ştiţi asta.

— Nu numai veselă, doamnă Bartlett, ci şi foarte sociabilă.

— Oh, vă mulţumesc.

Apoi, pe faţă îi trecu o umbră de îndoială.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Doar atât: sociabilă. Crezi că te-am descris greşit?

— De ce aş fi...? Dar, bineînţeles, voiaţi să fiţi politicos, să-mi faceţi un compliment. Am dreptate?

— Într-un fel, da.

— La ce anume faceţi aluzie?

— La tempermentul dumitale vesel şi sociabil... Ei, şi asta implică şi... Ştii la ce mă gândesc?

Administratoarea se încruntă apoi chicoti:

— E clar că Patel v-a spus povesti, iar dumneavoastră le-aţi luat drept realităţi. Dar ştiţi oare că Patel are un trecut, că a comis o infracţiune?

— Da. Mi-a spus-o chiar el.

— Înseamnă că-l mustră conştiinţă! Râse ascuţit, apoi continuă:

— Cine a comis o crimă, rămâne criminal toată viaţa. Domnul Shukla este generos şi iartă o greşeală, dar tot ce-i mult, strică. I-am spus de multe ori să-i găsească lui Patel o slujbă în altă parte, căci staţiunea noastră este o instituţie serioasă şi nu o şcoală de corecţie. Cu toate astea, domnului Shukla îi place să încurajeze bunătatea înnăscută a omului. Şi care e rezultatul? Astăzi staţiunea are o reputaţie proastă, şi toate astea din cauza caracterului criminal al unui fost puşcăriaş.

— Cu alte cuvinte, vrei să cred că Patel are o legătură cu aceste trei morţi?

— Păi, a omorât un om, nu? De îndată ce nu respecţi viaţa omenească, devii un ucigaş de masă. Cu trecutul lui criminal şi cu firea lui perfidă şi meschină, Patel e capabil să comită orice faptă rea. Dar fireşte că n-o să mă credeţi.

— De ce?

— Pentru că poliţia caută întotdeauna să-şi verifice teoriile ei complicate. Când poate, e în stare să spânzure un om nevinovat, doar aşa, ca să-şi salveze reputaţia. Apoi, privind la ceasul de la mână: Interogatoriul a luat sfârşit, domnule Singh?

Singh şedea pe scaun, rezemat de spătar. Sub privirea lui întrebătoare, buzele doamnei Bartlett tremurau, în timp ce toată fiinţa ei se frământa. O vreme tăcură amândoi.

— De când îl cunoşti pe domnul Kaul? întrebă în sfârşit Singh.

— Poftim?... Oh, venea la fel ca dumneavoastră la Akash, ca musafir.

— Nu cumva deţinea majoritatea acţiunilor staţiunii Akash?

— Chiar dacă-i aşa... de unde să ştiu eu?

— Vasăzică, nu-l ştiai decât ca oaspete obişnuit?

— Exact.

— Atunci, cum se face că a doua zi după ce a sosit, ai avut cu el o întâlnire de dragoste?

Ea păli şi cu o expresie de groază, păru că vrea să fugă. Dar totul trecu într-o clipă.

— Nu cumva presupuneţi prea multe, domnule Singh?

Acesta observă zâmbetul ironic al buzelor ei vopsite.

— Eşti prea încăpăţânată, zise el.

— Ce alta pot să fac? Vreţi neapărat să mă supun şantajului?

— Cum adică?

Ea răspunse posacă:

— Singura dumneavoastră sursă de informaţie este Patel, iar el e un şantajist ordinar. Am să vă povestesc ce mi-a propus. Mi-a spus că dacă nu mă culc cu el, are să vă raporteze că ne-a văzut, pe mine şi pe domnul Kaul într-o... situaţie compromiţătoare.

— Cum? N-ai fost joi în camera domnului Kaul?

— De ce m-aş fi dus acolo?

— Asta să-mi spui dumneata.

— Numai pentru că ticălosul ăla v-a spus, că m-a văzut acolo? ţipă ea.

— Îmi pare rău.

Brusc, femeia redeveni fermecătoare.

— Vă mulţumesc. Sunteţi atât de amabil. Bineînţeles că trebuie să vă faceţi meseria, ca toată lumea. Ştiu că n-aveţi nimic împotriva mea.

— De asta poţi fi sigură... Dar fiindcă veni vorba... pe domnul Eddie Burton îl cunoşti ceva mai bine?

Doamna Bartlett făcu ochii mari.

— În ce măsură vă priveşte?

Singh o observă liniştit şi văzu că ochiul ei drept zvâcnea.

— Trebuie să vă mărturisesc, domnule Singh, că întrebarea dumneavoastră m-a tulburat puţin. Dar probabil că voiaţi să mă flataţi, insinuând că aş avea o aventură cu...

— Ai avut-o, sau nu?

— Cred că glumiţi. Domnul Eddie Burton este logodit cu domnişoara Schnell.

— Ştii că el şi cu domnul Kaul s-au certat din pricina dumitale?

— Ţipătul ei prevestea un atac de isterie.

— Vreţi să-mi daţi pace?

— Uşurel, doamnă Bartlett.

Cu un zâmbet silit, ea spuse:

— Sunteţi un om surprinzător, domnule Singh.

— Iar dumneata o femeie care mă intrigă.

— Zău? chicoti ea.

— Poţi să-mi spui ceva despre... un album?

— Vreţi să mă scoateţi din minţi cu orice preţ?

Singh se ridică, prefăcându-se că vrea să plece.

Doamna Bartlett sări de pe scaun, luându-şi poşeta.

Singh scoase din buzunar legătura de chei şi trecu de partea cealaltă a biroului.

— Doamnă Bartlett, am să descui aceste sertare. Bineînţeles că nu ai nimic împotrivă. Ce crezi, o să găsesc într-unul din ele un album de timbre?

— Asta-i hoţie! ţipă administratoarea scotocind prin poşetă. Înapoiaţi-mi cheile, sau vă-mpuşc!

Într-adevăr, îndrepta acum spre Singh un revolver cu mâner de fildeş. O clipă detectivul se alarmă. Apoi spuse perfect liniştit:

— Nu găseşti că joci prea mult teatru?

— V-am prevenit.

N-ai să mă poţi împuşca, doamnă Bartlett, oricât de mult ai încerca.

— Ce mai e şi asta?

— Când Patel a luat cheile, a golit şi revolverul. Îţi aminteşti că atunci când ai ieşit cu Buttonhole, ţi-ai lăsat geanta aici?

Femeia privi la mâna care-i tremura uşor. Atât îi ajunse lui Singh. Izbi arma şi, cu toată durerea din piept, o ridică de jos. Administratoarea ţipă de furie şi se prăbuşi distrusă, într-un scaun.

Era un pistol automat de calibru 22. Singh scoase încărcătorul. Presimţirea lui fusese justă. Nu găsi niciun glonte.

— Aş putea să te dau în judecată pentru port ilegal de armă, zise el lăsând să-i cadă pistolul în buzunar, dar sunt dispus să nu mai vorbim despre asta.

Administratoarea îl privea fix şi tăcea. Singh descuie sertarul de sus, apoi pe cel mijlociu. Găsi o fotografie a lui Eddie Burton pe care se vedea urma unor buze rujate. Aşa cum spusese Patel, albumul era în sertarul de jos. Femeia trecuse între timp printr-o schimbare stranie. Nu mai era nici speriată, nici agresivă.

— Spune-mi, te rog, cum a ajuns albumul acesta aici?

— Asta aş dori să ştiu şi eu, domnule Singh. Şi, fiindcă veni vorba, pentru revolverul pe care mi l-aţi confiscat am permis.

Schimbarea în purtarea ei îl irita pe Singh. Durerea din piept se înteţea din ce în ce mai mult. Spuse cu asprime:

— Eşti tare încăpăţânată, doamnă Bartlett. Câtă vreme o să mai susţii că habar n-ai ce se petrece?

— Şi ce anume se petrece?

— Uite ce e: dumneata cunoşteai valoarea acestor timbre şi ţi-ai însuşit albumul după ce l-ai îmbătat pe domnul Kaul în noaptea morţii lui.

— E o prostie. Asta-mi aduce aminte de Patel. De fapt, vorbiţi la fel ca şi el. Văd că v-a convins.

— Haide mărturiseşte, doamnă Bartlett.

— Ascultaţi-mă, vă rog, cu atenţie. Patel este acela care a furat albumul. A vrut să mă şantajeze, dar a dat greş. De aceea l-a închis în sertar, pe când lipseam din birou, şi v-a dat cheile.

Singh o privi insistent.

— Doamnă Bartlett, pe dumneata te-a implicat în afacerea aceasta murdară domnul Burton. Şi scoase fotografia cu pata compromiţătoare, de ruj.

— Nu-ţi dai seama? Chiar dacă n-ai comis crima, ai putea să fii acuzată de complicitate. Este în interesul dumitale să-mi spui tot ce ştii despre Edward Burton. Cred că o femeie deşteaptă ca dumneata nu poate să-şi rişte viaţa pentru un tânăr uşuratic.

— Nu ştiu nimic despre Eddie... e nevinovat!

Îmbujorată şi gâfâind, smulse fotografia din mâna lui Singh.

— Ah... acum îmi dau seama! zise ea, pocăită. Cum m-aţi speriat! Vă spun încă o dată că nu e nimic între mine şi domnul Burton... Logodnica lui, domnişoara Schnell, mi-a arătat nişte fotografii. Din greşeală a uitat una la mine. Bine că mi-am adus aminte. Trebuie să i-o dau înapoi.

Singh împinse pe placa biroului revolverul cu mâner de fildeş.

Un pat cu o cuvertură înflorată, pe masa din colţ o maşină de scris, un vas cu trandafiri, un tranzistor, o

canapea şi două scaune.

— Nu-i deloc urât aici.

Degajarea calculată în purtarea lui Singh îl făcu pe Eddie nerăbdător.

— Nu vă pot acorda prea mult timp, domnule Singh.

Spilcuit şi parfumat, Eddie îşi îmbrăcase jacheta.

— Mă tem că vei fi nevoit să poţi.

— Cum?

Singh rosti cu o indiferentă înşelătoare

— Domnule Burton.

Eddie se-ntoarse şi privi ţintă într-o parte.

— L-ai văzut vreodată?

Tânărul păru că-şi revine din uimire.

— Ce-ntrebare! Fireşte că l-am mai văzut. Dar cine nu l-a văzut la Akash? Domnul Kaul era un lăudăros şi arăta albumul ăsta la toată lumea.

— În ce moment l-ai mutat?

— Mutat?

— Da. Din camera domnului Kaul.

Pe faţa îngustă a lui Eddie apăru o expresie de profund dezgust.

— Nu l-am luat eu, dacă asta aţi vrut să spuneţi.

— Există martori.

— Mincinoşi, desigur. Aş vrea să ştiu cine sunt escrocii ăştia.

— Unul din ei e Patel.

— Puteţi să daţi crezare vorbelor unui servitor ticălos, unui fost puşcăriaş?

— Asta nu ne priveşte pe moment.

Eddie spuse ironic:

— Serios? Şi nu contează nici informaţiile despre delictele comise, caracterul şi purtarea sa? Dar cine e cel de-al doilea martor?

Pauză. Apoi Singh rosti rar:

— Doamna Bartlett.

Eddie roşi şi-şi scutură capul, de parcă ar fi primit o lovitură.

— Nu cred că a putut să spună despre mine minciuna asta gogonată. Sunt sigur că nici n-a vorbit de mine. Toate astea le spuneţi doar aşa...

— N-a avut altă soluţie, şi a trebuit să pună cărţile pe masă, Burton. Şi mai află că verdictul de moarte prin accident a fost anulat. Autopsia a confirmat că domnul Kaul a fost asasinat.

— Prostii! Aţi construit această poveste şi încercaţi să mă implicaţi în ea. Domnul Kaul mi-a spus că e bolnav de inimă. L-aţi văzut părea un bătrânel cărunt, cu un picior în groapă. Nu, domnule, sunt sigur că a murit de moarte naturală.

— Ajutat de dumneata.

— Cum...?

Eddie părea acum mai puţin sigur de sine.

— Miercuri, domnul Kaul a cinat în tovărăşia domnului Buttonhole, a doamnei Kowalska şi a colonelului Middlesex. Avea la el albumul de timbre. După vreo patru ore era mort. În noaptea aceea a avut loc între voi doi un scandal. De fapt, eşti ultima persoană care a fost la el. Dumneata ai luat albumul. Ce-ai mai luat din cameră?

— Nu... n-am... n-am luat nimic. V-o jur. E adevărat că domnul Kaul mi l-a împrumutat să mă uit la el, în tihnă. Căci şi eu colecţionez timbre, ştiţi...

— Nu. N-am ştiut. De ce i-ai dat doamnei Bartlett albumul?

— A spus ea că i l-am dat eu? Atunci, aflaţi că minte. Probabil că a venit pe la mine cu vreo treabă şi a luat albumul pe furiş. Sunt sigur de asta. În

tulburarea care a urmat, am uitat de album.

Curajul şi siguranţa de sine a tânărului Eddie pieriseră.

— Dă-ţi seama de situaţia penibilă în care te afli şi fii sincer cu mine. Domnul Kaul n-a murit de moarte bună. Am datoria să-l prind pe făptaş.

— Pare absolut ridicol. De ce să-l fi ucis tocmai eu pe domnul Kaul?

— Ca să pui mâna pe timbre, care valorează o avere. Poate că mai era ceva... ceva mai preţios... care se afla în posesia domnului Kaul şi pe care dumneata îl doreai... În împrejurările acestea, cel mai nimerit ar fi să vii cu mine la postul de poliţie.

— Pentru ce mă arestaţi?

— Crimă.

Când Singh puse eătuşele, Eddie era palid şi buimăcit.

Trecură în hol.

— Patel!

— Da, domnule.

— Vezi dacă nu poţi să ne faci rost de o ricşă.

În timp ce aşteptau, se apropie de ei Shukla.

— Oh, salut, domnule Singh, salut, domnule Burton! strigă el, distrat şi intră în biroul administratoarei.

— Vă aşteaptă o ricşă la poartă, domnule!

Patel îşi mângâia mustăţile pomădate şi părea că rânjeşte.

— Sper c-o să vă întoarceţi repede, domnule Burton.

Eddie se răsti la el.

— Du-te dracului!

— Domnule, vă felicit!

Să nu exagerăm, domnule comisar.

— Păi, are mutră de ucigaş. Trebuia să-mi fi dat seama mai de mult.

— Poţi să-mi faci rost de un mandat de percheziţie?

Comisarul păru surprins. Singh îi explică:

— S-ar putea să găsim ceva în camera lui.

— Numaidecât, domnule! zise comisarul, luminându-se la faţă.

— Bine. Şi poţi să faci în aşa fel încât ştirea arestării lui Burton să apară în ziarele locale şi să fie transmisă la radio?

— Scuzaţi-mă, domnule, dar dacă procedăm aşa, n-o să-i prevenim pe complicii lui?

— Deloc. Şi ai putea să răspândeşti vestea chiar în seara asta?

— Da, domnule.

Jignit, comisarul se îndreptă spre uşă.

— Domnule comisar! îl strigă Singh.

— Da, domnule.

— Asta-i doar o cursă.

— Aşa! Comisarul se întoarse plin de admiraţie. E o lovitură straşnică, domnule. Anunţul îi va face pe complici să se creadă în siguranţă şi vor face lucruri necugetate, trădându-se şi ajungând astfel în mâinile noastre.

— Hm!

— Sau poate va veni cineva şi ne va aduce vreo informaţie care va provoca arestarea altei persoane.

— Poate... Şi, domnule comisar, te superi dacă mă instalez în biroul dumitale pentru câteva zile?

Comisarul se holba la detectiv.

— Să mă supăr? Îmi faceţi o onoare, domnule!

— Mulţumesc... O, cât despre cerşetorul acela care aprinde lumânări la templul lui Shiva – parcă Channa

îl cheamă? L-ai mai interogat?

Comisarul păru încurcat.

— A şters-o, domnule.

— Cum?

— Pe când mai era în templu, a cerut voie paznicului să meargă până la toaletă... şi a dispărut.

— Asta-i grav.

— Ştiu, domnule, dar îl vom aduce înapoi.

XV

După-amiaza era fierbinte şi apăsătoare: vestea arestării lui Eddie devenise publică. Numai că nu avusese niciun efect până-n acel moment.

Singh stătea şi chibzuia. Vinovatul, fireşte, e Vijay. El avea motive să-i omoare pe cei trei.

Dar acelaşi motiv îl avea şi Eddie. Ba mai mult. Furtul albumului de timbre şi cearta cu Kaul erau dovezi care-l acuzau.

Singh puse pe masă paharul de ceai şi scuipă frunzuliţele, strâmbându-se. Îşi spuse că cineva ar trebui să-i înveţe pe poliţişti cum să prepare ceaiul.

— O doamnă vrea să vă vorbească, domnule.

— Cine e?

— Nu vrea să spună. Zice că o cunoaşteţi.

— Cum arată?

— Destul de drăguţă, domnule... cu părul blond, înălţime mijlocie. Poate să aibă între 25 şi 40 de ani.

— Cincisprezece ani de-o parte sau de alta pot să însemne mari deosebiri, dragul meu.

— Nu... adică da, domnule. Doamnele astea străine... e tare greu să le ghiceşti vârsta, domnule.

— Mai ţine-o în sala de aşteptare.

— Da, domnule.

Poliţistul, căruia un val de sânge îi înroşise obrazul, salută şi ieşi ţeapăn din cameră.

Comisarul intră ca o furtună.

— Ghiciţi, domnule, pe cine-am întâlnit chiar acum?

— Pe doamna Bartlett?
— Nu, domnule.
— Pe domnişoara Schnell?
— Da, domnule.
După câteva minute Singh spuse:
— Vrei s-o pofteşti aici pe doamna Bartlett?
— Să telefonez la Akash, domnule?
— Pentru ce, domnule comisar? E în sala de aşteptare.
— Aici, la poliţie?... Iar eu care am trimis-o pe domnişoara Schnell tot în sala de aşteptare! Oare am făcut bine, domnule?
— Hm!
Poliţistul tocmai introducea în maşina de scris o coală specială de hârtie.
— Ai putea să stenografiezi în amănunţime întrebările şi răspunsurile, Ghulam Ali?
— Fireşte, domnule, deşi nu prea m-am exersat în ultima vreme.
Comisarul se-ncruntă.
— Da, da, aici geniul dumitale se cheltuieşte zadarnic.
— Ba nu, domnule. Mă scuzam doar că n-am suficientă îndemânare.
Singh interveni:
— Ştiţi, zgomotul maşinii de scris le-ar ţine atenţia prea trează.
Comisarul dădu din cap.
— Vă pricepţi, domnule, să-i convingeţi pe oameni. Niciodată nu mi-ar fi trecut prin minte... Ei, am s-o aduc aici pe femeie.

— Fii calmă, doamnă Bartlett.
Ea îşi şterse lacrimile care-i curgeau pe faţa

pudrată şi-şi suflă nasul. Sub ochi avea cearcăne negre.

— Eddie Burton e nevinovat. Trebuie să-i daţi drumul. Nu e un criminal. Toată povestea asta e absurdă.

— De ce?

— E un adevărat diamant. Trebuie să mă credeţi. Îl cunosc bine.

— Când l-ai cunoscut?

— La Delhi. Eram co-proprietara unei cafenele mici, care s-a închis apoi. Obişnuia să vină pe-acolo.

— Cred că dumneata eşti de două ori mai mare ca el.

— Şi ce dacă? Oare nu pot doi oameni să ţină unul la altul – numai fiindcă există o diferenţă de vârstă între ei? De la început mi-a fost simpatic Eddie. O ducea prost. Uneori îl lăsam să mănânce pe gratis. Poate are gura mare, dar e un băiat bun, sărmanul.

— Mult mai sărmană e victima lui.

— De cine vorbiţi?

— De cel asasinat. De domnul Kaul.

Ea spuse cu vehemenţă:

— Nu. N-a putut să-l omoare.

— Cine, atunci, a putut?

— Nu ştiu. Dar Eddie n-a putut... pentru că... pentru că... n-a putut! E imposibil!

— De ce eşti atât de sigură? Mă laşi să-ţi spun că, în ciuda purtării lui, îmi place Eddie? Ba sunt gata chiar să-l ajut. Există însă dovezi împotriva lui. A fost ultima persoană care l-a văzut viu pe domnul Kaul. El a furat albumul de timbre. Şi el nu are niciun alibi.

— Dar nu putea să-l ucidă pe domnul Kaul!

— De ce?

— Pentru că... pentru că... pentru că domnul Kaul...

era... era tatăl lui.

— Poftim?!

— Da. Şi eu sunt mama lui.

În timpul scurtei tăceri care urmă, se auzi foarte lămurit zgomotul pe care-l făcea creionul poliţistului pe hârtie.

— De ce nu mi-ai spus asta de la început? Ai avut un motiv să-mi ascunzi informaţia?

— Da. Aveam motivele mele. Dar acum când Jai adică domnul Kaul – a murit, iar Edidie este acuzat pe nedrept, cred că e mai bine să vă spun totul.

Tatăl meu, domnule Singh, a fost militar englez. Când a părăsit-o pe mama, i-a lăsat o mică sumă de bani. Ea a murit când eu aveam zece ani şi am crescut într-un orfelinat.

Când aveam 16 ani, l-am întâlnit pe Jal. A fost o dragoste la prima vedere.

La un an după căsătoria noastră, Jai a plecat în America, unde i se promisese o slujbă bună. Spunea că după două luni o să trimită după mine.

Economiile mele s-au terminat şi nu-mi mai rămăsese nimic. De la Jai nu primisem nicio veste. Eram însărcinată şi nu puteam să mă angajez nicăieri.

Am apelat la o instituţie de binefaceri, unde am rămas până l-am născut pe Eddie. Preşedintele instituţiei era un englez bătrân, John Burton. Începuse să mă viziteze în fiecare zi. În cele din urmă mi-a declarat că mă iubeşte.

În halul de mizerie în care mă aflam şi cu lipsa mea de experienţă, i-am primit propunerea şi m-am mutat în casa lui. Era amabil şi înţelegător. Totuşi nu voia să creadă în căsătoria mea. Spunea că dorea doar atât să mă vadă fericită şi cu o poziţie socială sigură.

Între timp mi-a scris cineva că soţul meu a murit la New York.

Curând după aceea m-am măritat cu John. Din cauza sănătăţii lui şubrede, ne-am stabilit într-o staţiune la poalele munţilor. Numai că acolo a început să se poarte ciudat.

La început am crezut că asta se datora faptului că se căsătorise târziu. Era colonel în retragere când m-am măritat cu el. Începuse să mă urmărească peste tot. Nu mai puteam lua parte la manifestaţii teatrale, ca în trecut. Chiar când afară vremea era ispititoare, mă ţinea închisă în casă.

Nu m-am plâns niciodată. I-am fost credincioasă, măcar că-mi era mai mult un tată decât un soţ. Tot ce-şi dorea era să şadă în balansoar, citind ziarele cu mine alături.

Singurul lui prieten era un tânăr locotenent, Jimmy Bartlett. Îl invita la noi aproape în fiecare zi ca să joace şah. Treptat, şi-a dat seama că între Jimmy şi mine există ceva, dar nu putea găsi un tovarăş de şah de talia lui Jimmy. Judecata a început să i se întunece. O dată a încercat chiar să mă otrăvească.

Lucrurile au continuat aşa aproape nouă ani. Într-o zi soţul meu ne-a surprins, pe mine şi pe Jimmy, stând de vorbă. A luat arma şi a vrut să mă împuşte. Glonţul a zdrelit braţul lui Jimmy. Am plecat cu el.

Judecătorul instanţei de divorţ era un vechi prieten al lui Burton, şi nu mi-a dat mie copilul.

Îndată ce am obţinut divorţul, m-am măritat cu Jimmy. Avea şi el păcatele lui. Juca la curse şi bea mult. Dar cu el am fost fericită.

— Vorbeşti la timpul trecut.

— Da. A avut un accident... un accident mortal,

jucând polo.

— Îmi pare rău. Ei, şi unde figurează Eddie în toată povestea asta?

— El credea tot timpul că Burton e tatăl lui. Iar eu l-am lăsat să creadă.

— De ce?

— Nu voiam să-şi dea seama că tatăl lui a fost un escroc.

— Acum ştie?

— Da.

— Ce te-a făcut să-i spui?

— Mi-a cerut 2000 de rupii. Spunea că nu vrea să mai aibă de-a face cu mine, dacă până într-o săptămână nu-i dau toţi banii.

— Pentru ce-i trebuiau?

— N-a vrut să-mi spună.

— Nu ţi se pare curios?

— Vedeţi dumneavoastră, asta se datorează influenţei celui de-al doilea soţ. El l-a făcut să mă duşmănească. Eddie mă consideră rea şi imorală. Îi e ruşine de mine. Dispreţuindu-mă, s-a enervat când am insistat să-mi explice.

— I-ai spus atunci despre domnul Kaul?

— Nu atunci, domnule Singh... 2000 de rupii sunt bani mulţi, pe care nu-i am. Eram disperată. Îl iubesc pe Eddie. Nu voiam să-l pierd. Acum câteva zile am văzut în ziar o fotografie a lui Jai. Am fost teribil de impresionată. Mă măritasem cu el când era sărac. Pe urmă mă părăsise, deşi nu greşisem cu nimic. Acum era bogat. Şi urma să se însoare cu Sarita Shukla. Iar soarta mea? O biată femeie între două vârste – renegată de unicul ei fiu. M-am revoltat. M-am gândit că Jai are destui bani, şi încă mai mult decât îi trebuia. Putea să-şi permită să dea un ajutor unicului său

copil.

— Cum a reacţionat Eddie?

— A turbat. Spunea că mint. Bineînţeles că a fost foarte emoţionat.

— L-ai întâlnit pe Kaul după sosirea lui. Cum s-a purtat după toţi aceşti ani?

— M-a şantajat.

— Cum?

— Mi-a spus să dispar din calea lui. Dacă voi sufla o vorbă despre căsătoria noastră, mă va acuza de bigamie în faţa tribunalelor.

— Ce-a spus despre Eddie?

— Că nu-i nimic de făcut. I-am povestit că Eddie s-a născut la şase luni după plecarea lui în America. I-am spus că pot s-o dovedesc cu acte. Mi-a răspuns că nimeni n-o să se sinchisească de ele şi dacă voi încerca să fac scandal, voi avea de suferit.

Singh se ridică.

— Mulţumesc, doamnă Bartlett.

— O să-i daţi drumul lui Eddie?

— Am să fac tot ce-mi va sta în putinţă.

— Recunoaşteţi că oamenii mei au oleacă de minte, chiar dacă n-or fi isteţi ca ai dumneavoastră din New Delhi, zise comisarul. Acum o oră, poliţistul care e pus de pază în Akash a descoperit bucăţile astea de hârtie într-o groapă mică, aproape de intrare. Sunt umede şi pătate. Nu ştiu ce-o să putem face cu ele, dar în mai multe locuri se distinge numele lui Kaul şi mai sunt şi nişte formule oficiale, domnule.

Singh puse pe masă o lupă în ramă de corn.

— Putem doar să ne dăm cu părerea ce o fi fost documentul acesta la origine.

— Aveţi dreptate, domnule. Ce-ar fi să-l consultăm

pe Burton? Poate ne va spune ceva.

— O idee bună.

— Deci, înseamnă că am prevăzut corect raţionamentul dumneavoastră. Nu, domnule?

— Stai puţin! Asta-mi aminteşte ce spunea odată Kaul...

— Domnule, ce-ar fi să-l interogăm puţin pe Burton înainte să-şi revină din starea lui de buimăceală.

— Perfect.

Poliţistul părea preocupat.

— Aş putea să mă reped până acasă, să văd ce face copilul mai mic? Are pojar.

— Desigur, zise Singh.

Apoi încercă să rânduiască faptele. Deocamdată putea stabili o legătură între Eddie şi morţile lui Ram Chand şi Kaul. Mai mult încă – avea acum fragmente dintr-un document. Dacă era un testament? Sau măcar un codicil? Chestiunea trebuia examinată cu grijă. Dar Swami? Pe el cine ar fi putut să-l omoare? Şi pentru ce?

Dacă reuşea să descopere un motiv comun pentru comiterea tuturor acestor crime, putea să-l prindă pe vinovat. Problema principală era cine avea de profitat de pe urma morţii acestor trei oameni, aparent atât de puţin legaţi între ei?

Singh îşi dădea seama că se afla pe drumul adevărului, dar deocamdată n-avea prea multe dovezi.

— Cum se simte copilul?

Poliţistul se-ntorsese.

— Tot mai are febră, domnule.

— Te-ai mai gândit, Burton?

Îmbrăcat în costumul gri de sport pe care-l purta în

ziua precedentă, Eddie îşi frământa mâinile.

— N-aveţi niciun drept să mă reţineţi. Trebuie să consult un avocat.

— Ai grijă să fie deştept, ca să te scoată din încurcătura în care te-ai vârât.

— Încurcătură? Ce încurcătură?

Camera era în semi-întuneric. Se lăsa noaptea. Singh aprinse lampa de pe birou.

— Nu puteţi să umbriţi drăcia asta?

Singh spuse liniştit:

— Ia loc.

Eddie clipi şi se supuse. Lumina becului gol sublinia privirea rătăcită şi barba crescută peste noapte.

Singh se ocupa de nişte hârţii. Apoi, rezemându-se cu mâinile de marginea mesei, întrebă:

— De ce nu mi-ai spus că domnul Kaul ţi-era tată?

— Cine v-a spus minciuna asta?

— Ştii doar că e adevărat.

— Ba e o minciună sfruntată.

— Şi ştiai că eşti singurul lui moştenitor. Din cauza asta l-ai omorât pe domnul Kaul?

— Vreţi să mă faceţi să spun ce doriţi dumneavoastră. Întâi, bănuiţi că a fost tatăl meu. Apoi, că l-am ucis ca să-i moştenesc averea. Şi să te mai miri că toată lumea vă detestă pe voi, poliţiştii.

— Ascultă, Burton, adineauri a fost aici mama dumitale.

— Serios? înseamnă că a înviat din morţi. Sau tot dumneavoastră mi-aţi găsit şi o mamă?

— Sunt în posesia unor dovezi.

— Să le ia dracu! Gura lui Eddie începu să-i tremure. Să vedeţi, domnule Singh... Trecu un minut. Eddie părea că şi-a învins ezitările.

— Aveţi dreptate. Kaul era tatăl meu. Iar femeia

aceea e mama mea. N-am vrut să vă spun, dar cred că ăsta nu-i un delict.

— Doar dacă n-ai făcut-o cu o intenţie criminală. În fine, asta-i altă poveste. Când ai descoperit că domnul Kaul e tatăl dumitale?

— Săptămâna trecută.

— Mă bucur că te-ai hotărât să vorbeşti.

— Mi-era ruşine să spun adevărul.

— De ce?

— Cum puteam să fiu mândru de un tată care a fost un nemernic?

— L-ai urât atât de mult?

Eddie rămase pe gânduri.

— Nu ştiu cum să vă spun. Trezise în mine un sentiment complex, de iubire amestecată cu ură.

— Poţi să-mi spui exact ce simţeai?

— Cum naiba să ştiu? Nu mi-am bătut capul cu analiza motivelor mele. Sunteţi un om cu experienţă. Desigur că ştiţi cum se simte cineva într-o asemenea situaţie.

— Ce n-aş da să ştiu...

— În fine, situaţia e cam aşa M-a crescut colonelul Burton. Era un suflet nobil şi un tată adevărat. Sunt fericit că-i port numele. Mama s-a purtat ruşinos. L-a părăsit pentru un jucător de cărţi şi un derbedeu. M-a rănit adânc, iar banii pe care mi-i trimitea din când în când, doar îmi măreau sila. Apoi, deodată îmi spune că adevăratul meu tată e un bădăran. Dezvăluindu-mi trecutul ei mizerabil, a urmărit un anumit scop. Voia să cred că a fost o martiră, că a ţinut secret adevărul asupra naşterii mele, ca să nu-mi rănească sensibilitatea.

— Dar dumneata ai provocat-o.

— Vasăzică, sunteţi şi dumneavoastră de partea ei?

— Nu dumneata i-ai cerut 2000 de rupii?

— Oh!

— Uite, Burton, eşti acuzat de crimă. Interesul dumitale este să lămureşti toate punctele suspecte.

O clipă Eddie tăcu.

— Bine. Când i-am cerut banii, mi-a sugerat să-i împrumut de la logodnica mea. Pe urmă a stăruit să afle pentru ce-mi trebuie.

— Atunci ai şantajat-o.

— De ce credeţi asta?

— Păi, nu i-ai spus că n-ai s-o mai vezi niciodată dacă nu-ţi dă banii?

— Ce vreţi să spuneţi?

— Ştiai ce putere ai asupra ei. Pentru că-ţi trebuiau banii?

— Ca să ajut o persoană pe care mama mea a urât-o totdeauna.

— Pe cine?

În vocea lui Eddie vibra o notă sentimentală.

— O bătrână – doica mea – de fapt mama mea, după ce adevărata mamă ne-a părăsit, pe tatăl meu vitreg şi pe mine. Are, biata de ea, cancer la stomac. N-o poate salva decât o operaţie. Un chirurg vienez din Delhi acceptă s-o opereze dacă-i dăm 2000 de rupii. Poftim, ăsta-i adevărul!

— Întregul adevăr?

Eddie păru surprins.

— Ce mai vreţi să ştiţi?

— I-ai cerut domnului Kaul banii?

— Nu... adică... nu i-am cerut.

— Nu din cauza banilor acestora ţi-a spus mama dumitale că domnul Kaul ţi-era tată?

— De unde să ştiu?

— De ce v-aţi certat atât de crunt?

— Poftim?

— E vorba de cearta pe care ai avut-o cu domnul Kaul, în noaptea când a murit.

Eddie îşi frecă ochii.

— Dar nu l-am omorât eu.

— I-ai cerut 2000 de rupii?

— Da... într-un fel. I-am spus că e o chestiune de viaţă şi de moarte.

— L-ai ameninţat?

— Ameninţat? Doamne fereşte! El a scos un revolver de sub pernă. A spus că n-ar ezita să tragă în mine dacă aş încerca ceva împotriva lui. A început să vorbească urât de mama. A zis că n-are nevoie să i se bage pe gât niciun fiu.

— Cu alte cuvinte, te-a respins.

— Da. Apoi, mai gândindu-se puţin, adăugă: Totuşi, n-a fost atât de josnic. Mi-a spus că e generos, că e un fel de filantrop. Că se va mai gândi la cererea mea, dar să nu-l zoresc.

— Şi ai fost nevoit să-l zoreşti?

— Ori dumneavoastră ori eu mi-am pierdut minţile!

— Dar îţi trebuiau banii până-ntr-o săptămână.

— Cine spune asta?

— Mama dumitale.

— Sunteţi indus în eroare, domnule Singh.

— Povesteşte-mi despre a doua vizită la domnul Raul.

— A doua vizită?

— Nu-mi spui tot, Burton.

— Ce vă face să credeţi asta?

— Albumul de timbre. Întâi trebuia să se calmeze, să fie într-o dispoziţie mai amicală, ca să fie în stare să-ţi împrumute un lucru atât de scump. Cel mai bine ar fi să povesteşti totul cum s-a întâmplat.

În ochii lui Burton apăru o privire tulbure.

— E adevărat... M-am dus la el, în cameră... cam la două ore după cearta noastră... ca să mă scuz pentru că am fost brutal. Am bătut la uşă şi am intrat. Era culcat în pat. Am zis: „Salut”. Niciun răspuns. M-am apropiat şi am ridicat cearşaful care-i acoperea faţa. M-a privit fix albul ochilor lui. Am înlemnit.

— Ai plecat numaidecât?

— Aproape.

— Aproape?

— Pe măsuţa de noapte am observat albumul de timbre. La urma urmelor, era al meu prin lege.

— Prin ce lege?

— Poate că era un pungaş, dar era tatăl meu.

— Domnul Kaul era de aceeaşi părere?

— El nu credea decât ce-i convenea.

— De ce n-ai spus nimănui că l-ai găsit mort pe domnul Kaul?

— Parcă dacă vorbeam, îl înviam? Şi-apoi mă temeam să nu atrag atenţia asupra mea. Mai muriseră doi, iar poliţia părea să caute un ţap ispăşitor.

— Hm... Şi zici că te simţeai în dreptul tău, când ai luat albumul?

— Bineînţeles.

Singh îl privi insistent şi spuse liniştit:

— Poate că aveai dreptate. Cum a ajuns pe urmă albumul la mama dumitale?

— Eu i l-am dat.

— De ce?

— Pentru că nu doream să fie găsit la mine, un timp măcar.

— De unde teama asta?

— Simţeam că mă bănuiţi.

— Ce alte obiecte din camera domnului Kaul ai mai depus la complici?

— N-am mai luat nimic.

— În sufrageria sanatoriului, domnul Kaul a anunţat înainte de a muri că-i va lăsa lui Swami o parte din averea sa. Sunt sigur că n-ai putut să uiţi asta. I-ai amintit ceva domnului Kaul, în timpul certei dintre voi?

— Ce mă priveşte pe mine? Cu averea şi cu proprietăţile lui, putea să facă ce dorea. Le agonisise. Putea să le dea pe gârlă.

— Cu toate astea, abia adineauri ţi-ai revendicat drepturile de fiu legitim asupra albumului său.

Tulburat, Eddie răspunse:

— Nu-mi trebuia pentru mine.

— Şi te-ai vârât în toată povestea asta pentru o doică pe moarte?

— Da!

— Ai mers până acolo încât să-ţi ucizi tatăl?

— Doamne fereşte!

— A discutat domnul Kaul cu dumneata despre testament?

Eddie îşi luă capul între mâini. Singh ridică vocea.

— Da sau nu?

— Nu.

— Ai văzut testamentul?

— Nu.

Singh deschise un dosar.

— Atunci, de ce l-ai rupt?

Eddie privi năucit la bucăţile de hârtie pe care un poliţist le găsise lângă sanatoriu.

— Ascultă, Burton! Nu te pot ajuta decât dacă mă ajuţi. Un paricid n-ar găsi nicio simpatie, dar dacă l-ai răpus pe domnul Kaul într-un acces de mânie, s-ar

putea să obţii circumstanţe atenuante.

Eddie bătu cu pumnul în birou.

— Nu l-am omorât eu! Vreţi să-mi smulgeţi o mărturisire mincinoasă. N-o să reuşiţi.

Singh apăsă butonul soneriei. Apăru, salutând, un poliţist.

— Du-l înapoi în celulă!

— Asta-i tot?

— O să mai stăm noi de vorbă, Burton.

— Domnule.

— Ce-i Ghulam Ali?

— Omul ăsta are o inimă de piatră.

Cu gândul aiurea, Singh dădu din cap. Poliţistul se ridică încet de la locul lui, din spatele biroului, şi ieşi afară.

Singh îşi construi astfel raţionamentul: Eddie e din capul locului un om dezechilibrat. Mărturisirile mamei lui au contribuit la instabilitatea sa emotivă. Pe Ram Chand l-a ucis pentru Hilde Schnell. Apoi, de îndată ce i s-a prăbuşit bariera raţiunii, s-a simţit uşurat. Următorul a fost Swami... pe care l-a omorât pentru că tatăl lui se hotărâse să lase o parte din averea sa pentru *ashram*-ul lui Swami. În fine, l-a ucis pe propriul său tată – fie din cauza testamentului, fie crezând că poate nu avusese încă timp să-l facă.

Dar tot Singh ştia că numai o singură moarte putea fi pusă, cu probe, pe seama lui Eddie moartea lui Kaul.

Stinse lampa de pe birou. Strălucirea ei fu înlocuită cu lumina palidă a becului, atârnat de tavan.

Durerea din piept începea să-l chinuie. Singh privi la ceas. Era nouă fără cinci. Închise ochii, dar pleoapele-i ardeau.

Brusc îşi aduse aminte de Hilde Schnell. Mai era oare în sala de aşteptare?

Apăsă pe butonul soneriei, şi îi răspunse comisarul.

— Hai să ne ocupăm de nemţoaică.

— Aveţi dreptate, domnule.

Poliţistul se-ntoarse la masa lui din colţ.

— Păreţi puţin obosit, domnule.

— N-am închis ochii toată noaptea.

— De ce, domnule?

Singh arătă spre piept:

— Mă ţine treaz durerea.

— Pe frontul italian, în timpul războiului, am fost rănit, domnule. De câte ori durerea devenea insuportabilă, îmi dădeau câte o pilulă roză.

— Mie mi s-a recomandat odihna. De aceea am venit aici.

— Sper că în curând veţi putea să vă liniştiţi, domnule.

— Şi eu sper.

Singh se simţea obosit.

Hilde intră ţeapănă, ţinându-şi strâns geanta în mâna dreaptă. Rochia verde sublinia culoarea blondă a părului. Se aşeză în faţa biroului. Abia când Singh privi în ochii ei albaştri, îşi dădu seama cât este de tulburată.

— Ce motiv aţi avut să-l arestaţi pe Eddie?

— De ce mă-ntrebi?

— Pentru că sunt de părere că aţi făcut o imensă greşeală.

Tăcu o clipă, privind prin cameră ca şi cum ar căuta ceva. Singh se uita la ceas.

— Buttonhole, americanul, l-a ucis pe Kaul, zise ea cu fermitate.

— Poftim?

— Buttonhole l-a omorât.

De pe faţa lui Singh dispăru expresia de mirare.

— Hm. Continuă.

— Ne certasem, Eddie şi cu mine, dar pe urmă ne-am împăcat. În seara aceea trebuia să mă-ntâlnesc cu el. Văzând că întârzie, m-am dus în camera lui. Nu era acolo. La întoarcere, pe coridor, mi s-a părut că-i aud vocea. Venea dinspre camera domnului Kaul. Ţipau amândoi, şi Eddie şi domnul Kaul. Asta mi-a trezit curiozitatea. M-am uitat în jur şi, văzând că nu era nimeni, am ascultat la uşă. Aşa am aflat că Eddie este fiul lui Kaul. Poate că între timp aţi aflat şi dumneavoastră.

— Da.

— Eu nu ştiam şi am fost surprinsă. Dar nu tulburată, nu. Ştiţi, am mereu probleme, trebuie tot timpul să scuz purtarea plină de snobism a lui Eddie. După ce mama lui l-a părăsit pe colonelul Burton, acesta se-nrăise, ura India şi pe indieni, trăind în gloria trecută a imperiului. Asta l-a influenţat mult pe Eddie.

— Parcă spuneai c-ai ascultat la uşa domnului Kaul. Ce s-a întâmplat pe urmă?

— Poftim?... Ah, da... Ţipau din ce în ce mai tare. M-am retras, ascunzându-mă după coloana de sub casa scării. Nu voiam ca Eddie să ştie că-i cunosc secretul. Nu voiam să se simtă jignit. Mă gândeam că, poate, cândva, o să-mi spună el singur. În clipa aceea am auzit un zgomot. Eddie a ieşit ca o furtună din cameră, trântind uşa în urma lui. Mi-am zis că se-ndreaptă spre camera mea şi eram gata să plec şi eu, când uşa camerei vecine s-a deschis şi l-am zărit pe domnul Buttonhole. A deschis uşa de la camera domnului Kaul, a intrat şi a închis-o încet. Numaidecât

i-am auzit strigând unul la celălalt.

— Ce spuneau?.

— Vorbeau cu accentul acela teribil, american.

— N-am prea înţeles. Am prins totuşi câteva vorbe nebun, naufragiat, biştari, sticleţi, etc.

Singh râdea.

— Nu mă credeţi?

— Ai văzut multe filme americane, domnişoară?

Hilde vorbi cu seriozitate:

— Vă rog să ascultaţi până la sfârşit.

— Mă tem că se face târziu.

— Vă rog!

Singh oftă.

— Îmi promiţi că ai să vorbeşti concis?

— Mulţumesc! Poate că vă miraţi de ce nu v-am spus asta până acum, dar sunt străină şi nu voiam să mă amestec într-o treabă care nu mă privea direct. Dar acum lucrurile se schimbă. L-aţi acuzat pe Eddie de o faptă pe care nu el a comis-o. Şi-acum ascultaţi ce-am auzit şi ce-am văzut pe urmă...

Brusc, Singh începu să asculte atent, în timp ce expresia de teroare din privirea Hildci se adâncea tot mai mult.

XVI

— Unde e domnul?

— Nu ştiu.

Singh luă de pe şemineu fotografia înrămată a unei femei cu privirea severă.

— Cine e femeia?

Servitoarea, o ţărancă voinică de vreo 45 de ani, tocmai scutura cearşafurile.

— Vai, domnule, vă rog s-o puneţi la loc.

Părea speriată.

— De ce? Ce-ai păţit?

— Nimic, dar să vedeţi ce s-a-ntâmplat ieri. Tocmai luasem fotografia şi mă uitam la ea când a intrat domnul. S-a făcut stacojiu la faţă de furie şi a ţipat la mine. M-am speriat şi l-am rugat să mă ierte. El mi-a smuls fotografia din mână şi a început s-o sărute de parc-ar fi fost un copil. Apoi mi-a spus – ştiu şi eu oleacă englezeşte – că e fotografia mamei lui, pe care o ia cu el peste tot, chiar dacă pleacă doar pe o zi. Pe urmă mi-a zis să nu mai pun mâna pe ea, că de unde nu, îmi taie degetele. Mai încolo mi-a dat o bancnotă de 5 rupii. Eu una zic că cine-şi iubeşte aşa de mult mama, trebuie să fie om bun. Nu ca feciorii mei, toţi mari şi însuraţi, care m-au lăsat singură la bătrâneţe. Ce noroc a avut ca să aibă parte de un fiu ca domnul. N-am dreptate? zise femeia, privind într-una fotografia cu un fel de mirare.

Ochii colonelului luceau şiret.

— Bună ziua, domnule Singh. Îl căutai pe american?

Stăteau în hol, la fereastră. Singh rămase surprins de perspicacitatea colonelului. Fusese de trei ori în camera lui Buttonhole şi-l căutase peste tot prin Akash. Zâmbi în silă:

— Nu l-aţi văzut?

Colonelul dădu drumul râsului său nechezat.

— S-a trezit devreme, la şase dimineaţa. Acum se lasă seara. Probabil că s-o fi întors de la – ha, ha, ha – răcoritoare şi s-o fi odihnind după truda asta în camera lui. Cred că a început să cam slăbească. Ieri n-a cinat, azi nici n-a dejunat nici n-a prânzit.

Cu mânecile suflecate, Buttonhole îşi turna de băut. Îi aruncă lui Singh o privire foarte puţin îmbietoare, dar spuse jovial:

— Ia, te rog, un whisky.

— Regret c-am intrat nepoftit, domnule Buttonhole, dar...

— Pentru prieteni, inclusiv pentru dumneata, sunt F.B., zise americanul luând încă un pahar de pe tavă. Hai, lasă-mă să te servesc cu licoarea asta delicioasă. Ştii ce mi-a spus ieri un tip? Că o sticlă de scotch costă cât jumătate din salariul mediu al unui indian de rând.

Îi turnă lui Singh o jumătate de deget de whisky şi, apoi, fără a-l mai aştepta pe acesta, îşi sorbi băutura şi-şi umplu din nou paharul. În fine, spuse radios:

— Ei, şi ce te-aduce la F.B.?

— Domnule Buttonhole, eşti acuzat că l-ai ucis pe domnul Kaul.

Celălalt tresări, apoi se congestionă tot.

— E o minciună grosolană, Singh, şi ar trebui să-ţi dai seama. Ai martori?

— Da.

— Nu pe nebuna de nemţoaică, sper.

— Ba da. Pe domnişoara Schnell.

Buttonhole deveni indiferent.

— Nu mă mir deloc.

— Domnişoara Schnell mi-a raportat că în noaptea fatală te-a văzut intrând în camera domnului Kaul. A auzit zgomotul unei lupte. Când ai ieşit, ea a intrat în cameră şi l-a găsit pe domnul Kaul mort. S-a repezit în coridor, dar tocmai atunci ai ieşit din nou şi ai văzut-o. De atunci o urmăreşti pas cu pas.

— Singh, mă dezamăgeşti, mai ales de când mi se spune că eşti un detectiv vestit. Mi se pare că o fată isterică te-a dus de nas. Ţi-a ţesut povestea asta ca să-şi salveze iubitul. Cuvântul meu stă faţă-n faţă cu al ei şi al meu are mai multă greutate. Sunt un om de afaceri solid şi nepătat, pe când ea – ca să-ţi spun adevărul – venea pe la sărmanul Kaul şi de vreo două ori i-am surprins giugiulindu-se, un moşneag zaharisit cu o aventurieră. Dar purtările lor nu mă priveau. Ţi-o spun numai ca să mă apăr de sălbatica dumitale acuzaţie. Poate că l-a omorât chiar ea. Treaba dumitale este să afli de ce a făcut-o.

Singh îşi plimbă privirea de la faţa lui Buttonhole la şemineu şi o lăsă să întârzie acolo. După câteva clipe zise calm şi aproape cordial:

— Cred, F.B., că ai dreptate. Totdeauna i-am apreciat pe cei care spun adevărul.

Cu perle de transpiraţie pe frunte, Buttonhole îşi sorbea băutura. Îl măsură pe Singh cu privirea. Apoi clipi şiret.

— Înseamnă că suntem iar prieteni?

— Am fost vreodată altfel, F.B.?

Buttonhole se destinse.

— Ştii că la un moment dat m-am îndoit... prea erai oficial.

— Deformare profesională. Nimic mai mult.

— Şi-atunci, amice, de ce nu-ţi bei paharul?

— Regret, F.B. Sunt un om bolnav.

— De când?

Singh se lovi peste piept:

— Glonte. Îmi merge mult mai rău de când mi-a căzut pe cap istoria asta. Şi doctorii mi-au interzis să beau.

— Ştii, câteodată mă roade conştiinţa. Pe patul de moarte maică-mea, draga de ea, m-a pus să-i promit că n-o să mă ating niciodată de băutură şi de nevasta altuia.

— Noroc că ai o conştiinţa elastică şi rezistă.

— Voi, indienii, sunteţi nişte filosofi.

Singh se sculase.

— Doar nu vrei să pleci?

Singh înregistra tonul de uşurare din Buttonhole.

— Pe curând, F.B.

În treacăt, Buttohnole zise:

— Nemţoaica a fost ieri la poliţie?

— Ai auzit-o pe ea spunând c-a fost?

— Ha-ha! Era turbată şi delira.

— Ce zicea?

— Că se teme de mine.

— De ce?

Pentru că n-aş fi eu, că aş fi dublura mea. C-am fost slab, când am sosit aici, iar acum aş fi gras. C-am fost mai scund şi că ochii-mi erau verzi, nu cenuşii. Susţinea că m-am uitat ciudat la ea, când a ieşit din camera lui Kaul, şi c-am s-o omor pentru că a fost

martoră la asasinarea lui. Mi se făcea rău auzind-o.

— Ce i-ai răspuns?

— Să se ducă dracului. Nu crezi că e tocmai bună de dus la balamuc? Majoritatea femeilor albe de aici sunt ţicnite – şi s-ar cuveni să fie internate.

— Că bine zici, F.B.

— Crezi că am dreptate în cazul domnişoarei Schnell?

— Să ştii că o ţinem sub observaţie, F.B.

— Poate că va trebui să fie examinată de un psihiatru, zise Buttonhole. Apoi, după o pauză, adăugă: Dar se pare că nu aveţi suficient de mulţi psihiatri în ţara asta.

— Facem şi noi ce putem.

— Cred că războiul a agravat simţitor nevroza printre aceste nemţoaice, zise Buttonhole cu o umbră de compătimire.

Singh urcă în camera lui. Îşi controlă revolverul şi luă binoclul, pe care-l cumpărase cu ani în urmă la Londra.

Se-ntreba dacă să dea un telefon la poliţie, dar se hotărî să nu-i prevină. Deocamdată nu era sigur de nimic. Se lăsa dus de o presimţire.

Stând de vorbă, puţin mai înainte, cu Buttonhole, observase dispariţia de pe şemineu a portretului mamei lui, care, după-masă mai fusese la locul lui.

Asta îi sugerase că Buttonhole avea de gând s-o şteargă.

Mai era şi faptul că Buttonhole lipsise toată ziua de acasă. Poate că făcuse pregătirile necesare.

Niciuna din aceste fapte, luate separat, n-ar fi dat naştere la bănuieli. Dar depoziţia din ajun a Hildei schimbase situaţia şi-l făcuse pe Singh să acorde

comportamentului lui Buttonhole cea mai mare importanţă. De îndată ce observase dispariţia fotografiei înrămate, Singh schimbase tactica. Acum era important să nu-l alarmeze, ci să-l liniştească pe Buttonhole. Să-l facă să se simtă în siguranţă. De aceea, spre sfârşitul convorbirii, fusese de acord cu el în privinţa Hildei Schnell.

Singh se-ntreba totuşi dacă nu cumva tocmai asta avusese darul să-l alarmeze pe Buttonhole. Oricum, era zadarnic să se mai frământe. Singurul lucru important era să afle ce intenţionează să facă acest om.

Amurgul se întuneca tot mai mult.

În dosul zidului, la câţiva metri de la intrare, creştea un boschet. Ascuns acolo, puteai observa limpede cine intră şi cine iese din sanatoriu.

Singh aştepta de aproape două ore. Luna plină atingea totul cu razele-i palide, când Singh auzi nişte paşi grei pe pietriş. Ridicându-se pe jumătate în ascunzişul lui, împinse binoclul prin frunziş. Da, era el, Buttonhole! Căra o servietă şi avea aerul degajat al unui om care se plimbă după masa de seară.

Prudent, Singh ieşi din ascunziş şi se postă în dosul stâlpului porţii. Nu se auzea decât ecoul paşilor pe drumul pietruit. Singh era sigur că nu-l putea vedea nimeni. Se mută sub un copac cu frunziş bogat şi încercă din nou să-l prindă cu binoclul pe Buttonhole.

În faţa lui, la aproximativ o sută de paşi, acesta mergea repede, cu trupul aplecat înainte.

Singh porni după el. Deodată încremeni pe loc, căci auzise în urmă un zgomot. Îşi pipăi revolverul şi privi împrejur. Nu se zărea nimeni.

Poate c-a fost un lup solitar, sau un şacal, se gândi

el. Privi din nou cu binoclul. I se părea că Buttonhole fuge de-a binelea.

Singh ştia că nu trebuia să piardă niciun moment. În câteva minute omul lui avea să ajungă în punctul unde drumul se bifurcă: o potecă duce la Nandi Nagar, cealaltă la templul lui Shiva. Iar el trebuie să fie sigur încotro a luat-o Buttonhole.

Oare îl urmăreşte cineva? Poate că Buttonhole are complici, şi unul din ei ar putea să-l urmărească. În situaţia asta, cel mai bine ar fi să treacă pe o potecă îngustă între copacii plantaţi la marginea drumului şi creasta pantei. Aşa ar lăsa să se creadă că e un animal care-şi croieşte drum în josul colinei prin desiş. Dar fără îndoială că era riscant.

Într-o frântură de secundă se hotărî. Începu să-şi caute drumul mai mult pipăind decât văzând. Deodată se opri, tresărind. Se produsese o alunecare de teren. Fascinat, se trezi privind într-un abis. Încă un pas, şi... Dar nu mai era timp pentru astfel de gânduri. Se-ntoarse repede pe drumul principal. În clipa când ajunse la bifurcaţie, apucă să vadă că Buttonhole pornise spre stânga. Era evident că se-ndrepta spre templul lui Shiva. Drumul desfundat urca şi cobora abrupt, totuşi, aprinzând din când în când lanterna de buzunar, Singh observa că făcea progrese.

Îşi aminti că comisarul îi vorbise de o scurtătură. Deşi la ora aceea era nesigură, merita să-ncerce. Putea să-şi atingă ţinta cam cu un sfert de oră înaintea lui Buttonhole, ca apoi să examineze terenul şi eventualele căi de acces, favorabile întâlnirii.

Lunecă în josul pantei, trecu prin albia unui râuleţ secat şi începu să urce anevoie colina stâncoasă. Trebuia să ajungă pe o coamă pe care se-nălţa un

tron antic, de marmură. Lângă el se afla cadranul unui ceas solar. De partea cealaltă şerpuia drumul care ducea în vale şi apoi urca din nou. I se spusese că trecând peste creasta colinei ajungea la ruinele din jurul templului lui Shiva.

Zări de departe creasta. Durerea din piept i se-nteţi. Se odihni câteva minute pe stâncă şi începu din nou să urce. Ajungând pe creastă, nu zări nicăieri nici tronul nici cadranul solar. Se gândi că se rătăcise. Cu orice preţ trebuia să dea de cărarea care-l putea duce pe vârful colinei următoare.

O găsi curând. Încordat tot, coborî treptat, dar deodată poteca se pierdu.

Se afla într-o trecătoare. Fantomatice şi inaccesibile, stâncile aruncau în vale umbre uriaşe. Terenul sălbatic era presărat cu fragmente de stânci, gropi şi tufişuri cu frunze dese. Durerea îl mai lăsase deocamdată şi Singh chibzui că n-ar fi bine să urce la-ntâmplare.

Îşi aminti că templul lui Shiva se află înspre nord-vest. O luă repede spre dreapta, la noroc, făcând paşi mari, trecând peste gropi şi bolovani, iar după un sfert de oră dădu peste adevărata potecă, pe care până în clipa aceea n-o găsise. Cobora de pe colina din spate şi urca spre cea spre care se-ndrepta el acum ca s-o escaladeze. Privind prin binoclu văzu pe ea grămezi de stânci. Nu cumva se ascundea cineva în dosul lor, aşteptându-l să apară?

Singh scutură din cap. Se gândi că lipsa de somn îi obosise nervii. Era aproape sigur că urmărirea lui Buttonhole nu trezise bănuiala nimănui. La un moment dat se gândi că poate omul lui e un bărbat de treabă, că nu e implicat în crimă. Că poate se plimba pur şi simplu. Mulţi americani care vizitau

India aveau probleme sentimentale. Poate că în dosul exteriorului lui cinic, Buttonhole era doar un bogătaş, cu sufletul bolnav.

Neţinând însă seama de gândurile acestea, Singh urcă prudent, ducând din când în când binoclul la ochi.

Ajunse pe culme. Binoclul îi arătă întreaga întindere, presărată cu ruine. Pe o ridicătură de teren se-nălţa templul, cu scările-i reparate. Peştera sfântă în formă de potcoavă, lacul în care găsise cadavrul lui Ram Chand, locul unde fusese descoperit trupul neînsufleţit al lui Swami, statuile dezgropate ale unor vremi apuse, risipite pe toată întinderea.

Coborând anevoie spre templu, Singh se simţi cuprins de un uşor tremur nervos. Toate simţurile i se ascuţiră şi mesajele lor îi anunţau o primejdie iminentă. Îşi spuse din nou că tensiunea în care se afla se datora insomniei şi urcă tiptil scările templului.

Lumina lunii se oprea în prag, scoţând din noapte literele cioplite deasupra uşii, iar strălucirea ei adâncea şi mai mult bezna dinăuntrul templului, care părea o masă compactă, palpabilă.

Singh se cufundă brusc în întuneric şi încercă să-şi deprindă ochii. Îl izbi mirosul înţepător de ulei de muştar şi auzi sfârâitul opaiţului. Se apropie încet de altar. Se opri în faţa zăbrelelor de marmură din juru-i. Mai departe, sub tridentul lui Shiva, cu şerpii de marmură încolăciţi în jurul zeului albastru, sta o cupă de lut. Feştila de bumbac lunecase în ulei. Singh o rândui şi numaidecât flacăra se linişti. Îi veni în minte Channa, care o luase la fugă. Era evident că dimineaţa venise altcineva să aprindă lampa în locul lui.

Singh făcu un pas înapoi, ca să iasă din lumina

slabă a flăcării şi-şi ascuţi auzul, ca să nu-i scape niciun zgomot suspect. Se gândi să înconjoare altarul.

Îşi croi încet drumul, pipăind cu vârful degetelor crăpăturile zidului de marmură.

Nu-şi scoase binoclul din buzunar şi nu putu descoperi niciun pasaj secret.

Înainte de a părăsi templul, se mai opri o clipă în întunericul lui. Pe sub poartă, privi la lacul cu lotuşi. Nu sufla nicio adiere, iar lumina lunii l-ar trăda din clipa când ar păşi afară.

Îşi zise că întunericul îl ocroteşte. Prin binoclu putu să vadă frunzele unui pom din depărtare, atârnând inerte pe ramuri.

În stânga, la o aruncătură de piatră, era intrarea în peştera sfântă. Bolta era alcătuită din trupurile celor doi şerpi de marmură. Capetele lor ridicate se-nfruntau în vârful boiţii. Ceva mai departe, la cincizeci de paşi, se ridica un dâmb.

Brusc, tăcerea fu sfâşiată de o împuşcătură, iar Singh simţi cum bezna se prefăcu într-o fiară care-i sugea curajul. Dar de vină era numai înţepătura bruscă din piept, care începuse să-l doară în clipa când auzi împuşcătură.

Luă binoclul şi, privind în jur, se încredinţă că în templu nu era nimeni. Împuşcătura se terminase într-un zgomot înăbuşit. Probabil că glontele se înfundase într-o masă argiloasă. Sunetul păruse să vină dinspre peşteră.

Singh îşi dădu seama că nu mai trebuie să rămână în templu. Din principiu evita întotdeauna violenţa, dar acum trebuia să fie pregătit pentru orice împrejurare. De aceea scoase revolverul şi ridică piedica.

Dintr-o săritură coborî treptele templului, oprindu-

se lângă o tufă de zmeură. Îşi încolăci degetele în jurul tulpinei şi trase de ea până o scoase din pământ, cu rădăcină cu tot. Ţinând-o ca un paravan, înaintă aplecat pe poteca nesigură.

La gura peşterii se opri câteva clipe ca să răsufle. Apoi intră şi, o clipă, îl năpădi spaima întunericului dinăuntru.

În timp ce înainta anevoie, auzi nişte voci înăbuşite. O luă în direcţia lor şi trecu pe lângă un şir de camere, de-a dreapta şi de-a stânga, pline cu statui de zei şi de zeiţe. Apoi deodată încremeni. Camera următoare era luminată cu o lanternă. Înăuntru se înfruntau două voci mânioase:

— Dă-o dracului, băiete, crezi că sunt prost? Şi nu te mai juca cu arma ceea, că pe mine nu mă sperii.

— Eşti un american caraghios, F B. Ăi fi tu născut în Texas, dar tot eu te bag în cofă. Vrei să-ţi demonstrez?

— Măi, Vijay, beţivanule, să ştii că mă supăr. Şi am dreptate să fiu furios. M-ai înşelat, mizerabile, şi între tovarăşi de afaceri asta nu se obişnuieşte.

— Minţi, F.B.!

— Eu? Păi nu ţi-am dat 2000 de dolari bani gheaţă, cum ne-a fost vorba? Iar tu mi-aduci numai jumătate de marfă! Să ştii că toată viaţa ai să...

— Fireşte c-ai plătit tot. Şi ai primit numai jumătate. Dar e vina dumitale.

— Pe naiba!

— Te grăbeşti să pleci din ţară. Împreună cu Kaul aţi venit să aveţi nişte întâlniri de afaceri şi trebuia să mai rămâneţi cel puţin încă o săptămână. Ce-i cu graba asta? Zici că te urmăreşte Singh. Ei bine, F.B. acum văd că eşti un fricos.

— Dă-o dracului, nu pricepi că dacă dau de bucluc,

s-a zis cu organizaţia, nu numai cu asta de-aici dar şi cu cea din America? Siguranţa şi plecarea mea imediată sunt de o importanţă vitală.

— Ştiu, ştiu, mi le-ai spus azi dimineaţă pe toate. Am aranjat totul cu agenţii noştri. Am adus şi maşina. Te duc până la Prindian. Mâine dimineaţă la cinci te sui în avion. În treizeci de minute eşti în Pakistan. Şi-atunci ai să-ţi muşti degetele că te-ai grăbit ca un prost.

— Bine, dar uite, Vijay, băiatule, vreau jumătatea ailaltă.

— Bineînţeles.

— Adică?

— Ai s-o capeţi săptămână viitoare.

— Ştii bine că asta-i o minciună gogonată.

— Nu pricep, F.B.

— Dă-ţi seama, omule. Tâmpita aia de Schnell s-a dus noaptea trecută la postul de poliţie şi i-a turnat lui Singh o poveste despre mine. Ea...

— Asta-i curată închipuire. M-ai rugat să pregătesc totul pentru plecare, şi m-am executat. Banii, cei 2000 de dolari, i-am trimis şefului, care i-a expediat la Centrală. Au zis să fie pe termen scurt. Ai să iei restul peste câteva zile, sau aşteaptă să-ţi vină pe calea obişnuită.

— Şi dacă nu vin?

— Nu mai vorbi prostii. Înainte lucram cu Kaul, deşi nu l-am văzut niciodată, până când a venit aici ca să dea ortul popii. El trimitea întotdeauna banii înainte. Marfa îi sosea fără greş, prin agenţii noştri. Zici că ai preluat dumneata rolul lui Kaul, dar mi se pare că n-ai încredere în noi.

— Ba da! Dar, oricum, nu era posibil să-ţi plătesc doar cantitatea livrată?

— Mai bine ţi-ai prelungi şederea aici.

— Ca să mă înhaţe Singh? Servitoarea mi-a spus că astăzi a fost de câteva ori în camera mea. După-masă a dat buzna peste mine, spunând că nemţoaica cea zăpăcită m-a acuzat că l-aş fi omorât pe Kaul.

— Şi l-ai omorât?

— Şi tu, Vijay?

— Stai să-ţi spun un secret, F B. Atunci când Ram Chand a plecat spre lac să se-ntâlnească, cum era stabilit, cu Kaul, m-a rugat să merg cu el, aşa, ca precauţie. Ei – acum ştii că dacă mi se-ntâmplă vreo neplăcere pot să te înfund.

— Hai, nu fi prost.

Între timp Singh se furişase camera alăturată de cea în care se aflau cei doi.

Cocoţat pe o dală de marmură, Vijay ţinea în mână un pistol. Buttonhole stătea cu picioarele depărtate. Între ei se găsea un geamantan deschis, care conţinea câteva pachete. Unul era desfăcut, şi se vedea o substanţă cafenie.

Calm, punând pistolul lângă el, Vijay se aplecă să închidă geamantanul.

Singh privise toată scena, de după o statuie imensă a zeului bogăţiei Ganesha, cu cap de elefant. Se apropie tiptil, fără niciun zgomot, de Vijay. Acesta îşi căută pistolul. Ţipătul pe care-l scoase fu gata să-l înece:

— Ce?

Surprins, Buttonhole sări într-o parte şi proiectă lumina lanternei pe faţa lui Singh, care porunci:

— Sus mâinile!

În timp ce se supunea ordinului, Buttonhole stinse lanterna şi se repezi la Singh.

Bezna subită se umplu cu înjurături şi cu târşâit de

picioare.

Buttonhole strigă;

— Pune mâna pe el, Vijay! Dă-l gata!

Singh se cutremură sub greutatea unui obiect care se izbi de capul lui. Dar turbanul îi ajută să reziste loviturii. Sări într-o parte tocmai la timp ca să evite un alt bolovan.

Trase în aer. Glontele izbi tavanul stâncos şi stârni un bubuit reluat de ecou. Când reuşi să scoată lanterna şi s-o aprindă, amândoi, şi Vijay şi Buttonhole, se aflau la gura peşterii. Lăsându-se pe vine, Buttonhole se răsuci şi-şi descărcă pistolul. Glontele îi smulse lui Singh lanterna din mână, dar el se repezi spre intrare, ameninţându-i:

— Staţi ori trag!

Ca răspuns, Buttonhole mai trase o dată.

Singh se afla în întuneric, pe când cei doi erau în lumina lunii.

Singh ţinti spre genunchii lui Buttonhole, trase şi greşi ţinta.

Buttonhole mormăi:

— Va trebui să-l omorâm, Vijay.

Şi mai descărcă de două ori pistolul în întunericul peşterii.

Deodată scoase un ţipăt, în timp ce pistolul i se rostogoli în jos pe pantă. În clipa următoare scoase şi Vijay un geamăt.

Singh se ascunsese în dosul unui leu de piatră din camera de lângă intrare şi se mira cine trăsese. Văzu cum Buttonhole şi Vijay fugeau mâncând pământul.

Repezindu-se după ei, observă o maşină şi numaidecât trase în cauciucurile roţilor.

— Staţi!

Pe când Buttonhole şi Vijay se apropiau de maşină,

se auzi o împuşcătură şi o voce cunoscută strigă în noapte:

— Domnule Singh!

Deşi plăcut surprins, Singh nu încetini urmărirea. Buttonhole şi Vijay se opriseră amândoi.

— Sus mâinile, domnilor. Şi fără alte figuri, vă rog. De acord? zise Singh.

Un bărbat înalt cobora panta.

— Bucuros că ţi-am fost de folos, domnule inspector.

Era colonelul Middlesex.

— Dacă vrei să desfaci laţul prins la catarama mea, o să constaţi că avem şi sfoară...

Singh îi percheziţionă pe prizonieri şi le legă mâinile la spate, înghesuindu-i apoi în spatele maşinii. Amândoi fuseseră răniţi la umăr.

— Ai grijă de ei, domnule Singh! spuse colonelul dispărând sub capotă. Perfect! zise el, bătând din palme. Totul e în ordine.

Singh îi dădu cheia maşinii. O găsise la Vijay.

— Să ştii, domnule Singh, că aveam ideile şi bănuielile mele. Tot eu am convins-o pe domnişoara Schnell să-ţi raporteze ce-mi povestise despre prietenul nostru, americanul, care şade acum în spate. Ştiam că l-ai căutat toată ziua. Şi că ai stat o bună bucată de vreme în boschetul de la intrarea în sanatoriu.

Singh rămase trăsnit.

— Vasăzică dumneata mă urmăreai, colonele?

— Da. Apoi, brusc, ţi-am pierdut urma, dar am dat peste Buttonhole, care se-ndrepta spre templu. A reuşit să-mi scape, banditul. Pe urmă m-am trezit în faţa maşinii. Am scos-o din funcţiune, pentru orice eventualitate, şi-apoi am aşteptat să se-ntâmple

ceva. Dar ăştia doi, zise colonelul, arătând spre Vijay şi Buttonhole, n-au ieşit cu faţa curată, nu?

Singh privi amuzat, dar cu o caldă apreciere, la faţa lui îngustă, la şortul, cămaşa şi jambierele-i kaki.

— Nu... şi zău, domnule colonel, au lăsat în peşteră nişte pachete. N-ar trebui să le luăm?

Porniră spre intrarea peşterei. Colonelul îi dădu lui Singh lanterna sa. Acesta se întoarse curând cu un geamantan mare şi-l puse în portbagajul maşinii.

— Eşti un ţintaş excelent, domnule colonel!

— O, nu mai sunt cum am fost. Reumatismul contractat în Birmania mi-a stricat stilul, dar dispozitivul telescopic pe care-l ataşez la armă mi-a salvat deseori viaţa. Odată, acum vreo 20 de ani, trebuia să-l împuşc pe Badmash, vestitul tigru din Kunaonul Superior. Noaptea era neagră iar jungla...

În timp ce se-ndreptau cu maşina spre staţia de poliţie, colonelul îşi depăna amintirile.

Pentru prima dată, Singh îl asculta cu plăcere.

XVII

Comisarul spunea:

— Ei bine, domnule, până la urmă i-am dat drumul doamnei Bartlett, după ce am încredinţat-o, pentru a zecea oară cred, că vom controla depoziţia ei şi că de-ndată ce vom constata că e nevinovat, îi vom reda fiului ei libertatea. Trecuse de ora trei. Am luat cu mine vreo doi jandarmi şi trei poliţişti şi m-am repezit spre Akash. Am descoperit bufetul zidit în dosul camerelor ocupate de Kaul şi Buttonhole. Patel, omul de serviciu, tocmai îl deschidea. A încercat să ne împiedice şi-atunci i-am făcut observaţie, zicând că împiedică poliţia să-şi îndeplinească datoria.

— Nu mai spune!

Comisarul se-ntoarse spre colonelul Middlesex:

— Ştiu că n-a fost reglementar, dar am obţinut rezultate bune, zise el, arătând spre cele două benzi de magnetofon, care zăceau sub lumina orbitoare a lămpii de pe birou. Nu-i aşa, domnule Singh, că în noaptea asta am săvârşit lucruri măreţe? Dumneavoastră i-aţi prins pe Buttonhole şi pe Vijay asupra faptei şi aţi aflat cine a comis crimele, în timp ce eu adunam dovezi concludente. Să le dau drumul?

— Desigur.

Comisarul aranjă magnetofonul şi porni prima bandă.

La-nceput se auzi un zgomot distorsionat iar apoi o voce:

„Scuzaţi-mă, domnule Kaul, că dau buzna în halul ăsta. Ştiu că e trecut de miezul nopţii şi că n-aţi sosit decât acum o oră. Trebuie să fiţi obosit după atâta drum, dar demult doream să vă spun câteva lucruri între patru ochi.”

„Cine eşti şi ce vrei?”

„Vă supăraţi dacă închid uşa?” Se auzi cum se-nchidea uşa. „Acum e mai bine. Ştiţi, nu putem risca să ne audă cineva. Mă numesc Ram Chand, dar aici sunt cunoscut ca doctorul Ram Chand, arheolog. De fapt sunt un agent al Biroului de Stupefiante al Naţiunilor Unite. Ca să fiu corect, sunt un fost agent... Tovarăşul dumneavoastră, domnul Buttonhole, m-a făcut să-mi pierd slujba.”

„Cum?” Pauză. „Spune cum!”

„Să vă povestesc. Anul trecut, la 15 decembrie, am primit printr-unul din informatorii noştri vestea că avionul din Liban, care ateriza pe aeroportul de la Geneva la ora cinci şi treizeci, avea la bord o încărcătură de heroină.

Avionul a fost percheziţionat. Scurt timp după aceea m-a vizitat domnul Buttonhole. Mi-a promis 5000 de dolari dacă-i voi salva un pachet care fie s-a rătăcit, fie a fost confiscat.

Am avut multă bătaie de cap, dar în cele din urmă am pus mâna pe pachet. Buttonhole îmi spusese că nu are la el bani gheaţă şi m-a întrebat dacă n-aş putea să-l pun în legătură cu un amator care să cumpere heroina. I-am spus că o să-mi dau osteneala şi l-am rugat să mă scuze dacă-l las o clipă singur. Întorcându-mă de la lavabou, am surprins o convorbire între Buttonhole şi un bărbat de vreo 40 de ani, cu părul negru.”

„Nu cumva avea un neg pe vârful nasului?”

„Ba da, un neg, pe care creştca păr. Mai târziu am aflat, consultând lista pasagerilor, că se numea James Bradley.”

„Jimmy Bradley? Oh! Hm! Înţeleg!”

„Buttonhole îi cerea lui Bradley să aranjeze lucrurile în aşa fel, încât cei interesaţi din America să creadă că pachetul a fost sechestrat.”

„Sechestrat?”

„Da. Imediat după aceea l-am pus în legătură pe Buttonhole cu unul din cei mai buni agenţi. Buttonhole mi-a dat în aceeaşi seară 1000 de dolari, zicând că restul mi-l va plăti a doua zi. Apoi a dispărut.

Intenţionat m-am ţinut de-o parte şi n-am fost prezent la tranzacţii. Dar unul din controlorii noştri mă văzuse în tovărăşia acestor oameni suspecţi şi după o săptămână am fost concediat. Nu e momentul să intrăm în detalii.

Buttonhole a scăpat, în schimbul unei sume mari, de pachetul lui. Am aflat că are cont secret la una din filialele Societăţii Băncilor Elveţiene. Cum fratele răposatei mele soţii este administrator adjunct acolo, ştiu că după vreo două zile Buttonhole a depus 50000 de dolari. Deţin toate datele privind numărul de cont, cunosc transferele monetare şi pe intermediari. Vedeţi, am relaţii în străinătate. Ele mă ţin la curent. În oraşul acesta se află bunul meu prieten Vijay. V-am aşteptat mereu, de când mi s-a anunţat vizita lui Buttonhole şi a dumneavoastră aici la Akash.”

„De ce-mi spui toate astea?”

Un chicotit.

„Păi, sunteţi tovarăşi, nu? Când face o boacănă ca asta, vă loveşte şi pe dumneavoastră. La urma urmei, sunteţi tot o apă şi-un pământ.”

„Ce te priveşte asta pe dumneata?”

„Nu mă priveşte, dar vă rog să vă daţi seama că ridic sabia asupra capului lui Buttonhole. În clipa când voi comunica celor din America escrocheria lui, s-a sfârşit cu el.”

„Mă şantajezi?”

„N-are rost să mă insultaţi... Propunerea mea trebuie să vă intereseze. Buttonhole mi-a dat doar 1000 de dolari.

Restul de 4000 îmi daţi dumneavoastră şi pe urmă îi cereţi cel puţin 50% din ce-a realizat el pe-ascuns. Daţi-mi banii şi veţi avea de la mine toate informaţiile necesare. Nu mă deranjează, puteţi să mă plătiţi şi în cec de turist.”

„N-am la mine atâta.”

„Puteţi aranja până mâine?”

„Hm... Bine. Unde ne-ntâlnim?”

„La templul lui Shiva... la ruine. Ştiţi cum se ajunge acolo?”

„Nu, dar am să nimeresc eu. La ce oră?”

„Unsprezece dimineaţa.”

„De acord.”

Comisarul apăsă pe butonul de oprire.

— Azi după-masă l-am avut aici pe Patel. L-am pus să mărturisească. El însuşi se ocupa, conformându-se ordinului lui Shukla, cu înregistrările. Să-i mulţumim doamnei Bartlett că ne-a dat de ştire. Dânsa le-a descoperit întâmplător, pe când căuta un registru mai vechi.

— Shukla ştia, deci, tot timpul ce se petrecea acolo? întrebă Singh.

— I-am luat şi lui un interogatoriu, domnule. Spune că a făcut-o pentru că dorea să-l cunoască mai bine pe viitorul lui ginere. Susţine că încă n-a ascultat

benzile.

— Presupun că microfoanele erau ascunse în camere, zise colonelul.

— Da. Ba mai mult doamna Bartlett mi-a spus că aproape cu patru săptămâni înainte de sosirea domnilor Kaul şi Buttonhole, aceste două camere au fost rezervate şi au stat închise.

— Probabil că Shukla n-a dorit să fie luat prin surprindere şi deci le-a pregătit pe toate dinainte, magnetofoane, microfoane şi celelalte.

— Totuşi, Patel a fost un meşter prost. N-a înregistrat de pildă cearta dintre Eddie şi Kaul. Cu toate astea...

Comisarul porni banda a doua.

Se auzi ceva ca o bătaie în uşă.

„Intră... O, tu erai? Nu ţi-e somn... sau ce?”

„F B., eşti un porc!”

„Ce? Pari enervat, J.K. Hai, bea ceva!”

„N-am nevoie! Ia spune, ai auzit vreodată de unul Ram Chand?”

„Hmm! Dar calmează-te, omule. De ce mă-ntrebi?”

„A fost adineauri la miner;

„Cine-i ăsta?”

„Agent al biroului de stupefiante.”

„Ce voia?”

„Îţi aminteşti de Geneva? Mi-a povestit despre pachetul de care spuneai că s-a pierdut.”

„Ţi-a spus poveşti un mincinos ordinar.”

„Ba deloc. Şi aţi aranjat totul între voi, tu Jimmy Bradley?”

„Ce, eşti nebun, J.K.?”

„Iar după ce a confirmat pierderea, l-ai expediat pe ceea lume?”

„Ba a emigrat în Noua Guinee!”

„Zău? Dar nu asta are importanţă. Din escrocherie te-ai ales cu 50000. Hai, mărturiseşte, că de nu, o vorbă să-i suflu lui Günther, şi ştii ce te-aşteaptă!”

Pauză.

„Ai dreptate, J.K. Am vândut într-adevăr nişte marfă. Ce vrei de la mine?”

„Cincizeci la sută.”

„Perfect. 20000 sunt ai tăi.”

„25000.”

„În ordine 25000. Eşti mulţumit?”

„N-aş fi crezut niciodată că o să cedezi atât de uşor, F.B.”

„Păi, nu suntem tovarăşi, J.K.? Dar cum naiba scăpăm de javra asta?”

„De Ram Chand?”

„Da. Vrea 4000 de dolari. Am întâlnire cu el, la templul lui Shiva, mâine la ora 11.”

„Dar gândeşte-te, J.K., ce mult ne deranjează omul ăsta! Nu mă crezi? De-ndată ce va şti cum să pătrundă până la Günther, o să ne distrugă pe amândoi.”

„Da... Şi ce propui?”

„Am zărit adineauri în faţa camerei nr. 5 un toiag solid. Pune mâna pe el. Mâine dimineaţă vom porni împreună. Când vom fi aproape de locul cu pricina, eu voi rămâne în urmă. Tu încearcă să-l contrazici, să discuţi cu el. Eu am să mă apropii pe la spate. Ştii doar cum lovesc, când îmi vine bine. Faci economie de 4000 de dolari şi amândoi scăpăm de şantaj.”

„Eşti un om şi jumătate, F.B. Ce-ar fi să bem ceva?”

„Adu paharele şi sticla de whisky de pe masă.”

Pauză.

„În sănătatea ta, F.B.”

„Într-a ta, J.K.... Uf! Şi nu cumva să uiţi toiagul. Ia-l

cu tine în cameră.”

„La toate te gândeşti, F.B. Dar uite, proprietarul toiagului... poate că se supără dacă...”

„Lasă asta pe seama lui F B. Noapte bună.”

„Noapte bună.”

Comisarul opri magnetofonul.

— Iar acum, cea din urmă înregistrare. Vă amintiţi ce ne spunea domnişoara Schnell? Eddie plecase şi Buttonhole intrase în camera lui Kaul. Domnişoara Schnell stătea afară şi asculta.

Mulţumit de atenţia desăvârşită cu care fusese ascultat, se aplecă peste primul magnetofon şi-l porni.

„Porcule! Ai lăsat toiagul în camera mea ca să mă bagi la apă. Şi l-ai ucis şi pe Swami! Ai să răspunzi de asta!”

„Eşti un prost, J.K.”

„De ce l-ai omorât? Ca să-l induci în eroare pe Singh? Nebunule, era neapărat nevoie de asta? Ai ucis un sfânt!”

„La naiba!... Uite, J.K.... Fii cuminte.”

Un ţipăt speriat.

„Încerci să... mă... omori... tu... F.B. Mănuşile astea... Nu!... Nuuu...!”

Zgomot înăbuşit.

Pauză.

„Am scăpat şi de ăsta!” – vocea lui Buttonhole.

— Vă mai amintiţi de Channa, domnule? întrebă comisarul.

— Aşa numita reîncarnaţie a lui Shiva?

— Da, domnule. Azi la prânz am pus mâna pe el, în satul Bastian, la o depărtare de zece mile. L-am lăsat fără doza zilnică de charas, sau cânepă indiană cum i

se mai zice, şi l-am sâcâit până n-a mai rezistat. A mărturisit tot. De la un indian care corespunde după descriere cu Kaul, a primit 200 de rupii. Din uşa templului a văzut un alb voinic, adică pe Buttonhole, lovindu-l pe Ram Chand, doborându-l şi aruncând cadavrul în lac.

— Splendid, zise Singh.

— Nu sunt prea credincios, domnule, dar uite, simt că al treilea ochi al lui Shiva a ajutat la distrugerea răufăcătorilor. Buttonhole l-a ucis pe Ram Chand şi pe Kaul, iar acum l-am prins. Comisarul tăcu, ezită o clipă şi apoi întrebă:

— Dar Swami, domnule?

— El pare să fi fost victima unui accident. Asta mi-a încurcat cel mai tare socotelile şi m-a dus pe căi greşite.

— Iar eu socotesc că l-a slujit bine pe Dumnezeu şi că i-a sunat ceasul.

— Poate că ai dreptate, domnule comisar, zise colonelul. Domnule Singh, vrei să ne întoarcem la Akash? Am putea pleca cu maşina cu care am adus prizonierii.

— Bună idee, domnule colonel!

Singh zâmbi şi i se adresă comisarului:

— Domnule comisar, fă tot posibilul ca domnii Buttonhole şi Vijay să se simtă ca acasă. Cheamă doctorul să le îngrijească rănile.

— Bineînţeles, domnule.

— Şi nu uita să-i dai drumul lui Eddie.

— O, domnule, cum să uit aşa ceva?

Colonelul Middlesex se aşezase la volan şi cânta în surdină o melodie.

Singh luă loc lângă el.

— Ce cânţi? Nu cumva „Palide mâini iubit-am lângă

Shalimar?”

Colonelul dădu din cap, zâmbind.

SFÂRŞIT